

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:2000/38 • 14 Ekim 2000 • 5 DM.

**Emperyalist gerici
barış öldü!..**

**Zafere kadar
DEVİRİM!**

İÇİNDEKİLER

Zafere kadar devrim!	3
"İşgüvencesi" aldatmacası üzerinden sergilenen orta oyunu	4
"İşgüvencesi":	
Sinsi bir saldırı manevrası	5
"Kurtlar sofrası"nda muhabbet	6
ESK ihanetine geçit vermeyelim!	7
Belediye işçilerinin direnişi sürüyor	8
İşçi hareketinden kısa haberler	9
2000 Yılı Küresel Kadın Yürüyüşü ...	10
Ankara'da kadın mitingi	11
Teslimiyet platformunun geldiği yer ..	12
ABD'nin Ermeni soykırım kararı ve Kafkasya'da kirli oyunlar	13
Sinekten yağ çıkarma politikası	14
Ermeni sorunu ve Osmanlı mirası	15
Tarımda ücretli işgücü ve pamuk işçileri (Orta)	16-19
Gençliğin örgütlü mücadeleyle buluşmasından duyulan korku	20
Dünya çocukları ve kapitalist barbarlık	21
Katliamlardan hesap soralım!	22
Cezaevlerinde gerginlik tırmandırılıyor!	23
Onlara dair gecikmiş sözler	24-25
Partinin sınıf düşmanları karşısında yıkılmaz kalabilmesi için	26
Yunanistan'da gene grev	27
Bidon (öykü)	28-29
Parti, dava ve "küçük-burjuva yiğidi" ..	30
Mücadele Postası	31

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/38 ● 14 Ekim 2000

Fiyatı: 5 DM.

Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 638 58 13

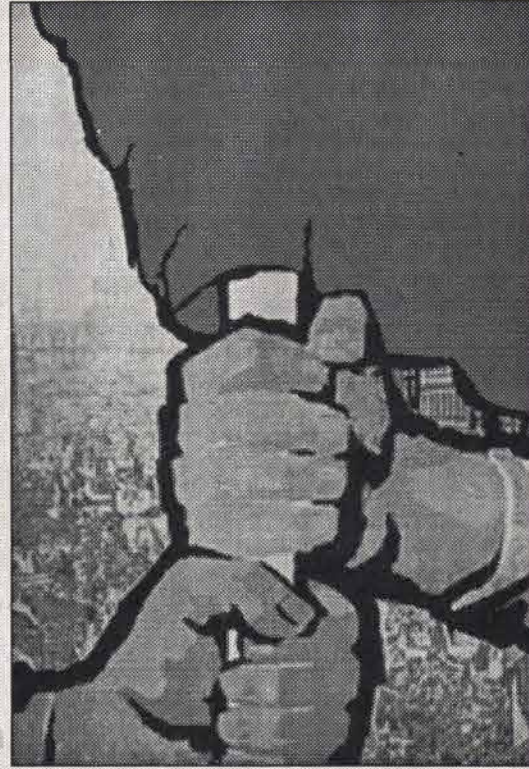
e-mail: kb1@turk.net

Web: <http://www.kizilbayrak.de><http://www.kizilbayrak.org>Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BİRYAY

Kızıl Bayrak'tan

*Ortadoğu'da kirli Amerikan barış projesi iflas etti. Artık ne Sam amcanın havucu ne FKÖ'nün teslimiyet teorileri Filistin halkını kandıramıyor. Filistin halkı yeniden direniş ateşini harladı. Tüm Ortadoğu ülkelerinde ve dünyanın dört bir yanında, Filistin direnişine destek eylemleri yayılıyor. ABD güdümlü Türkiye-İsrail ittifakına karşı, Filistin direnişini desteklemek ve kendi topraklarımızda da ekilen aynı zehirli barış tohumlarını kurutmak için destek eylemleri örgütleyelim. Filistin'e Türkiye'den de ses katalım.

*Emperyalist-kapitalist kirli barış projeleri salt halkların kurtuluş umudunu boğmak için değil, sınıf mücadelelerini yozlaştırmak için de devrede. TİSK, sınıfın kazanılmış haklarını pazarlık masasına yatırmak için işçi sendikalarını toplantıya çağırdı. İş güvenliği yasa tasarısını gerekçe eden kapitalistler, yeni ve kapsamlı bir saldırı için atakta. Sendikaların "toplumsal barış" adına işçi haklarının doğranacağı bir masaya oturmalarına izin verilemez. Aynı yasa taslağını, temel hak ve özgürlük taleplerini yükseltmenin vesilesi yapılmalıdır. Sadece sermayenin ve işçi sendikalarının başındaki ihanet çetelerinin borazanlığını yapan burjuva medyaya karşı, işçinin sesini duyurmak, taleplerini yükseltmek için

basınımız da en etkin biçimde kullanılmalı, konunun tartışılması ve sahiplenilmesini yaygınlaştırmak amacıyla işyerlerinde röportajlar yapılmalı, her eylem ve etkinliğin haberi en geniş biçimde hazırlanarak gazeteye ulaştırılmalıdır.

*Aradan geçen 1 yıldan sonra, Ulucanlar katliamı davasına 24 Ekim'deki duruşmayla devam ediliyor. Katil devlet bu davayla, bir yandan kendini ve tetikçilerini aklamaya çalışırken, diğer yandan mağdurları suçlu göstermek gibi bir başka amaçla da çalışıyor. OYN'lara sahip çıkmak, yargılayanları yargılamak ve mahkum

etmek için, 24 Ekim'de Ankara'ya, davaya toplu katılımı örgütleyelim.

Bu davanın şeyrinin, F tipine karşı mücadelede önemli bir adım olacağını unutmamalıyız.

*F tipine karşı mücadelenin bir başka mevzisi olan Galatasaray Cumartesi eylemlerini güçlendirmek, her hafta devlet terörüne göğüs geren tutsak yakınlarını yalnız bırakmamak için çeşitli alanlardan toplu katılımları örgütlemek özel bir öneme sahip. Avukatların ve sağlıkçıların toplu desteği b uknuda olum u bir örnek oluşturur. Benzer d et idler her sektörden, sendikadan, işyerinden örgütlenebilir ve mutlaka örgütlenmelidir.

Yakında kitapçılarda...

Örgütsel güvenlik sorunu devrimci bir örgüt için her zaman en temel sorunlardan biridir. Bu, devrimci bir örgütün karşısına maddi açıdan varlık yokluk meselesi olarak çıkabilen bir sorundur. Siyasal mücadelede süreklilik esastır. Siyasal mücadelenin sürekliliği ise, ancak sürekliliği korunan bir örgüte sağlanabilir. Kurulu düzene karşı mücadele eden illegal bir örgütün sürekliliğini koruması ise, örgütsel güvenliğe ilişkin sorunlarda gösterebildiği başarı ölçüsünde mümkündür.

Örgütsel güvenlik sorunu kuşkusuz teknik değil, temelde siyasal bir sorundur. Temelde kitlelerle birleşme, kitlelerin içinde erime, kitlelerden kendine bir koruma duvarı oluşturma sorunudur. Ama yine siyasal yaşamın kendi gerçekliğinden biliyoruz ki, söz konusu örgüt yeni bir örgüte, hele de devrimci siyasal mücadelenin durgun bir döneminden geçiyor ve böylece dönemlerde devrimci bir örgütün kitlelerle birleşmesi kolay olamıyorsa, bu durumda bu meseleyi kitlelerle birleşme temelinde çözmek, ancak bir zaman ve süreç sorunudur. Ama bu genel planda, stratejik bir bakış açısı çerçevesinde böyledir.

Tam da bu noktada, karşımıza önemli bir sorun çıkmaktadır. Yeni şekillenmekte olan bir örgütün kitlelerle buluşması, maddi bir güç dönüşmesi ve kitlelerle örtünmesi bir süreç sorunuysa eğer, böyle bir süreçte, böyle bir taktik gelişme evresinde (ki bu taktik gelişme evresi yılları alabilir), örgütsel güvenlik sorunlarında ustalaşmak, ayakta kalabilmenin çok temel, hatta belirleyici bir etkeni haline gelir.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Örgütsel Güvenlik Sorunları

Örgütsel Güvenlik Sorunları

Fiyatı: 2.250.000 TL. (KDV dahil)

EKSEN YAYINCILIK

Emperyalizme ve siyonizme karşı yiğit Filistin halkının yanındayız...

Zafere kadar devrim!

Türkiye İşçi sınıfını ve emekçilerini, Türkiye'nin tüm ilerici ve devrimci güçlerini, emperyalizmin tam desteğindeki siyonist savaş makinasına karşı Filistin halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesiyle eylemli dayanışmaya çağırıyoruz!

İsrail savaş makinası Filistin halkına karşı bir kez daha harekete geçirildi. Perşembe günü iki İsrail askerinin öldürülmesini bahane eden siyonist devlet, tüm Filistin bölgelerini askeri kuşatmaya alarak bazı yerleri bombalamaya başladı. Filistin halkının patlayan öfkesiyle ivmelenen son gelişmeler böylece yeni bir evreye girdi. Ortadoğu'da hızla yeni bir döneme girilmektedir. ABD'nin dayattığı emperyalist barış süreci tümünden iflas etmiş durumda.

Hemen herkes son iki haftalık gelişmeleri ya barışın can çekişmesi, ya da dosdoğru ölümü olarak değerlendiriyor. Filistin payına utanç verici bu sözde barışın taraflarından biri olan ve son saldırıda karargahı bombalanan Arafat'ın kendisi bile son gelişmeyi "İsrail'in savaş ilanı", yani barış sürecinin resmen ve fiilen ölümü olarak niteliyor.

'89 çöküşünün ve sonrasında Körfez Savaşı'nın ardından oluşan ortamda ABD emperyalizminin özel basıncı ve FKÖ'nün Filistin devrimine ihanetiyle gerçekleşen bu sözde barış, zaman içerisinde can çekişmeye ve bir noktadan sonra ölmeye zaten mahkumdu. Zira bu, Filistin halkının özgür iradesini yok sayan, ona inceltmiş bir köleliği zorla dayatan, tümüyle emperyalizmin ve siyonizmin çıkarlarına uygun düşen haksız, gerici ve emperyalist bir barıştı. Filistin halkı ve kalpleri onunla birlikte çarpan Ortadoğu halkları bu barışı hiçbir zaman kendi iradeleriyle kabul etmemişler, sonuçlarına gönüllü olarak katlanmamışlardı. Bu onlara zorla dayatılan köleci bir barıştı ve sonu gelmeyen bir dayatmalar süreci olarak yaşanmaktaydı. Böyle bir barışın, bir noktadan sonra, özgürlük tutkusunu ve bu uğurdaki yiğitçe direnişini tekrar tekrar kanıtlamış Filistin halkının direncine çarpması kaçınılmazdı. Son iki haftalık gelişmeler şahsında yaşanan bundan başka bir şey değildir. Gelişmelerin özü ve özeti budur.

Sabra ve Şatilla katliamlarını yöneten, "Beyrut kasabı" olarak bilinen ve tüm Arap halklarının nefret ettiği siyonist-faşist Ariel Şaron'un Kudüs'teki kutsal yerleri ziyaret girişimi, elbette kaba bir provokasyondur. Fakat Türk resmi çevreleri de içinde olmak üzere emperyalist barış sürecinin ölümüne hayıflanılan tüm emperyalist-gerici çevrelerin olayları bununla izah etmeye kalkması, demagojiden de öteye, Filistin halkının özgürlük istemini ve özgür iradesini görmezlikten gelmek çabalarının bir ifadesidir.

Şaron'un ziyareti bardağı taşıran damla olmuştur yalnızca. Taşan ise, Filistin halkının kendisine dayatılan köleci emperyalist barış sürecine öfkesi ve isyanıdır. İki haftadır tüm Filistin topraklarında 20'si çocuk 100'ü aşkın ölü ve binlerce yaralı pahasına dalga dalga süren, Filistin halkının öfkesi kadar yiğitliğini ve mücadele kararlılığını da sarsıcı biçimde ortaya koyan büyük protesto gösterileri, bunun ifadesidir. Filistin halkı köleci bir barışı değil özgürlük ve bağımsızlık istediğini açıkça ortaya koymuştur. Bu istek elde edilmediği sürece Filistin sorununun çözümsüz kalacağı ve Ortadoğu'da barışın bir hayal olduğu, böylece bir kez daha görülmüştür.

Kaldı ki, "Beyrut kasabı"nın kutsal yerleri

ziyaret girişimi İsrail hükümeti tarafından da resmen desteklenmiştir. Bunun İsrail'in Kudüs, demek oluyor ki Filistin halkı üzerindeki köleci egemenliğinin tescili demek olduğu alenen ilan edilmiştir. Şaron ana muhalefet lideri olarak siyonist devlet adına bir misyon üstlenmiştir yalnızca. Burada sözkonusu olan hiç de bireysel bir davranış değil, fakat İsrail devletinin bir politik irade sergileme ve bunu tescil ettirme girişimidir. Filistin halkı işte bu girişimi püskürtmüş, bunun karşısına kendi özgür iradesini koymuştur. Köleliği tescile yönelik bu sembolik ama derin anlam yüklü girişimi, tüm Filistin çapında görkemli bir direnişle yanıtlamıştır. Emperyalizmin ve siyonizmin korkulu rüyası olan Filistin İntifadası, gerici barış süreciyle geçen uzun yılların ardından bütün görkemiyle yeniden ortaya çıkmıştır.

Emperyalist dünya tarafından her açıdan desteklenen siyonist İsrail'in buna yanıtı, acımasız savaş makinasını harekete geçirmek olabilirdi yalnızca, yapılan da bu oldu. Savaşın ve şiddetin politikanın bir biçimi, politikanın şiddete dayalı araçlarla bir devamı demek olduğu böylece bir kez daha görüldü. Siyonist devlet taşlarla direnen Filistinlilere karşı iğrenç bir acımasızlık sergileyerek, sözde kararlılığını göstermeye, barış oyunlarıyla boyun eğdiremediği Filistin halkını yıldırmaya ve ona kendi koşullarını zorbalıkla dayatmaya çalışıyor.

ABD önderliğinde İsrail'le birlikte Ortadoğu halklarına karşı gerici-emperyalist bir ittifak kurmuş bulunan Türk devleti adına yöneticiler, gelişmelerin bu noktaya, giderek bir savaş durumuna varmasını anlamsız ve mantıksız bulduklarını açıklıyorlar. Oysa gelişmelerin tüm seyri çıplak gözle izlenebilir bir açıklıkla gösteriyor ki, emperyalist barış sürecinin iflas etmesi ve olayların bugünkü aşamaya varması, bu iddianın tersine, derin bir anlama ve mantığa sahiptir. Çatışma, özgürlük ve bağımsızlık iradesi ile bunu boğmaya ve köleci koşulları dayatmaya çalışanlar arasındadır. Çatışan taban tabana zıt iki irade, iki tercih, iki çıkar ve bunlarda ifadesini bulan iki politikadır. Mevcut çatışma durumu bu politikanın şiddete dayalı yöntemlerle devamından başka bir şey değildir. Çatışan taraflardan biri olarak Filistin halkı, tümüyle haklı ve meşru bir konumdadır. Tersinden ise siyonist İsrail, haksız ve gayrı-meşru bir konumdadır. Gelişmelerin aldığı sert biçim ve muhtemel bir Ortadoğu savaşı, barış masalıyla yaldızlanan gerici süreçten fazlasıyla memnun olan Türkiye'deki ABD işbirlikçilerini köşeye sıkıştırmış görünüyor. Siyonist devletle açığızli sayısız antlaşmayla stratejik bir askeri ittifak kuranlar, son gelişmelerin etkisiyle bunun ağırlığı altında ezildikleri içindir ki, yeni durumu anlamsız ve mantıksız olarak nitelemekte, Şaron'u günah keçisi yaparak siyonist devlete aklamaya çalışmaktadırlar. Aşırı sıkışmışlığı anlatan bu tavır, büyük bir samimiyetsizlik ve ikiyüzlülük örneğidir ve halk kitleleri önünde etkin biçimde teşhir edilmeyi gerektirmektedir.

ABD'nin barış süreci ve Filistin sorununun

çözümü olarak '90'lı yıllarda Ortadoğu'ya dayattığı temel politika, '90'lı yılların bitiminde tümünden iflas etmiş bulunmaktadır. Emperyalist küreselleşmeye ve kapitalizmin tüm yıkıcılığına karşı dünya çapında işçi ve emekçilerin yeniden hareketlenmesi türünden, Ortadoğu'da da halklar ABD'nin köleci dayatmalarına karşı bir kez daha harekete geçmektedirler. Filistin halkını desteklemek için hemen tüm Arap ülkelerinde baş gösteren (ve emperyalist medya tarafından suskunlukla geçiştirilen) protesto dalgası bunun bir ifadesidir. Savaş makinasının Filistine karşı harekete geçirildiği saatlerde Yemen önlerinde ABD donanmasına ait gemiye yönelik intihar saldırısı da bunun sembolik fakat çarpıcı bir ifadesidir.

Ortadoğu'da hızla yeni bir döneme girilmektedir. Yeni bir anti-emperyalist dalganın koşulları oluşmaktadır. Arap halklarının devrimcileşmesinde ve Ortadoğu'da anti-emperyalist hareketin güç kazanmasında, '60'larda yükselen Filistin direnişi belirleyici bir rol oynamıştı. İçine girmekte olduğumuz yeni dönemde bir kez daha böyle olacağını, yiğit Filistin halkının bir kez daha böyle onurlu bir misyonu yerine getireceğini olaylar şimdiden göstermektedir.

Bunu söylerken şimdiki olayların dümdüz bir çizgide gelişeceğini iddia ediyor değiliz. Güncel durum halen belirsizdir ve olayların muhtemel seyri, Perşembe günü gerçekleşen bombalamayı izleyen Cuma gününde az-çok açıklığa kavuşacaktır. ABD'nin ağırlığını koyması, İsrail ve Filistin yönetimlerini kontrole alması ve bu arada bölgedeki işbirlikçi Arap rejimlerinden en iyi biçimde yararlanması, gelişmelerin yeni bir Ortadoğu savaşına varmasını engelleyebilir, büyük ihtimalle de böyle olacaktır. Bu arada yatıştırıcı bazı jestler Filistin halkının şu günlerdeki büyük öfkesini de bir parça dizginleyebilir. Bu da mümkündür.

Fakat Filistin halkının en net ve görkemli biçimiyle kendini son İntifada dalgasında ortaya koyan özgürlük istemini boğmak artık mümkün değildir. Bu ABD emperyalizminin sinsi oyunlarını, siyonist savaş makinasının muazzam gücünü ve FKÖ yönetiminin teslimiyetçi-ihanetçi çizgisini çoktan aşmıştır.

Filistin'de ve Ortadoğu'da artık yeni bir döneme girilmiştir. '60'larda yükselen Filistin Devriminin temel şiarı olan "Zafere kadar devrim!" Filistin topraklarında yeniden güç bulabildiği ölçüde, bunun tüm Ortadoğu kadar Türkiye için de doğrudan ve dolaysız devrimci sonuçları olacaktır. Aynı şekilde Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesi için de. Düne kadar FKÖ'nün teslimiyetçi-ihanetçi çizgisinden kendi teslimiyetçi-ihanetçi çizgilerine moral ve politik dayanaklar bulmaya çalışanların işi bundan sonra çok daha zor olacaktır.

Kızıl Bayrak

“İş güvencesi” aldatmacası üzerinden sergilenen orta oyunu

Taslak üzerinden tartışılan işçi sınıfının yüzyıllık kazanımlarıdır

İMF-TÜSİAD istikrar programı kapsamındaki sosyal güvenliğin tasfiyesi konusunda, hükümetin tek demagojik söylemi, baştan beri, “iş güvencesi getiriyoruz” olmuştur. Şimdi üzerinde tartışmaların yoğunlaştığı taslak, işte bu kapsamlı saldırının demagojik örtüsü yapılmaya çalışılan konuyu içeriyor.

Salt bu gereksinimden bile anlaşılacağı gibi, taslakta sınıfın çıkarına getirilmiş tek bir yenilik yok. Böyle olmasına rağmen sermaye cephesinin kopardığı gürlüğü nasıl anlamak gerekiyor?

Hükümetin taslağı ile sermaye patronlarının taslağını karşılaştıracak olursak, hem sermayenin ve hem de hükümetin niyeti daha iyi anlaşılacaktır.

* Yeni tasarı sendika üyeliğinin işten çıkarma gerekçesi yapılamayacağını söylüyor.

Böyle bir işten çıkarma gerekçesi faşist 12 Eylül yasalarında da yoktu. Fakat yıllardır, sendikalaşan her işyerinin toplu tensikatla karşılaştığı biliniyor.

* Yeni tasarı “geçerli bir neden” olmadan işçi çıkarılamayacağını söylüyor.

Yürürlükteki yasada da “keyfi işten çıkarma” diye bir madde yok. Ancak, bir 17. madde var ki, keyfilikte sınır tanımıyor. Patronların karşı tasarısı ise bu konuda herhangi bir sınır getirilmesini kabul etmiyor.

* Yeni tasarı, işten atılan işçiye mahkeme yolunu gösteriyor.

Eskisinde de böyle bir hak vardı. Yani bunda da yeni bir şey yok. Patronların taslağında bu hakkın tümüyle ortadan kaldırılması isteniyor.

* Hükümetin taslağı zaten var olan kıdem ve ihbar tazminatlarını, izin ve ücretsiz izinleri, mesai ücretlerini vb. hiçbir yeni katkı yapmadan geçiyor.

Patonlar ise, mevcut kazanılmış hakların neredeyse yarısının gaspedilmesini öngören maddeler sıralıyorlar.

Hükümetin varolan haklara hiçbir katkıda bulunmayan bir tasarı hazırlayarak tartışmaya açmakta tek kazancı, kuşkusuz, sadece sosyal güvenliğin tasfiyesinde demagojik malzeme olarak kullanmak değil. Gerçekte taslak üzerinden tartışılan, işçi sınıfının yüzyıllık kazanımlarıdır.

Kapitalistlerin taslağı vesile ederek yönelttikleri bu kapsamlı saldırıda temel argümanlarından biri, taslağın tek taraflı (işçiden yana) olarak hakları tanımladığı, kendilerinin mağdur edildiği, dolayısıyla, bu haliyle yasallaşmasının “sosyal barışı” bozacağıdır. ‘99 Nisan’ında kuruluşundan bu yana hep tek yanlı, hep sermayeden yana çalışmış, bu nedenle de hakettiği lakabı (İMF-TÜSİAD hükümeti) almış olan faşist-gerici kırımsız koalisyona hükümeti, bu tartışma sayesinde, “tarafsız-arabulucu” kisvesine bürünmeyi de umuyor. Saldırımı bu kisve altında daha rahat sürdürebileceğini düşünüyor. Nitekim, Çalışma Bakanı-işverenler savaşı oyununda, işçi sendikaları, şimdiden “hükümetin destekçisi” ilan edilmiş bulunuyor.

Söz konusu hakların çoğu, çoktandır zaten fiilen kullanılmaz hale gelmiş/getirilmiş durumda. Örneğin, yasalarla tanımlanmış sendikal örgütlenme hakkını kullandırmamak için her türlü gücü devreye sokmuşlar. Yasa koyucu devletin yasaları uygulayıcı organları, yani mahkemeleri, polisi, jandarması, sendikalaşan işçinin-memurun üstüne saldırtılmış.

Şimdi istedikleri, fiilen kullanımını engelledikleri bu hakların yasalardan da çıkartılması. Hükümetin yasa tasarısıyla kapitalistlerin bu hakları masaya

yatırılıyor gibi görünüyor, ama beraberinde tazminatlarını, mesai ücretlerini, izinlerini, çalışma saatlerini vb., vb. kaldıralım, hiç olmazsa azaltalım diyorlar. Sonuçta, hükümet “bir orta yol bulalım” dediğinde, güya fedakarlık yapıp, “şundan şundan geçtik, ama şunu şunu mutlaka isteriz” diyecekler. Özellikle de yıllardır esnettikleri çalışma saatleri ve ücretler konusunu, yani esnek üretimi yasal bir kazanıma dönüştürmeye çalışacaklar. Oysa esnek üretim bir kez çalışma yaşamına hakim hale gelir, bir de yasallaşırsa, hiçbir yasanın iş güvenliği sağlamayacağı bilinmelidir. Çünkü esneklik, zaten tümüyle kapitalistin ihtiyaçlarını temel alan bir yöntemdir. İhtiyacı olduğu zaman, ihtiyacı kadar işçiyle gereksinim duyduğu sürece çalışma. Ve verebildiği kadar ücret. Saat sınırı yok, dolayısıyla mesai kavramı tümünden kalkıyor, mesai ücreti de.

Bugün, işçi hakları üzerine sergilenen kavga oyunu tam bir aldatmacadır. Kavga, sözde işverenlerle hükümet arasında yaşanıyor. Böyle bir şey mümkün değildir. Cumhuriyet tarihinin en azgın işçi düşmanı hükümeti, işçi sınıfı adına bu kavgaya taraf olamaz.

O, bu kavgada karşı tarafta, yani ücretli ve gönüllü hizmetini gördüğü sermayenin tarafındadır. Bir yanda işçi sınıfı ve emekçiler, diğer yanda sermaye sınıfı ve hizmetkarları bu kavganın taraflarıdır. Safların bu şekilde netleşmesini engelleyen, sadece hükümetin (Y. Okuyan’ın) sahtekarlığı değildir. Bu oyunda hükümet destekçiliğine soyunarak, çünkü “işçinin canına okuyan” Y. Okuyan’ı işçi dostu pozisyonuna çeken sendika ağalarının rolü de büyüktür. Sendikalar elbette, sınıfın sözcülüğünü yapmakta, çatışmada taraf olmak durumundadır. Ancak taraf tutmak değil, taraf olmak. Tıpkı sahte düşmanlar gibi, sahte dostlar yaratmak da sınıfa ihanetin bir aracıdır.

Temel hak ve özgürlüklerin böylesine ucuz tartışma konusu edilebildiği bir durumda, gerçek işçi örgütlerinin yapması gereken, sorunun gerçek muhatabı olan sınıf kitlesini harekete geçirmek olmalıdır. Öncelikle, kazanılmış haklardan asla taviz verilemeyeceği, sermayedarlara da hükümete de gösterilmelidir. İşçi sınıfı ve işçi örgütleri, mücadeleyle kazanılmış haklarının ancak ve sadece mücadele ile korunabileceği gerçekliğini yeniden ilke edinmek zorundadırlar. Yasalar her zaman ikinci plandadır. Önce örgütlenirsin, grev yaparsın, haklarını söke söke alırsın, ardından yasalara sendika ve grev hakkını yazdırırsın. Bu bütün dünyada ve Türkiye’de

böyle yaşanmıştır.

İş güvenliği mi istiyorsunuz? İşten çıkarmaya karşı örgütlü mücadeleyi yükseltmek zorundasınız. Bu yıllardır yapılmıyor. İşten atıldığı için direnişe geçen işçiler örgütleri tarafından yalnız, sahipsiz, örgütsüz bırakılıyor. Böyle bir sendikal işleyiş sürdüğü sürece, hiç bir yasa iş güvencesi sağlayamaz. Ne yani, Y. Okuyan’ın yasa tasarısı yasallaşırsa, işçi çıkarıcı patronlarını hapse mi atacak? Yoksa bugün işten atılan işçiyi fabrika önünden uzaklaştırmak için kullanılan polis copu-jandarma dipçisi patronun başına mı inmeye başlayacak? Kuşkusuz hayır!..

En büyük tekelden en küçük atölyeye kadar birleşmekten bahseden patronlar saldırı deklarasyonunu yayınlamış bulunuyorlar. Tehditleri de açık; “sosyal barış” bozulmuş!.. Ekmek yoksa, iş güvencesi, sigorta, sendika, hak-hukuk yoksa, barış da yok!.. Bu soyguncu, bu asalak sınıfın karşısına sınıf olarak dikilmek gerektiği ortadadır. Bu topyekün saldırıya karşı, işçi sınıfının birleşik gücünü harekete geçirmenin yolu sınıfsal taleplerin bayrak edinilmesinden geçiyor.

- Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!
- Tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı! Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalı!
- Grev yasakları kaldırılmalı, lokavt yasaklansın!
- Tüm çalışanlara sağlık ve sosyal sigorta hakkı! SSK ve devlet hastanelerine yatırım!

**HERKESE İŞ,
TÜM ÇALIŞANLARA
İŞGÜVENCESİ!
Kızıl Bayrak**

**Lokavt yasaklansın!
SINIRSIZ GREV VE
GENEL GREV HAKKI!
Kızıl Bayrak**

“İş güvencesi”: Sinsi bir saldırı manevrası

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na hazırlanan “İş Güvencesi Yasa Taslağı” Ağustos ayının son haftasında kamuoyuna açıklanmıştı. Taslak, aynı günlerde Başbakanlık'a gönderilmiş, fakat ele alınması ancak bir ay sonra mümkün olabilmişti. İlk hali sadece “ilk kez toplu sözleşme imzalanacak işyerlerinde” çalışan işçileri kapsarken, yapılan bir takım rötüşlerle “sendika üyesi işçilerin tamamı” “işgüvencesi” kapsamına alındı. Bu değişiklikle Bakanlar Kurulu'ndan geçen “İş Güvencesi Yasa Tasarısı” meclisten geçerse yasallaşacak.

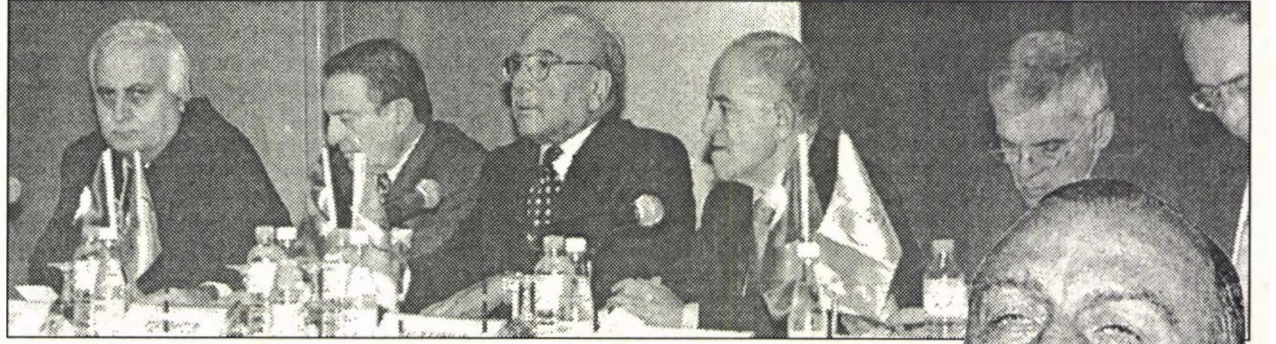
Tasarrufların hazırlanış tarihinden bugüne, sendika bürokrasisinden hükümet temsilcisine, medyasından TÜSIAD, TİSK vb. sermaye kurumlarına kadar, çeşitli düzen çevrelerinde bir yaygaradır almış başını gidiyor. Ortada öyle bir tablo var ki, şaşırılmak mümkün değil. Hak-İş ve DISK daha en başından, tasarrufların eksiklikler taşıdığını, ama olumlu bulduklarını, bu tür adımlara destek vereceklerini belirttiler. Türk-İş ise Ekim ayının ilk haftasında “Yeni ve Çağdaş İş Kanunu Tasarısı”nı bir alternatif olarak gündeme getirdiler.

Sermaye örgütlerinin karşı çıktığı, “işçi sendikalarının” desteklediği “İş Güvencesi Yasa Tasarısı”nın baş mimarının Yaşar Okuyan olması, tablonun en ilginç yanını oluşturuyor. Okuyan tüm süreç boyunca çırpındı durdu. Kamuoyu açıklamaları yaptı, sendikaları ikna turlanma çıktı, mektuplar gönderdi, patronlara karşı işçilerden destek istedi, hatta birlikte miting yapmayı bile önerdi. Kısacası “48 yıllık rüya”nın gerçekleşmesini, bir “48 yıl daha” beklemeye niyeti olmadığını gösterdi!

Bu durumda sahneye daha yakından bakmak bir zorunluluk oluyor. Yaşar Okuyan azılı bir işçi düşmanı. Bugüne kadarki icraatlarıyla bunu fazlasıyla kanıtladı. İşçi sınıfına ve emekçi kitlelere yönelik tarihsel yıkım saldırısının baş aktörlerinden biri. **Sendika bürokrasisi**, sermayenin hizmetinde bir ihanet şebekesi, sınıf mücadelesinin önündeki temel barikatlardan biri. **Burjuvazi**, zaten işçi sınıfının karşıtı oluşturuyor. Herşey burjuva sınıfın çıkarları için yapıyor. Böyle bir sahneden işçi sınıfına hak çıkar mı? Bu durumda, oynanan oyun neden, kimin için?

İş güvencesi, işçi sınıfının en önemli sorunlarından ve taleplerinden biridir. “İşçinin iş ilişkisinin devamlılığının ve dolayısıyla kendisinin ve ailesinin tek geçim kaynağı olan ücretinin sürekliliğinin sağlanması” olarak tanımlanıyor. Yani yaşamasının ve ekme bulmasının önemli bir koşulu demek iş güvencesi. Bundan ötürüdür ki, işçi sınıfının tarihsel mücadelesinde baş köşeyi tutan bir talep olmuştur. Ve elbette sermayeye evrensel olarak kabul ettirilmiş bir kazanım halini almıştır. Ekonomik-sosyal birçok hak, - bir yönüyle- iş güvencesi varsa gerçekten bir anlam taşır. Türkiye işçi sınıfı bu talep etrafındaki mücadelesinde belli bir aşama sağlamışsa da, kapitalist düzen koşullarında gerçekleşecek bir iş güvencesinden halen de yoksundur. Olduğu kadarında da sermaye iktidarının bahşetmesi önemli bir yer tuttuğundan, güdük bir iş güvencesi bile fiilen işlevsizleştirilmiştir. Sermayedarlar öteden beri istedikleri zaman işçinin işine son verebiliyorlar. Dolayısıyla, iş güvencesi talebi Türkiye işçi sınıfı için acil ve güncel bir talep. İşçi hareketinin dipte seyrettiği dönemlerde bile, yerel işçi eylemlerinin patlak vermesinde işten çıkarılma belli başlı bir sorun olarak rol oynuyor. Hareketin genelleşme eğilimi gösterdiği durumlarda ise, iş güvencesi ön sıralarda dile getirilen bir talep oluyor. Kısacası, **iş güvencesi, işçi ve emekçilerin en yakıcı istemlerinden biridir.**

Sahnelenen oyunda bununla ilişkilendirilecek ikinci noktaya gelince... Sermaye iktidarının topyekûn bir saldırı yürüttüğü biliniyor. Bu saldırıda yok yok.

Sermaye iktidarının atmaya çalıştığı köklü adımların biri de **esnek üretim**. Demek oluyor ki, esnek üretim, hücre tipi yaşamın bir diğer boyutu. Bilindiği gibi esnek üretim, metal ve tekstil sektörlerindeki TİS görüşmelerinde sermayenin başlıca dayatması olarak yer aldı. Tekelci burjuvazi bunu uzun zamandır dillendiriyordu. İşçi-emekçilere yönelik saldırının son yıllardaki başansına yaslanarak, patronlar şimdi bunu TİS taslaklarında somutladılar. Sınıfa bunu kabul ettirebilmeleri, en azından bugünkü koşullarda bir dizi manevrayı, “gözboyama” taktiklerini gerektiriyor. “İş güvencesi” oyunu da bu manevralardan biri olarak sahneleniyor.

Yaşar Okuyan “üç rüya”sından bahsediyor; “Sosyal Güvenlik Reformu”, “İşsizlik Sigortası Yasası”, “İş güvencesi devrimi”. İlk iki rüyanın anlamı artık herkesçe biliniyor. Birincisi mezarda emeklilik, ikincisi de bir aldatmaca ve hortumlama aracı olarak yasallaştı. İş güvencesi ile ilgili olanı ise, bir “göz boyama” olarak yasallaştırılmaya çalışılıyor. Bunu diğerlerinden ayıran yan, çok daha sinsi bir araç olarak kullanılmasıdır.

Sermaye sınıfı, Okuyan'ın “üçlü rüya”sının gerçekleşmesinin karşılığında, ihbar ve kıdem tazminatlarının yeniden düzenlenmesi (demek oluyor ki gaspı) ve esnek üretimin kabul edilmesi taleplerini gündeme getiriyor. TİSK, TÜSIAD, MESS gibi sermaye örgütleri; “işsizlik sigortası var, iş güvencesi de çıkarılıyor; o zaman ihbar ve kıdem tazminatlarından vazgeçilsin; esnek üretimin ilk adımları olarak ‘ücretsiz izin’, ‘kısa süreli çalışma’, ‘telafi çalışması’ maddeleri kabul edilsin” biçiminde bir tutum ortaya koyuyorlar. Bu yönlü bir yasal değişiklik için de “yeni ve çağdaş” ibareli bir iş kanunu tasarısı hazırlıyorlar. Yani bugüne kadar çeşitli parçaları fiilen yürürlükte olan esnek üretimi tam kapsamıyla yasallaştırmak istiyorlar. Böylesine büyük bir saldırı adımı ancak güçlü bir manipülasyon eşliğinde atılabilir. Yapılan da budur.

Tasarı, işçilere iş güvencesi sağlamadığı gibi, bu konuda varolan yasa ve uygulamaları da kimi noktalarda işlevsizleştiriyor. Yani işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sermaye iktidarına yedeklenmesi için güdük adımlara bile ihtiyaç duyulmuyor. Fakat “güdük de olsa haklar veriliyor”muş havası yaratılmaya çalışılıyor. Okuyan, 29 Eylül'de gerçekleştirdiği Türk-İş ziyaretinde; “Açık destek istiyorum. Daha iyisi olsun diye ertelenmesini doğru bulmuyorum. Önce hukuksal olarak anayasaya sokalım, sonra eksikliklerini tamamlayalım. Yoksa 48 yıl daha beklemek gerekir” diyerek, tehditle içiçe de olsa bu yönlü bir çaba sarfediyor. Bu çabalar sonuç verirse, demek oluyor ki işçi sınıfı sersemletilirse, kuşku yok ki bundan sonraki manevra tekelci burjuvazinin istediği biçimde bir iş yasası çıkarılması olacaktır.

“İş güvencesi yasa tasarısı” işçi sınıfına güdük bir kazanım bile sağlamadığı halde, sahnelenen oyunda sağlıyormuş gibi sunulması, burjuvazinin önemli bir taktiğine de ışık tutuyor. Dikkat edilirse, iş güvencesi istemi yakıcı olduğu halde, ortada bu isteme dair düzeni zorlayan çapta bir sınıf hareketi yok. Bu durumda sermaye iktidarı “iş güvencesi”nden bahsetmiş oluyor!

Türk burjuvazisinin geleneksel bir taktiğidir bu. Eğer mücadeleyi geliştirme potansiyeli taşıyan bir talepse, mücadeleyle kazanılmasına fırsat tanımadan, güdük tutarak önden bahşet! Doğal olarak, bahşedilen herşey, istenildiği

zaman da gaspedilme özelliği taşır. Hatta, süregeldiği üzere, fiilen kullanılmıyorsa, işlevsizleştirilir. Mesela bugün Türkiye’de işçilerin lehine olan yasalardan hangi biri uygulanıyor? Güya, 2821 sayılı Sendikalar Yasası’nın 31. maddesi sendikalaşma nedeniyle yapılan baskıyı, işten çıkarmayı yasaklıyor. Her ne hikmetse “İş Güvencesi Yasa Tasarısı” da salt bu konuyla ilgili! Bu durumda tasarı sermaye için yasaların işlevsiz olduğunun resmi düzeyde bir itirafı değil de ne?

Burjuvazi tam da işçi ve emekçi yığınlarının bu istemler uğruna mücadele içinde etkilenmesinden, kendi özdeneyimleri temelinde eğitilerek devrim mücadelesine kazanılmasından, “*işçi sınıfının fiziki ve moral yozlaşmadan korunması, kendi kurtuluşu uğruna verdiği mücadelede savaşma gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi*”nden korkuyor. Geleneksel “bahşetmek” taktiğini de bu çerçevede kullanıyor.

Sermaye, 75 yılı aşkın saltanatında bu taktikle epeyce sonuç aldı. Şimdiki sinsi manevraları karşısında ise, işçi sınıfı sessizliği yeğliyor. Kendisini temelli ilgilendiren güncel bir sorun alet edilerek binbir dolap çevriliyor, fakat maalesef sahnede işçi sınıfı yok. Olduğu kadarıyla da Sabancı Center önünde “sermayedarlara karşı (!) sendika bürokrasisi-Okuyan” kucaklaşmasını alkışlıyor. İşçi sınıfının büyük bir kesimi de seyrediyor. Bu, sınıfın gözlerinin gerçekten boyandığını gösterir. Bütünlüklü saldırı karşısında sersemleşmeyi anlatır. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler seyirci kalmaktan bir an önce vazgeçmek durumundalar. Sermaye iktidarının taktiklerine, sinsi manevralarına bu saatten sonra kanılabilir mi? İşçi sınıfının kanması, kendi kuyusunu kendisinin kazması olur.

İşçi sınıfının kazması gereken kuyu burjuvazinin kuyusudur. Zira bu asalak sınıfın iktidarı tarihin kör kuyusuna gömmenin vakti çoktan gelmiştir. Başta; “sınırsız söz, basın örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü”, “Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı. Sınırsız grev ve genel grev hakkı. Lokavtın yasaklanması”, “Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi” olmak üzere, Parti Programı’nın “Acil demokratik ve sosyal istemler” ile “Emeğin korunması” çerçevesinde formüle ettiği istemler etrafında örülecek birleşik-militan mücadele hattı bu doğrultuda atılmış önemli bir adım olacaktır.

“Kurtlar sofrası”nda muhabbet

Bu sofrada kimisi kurtluğunu gizlemiyor, ortalıkta maskesiz-postsuz dolaşiyor. Kimisi arada bir “kuzu postu” giymeye çalışıyor, bazı sosyal-siyasal gelişmeler (örneğin kitle hareketinin patlama potansiyeli taşıdığı dönemler, seçim süreçleri vb.) onları buna zorluyor. Kimisi de rehavete kapılmadıkça “kuzu postu”nu üstünden çıkarmıyor, çünkü görev alanları kuzu sürüsünün içinde. Onları bir arada tutan, kendi sofralarının bozulmaması, kuzu eti ve kanıyla sürekli donatılması.

Bakalım kurtların ne dediğine?

Kendini gizlemeyen kurtlar

* TİSK ve Başkanı Refik Baydur, 7 Eylül’de, hükümetin işgüvencesi yasa tasarısını meclise sevk etmesine sert tepki gösterdi: “Üç maddelik palyatif tedbirlerle şov yapmak hayra değil.” Eylül’ün sonuna doğru yine konuştu; “Toplantıda (bir süre öncesinde yapılan sivil inisiyatif toplantısında) iş kanununun İLO’nun 158. maddesine göre yeniden düzenlenmesi gerektiğini söyledim. Bu da esneklik ve iş güvencesidir. ... Tabii işgüvencesi kıdem ve ihbar tazminatı ile bağlantılıdır. Bunlar tamamen kaldırılın gibi bir iddiam yok. Ama bunların tekrar oturulup konuşulması gerektiğini düşünüyorum.... Yeni bir iş kanunu taslağı hazırlıyoruz.”

* “TİSK, Bakanlar Kurulu’ndaki tasarıya alternatif olarak iş kanununun tümünün ele alındığı alternatif bir taslak hazırladı. ... 60 maddede toplanan kanun taslağının bazı bölümlerinde şu görüşlere yer veriliyor: ‘Eylül ’99’da kabul edilen 4447 sayılı kanun ile işsizlik sigortasına ait düzenlemeler getirildi. Ancak bu fonksiyonu da üstlenmiş olan kıdem ve ihbar tazminatı müesseselerine dokunulmadı.’” (Dünya, 3 Ekim 2000)

* Ramsey Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş. Genel Müdürü: “İş güvencesi yasası işsizliği daha da artıracak. Bu yasa işi olanların da işini kaybetmesine neden olacak.” (agy)

* Refik Baydur: “Bakan bu tasarımı nereden bulmuşsa bilmiş. Üstelik bu tasarının işçiye hiç bir faydası yok. İşverene ise ağır yükümlülük getiriyor. Sendika ağalığının ve hegemonyasının ... devamını sağlıyor...” (agy)

Baydur sonra yine konuştu; “Bu yasa taslağı gündemde kaldığı sürece bütün kuruluşlarımızın programa verdiği destek ve Ekonomik ve Sosyal Konsey’e katılım konuları yeniden gözden geçirilmelidir.” (Cumhuriyet, 7 Ekim 2000)

* TİSK’in çağrısı ve TÜSİAD, İSO, İKV, TGSD, ASO, TOBB gibi sermaye örgütleri başkanları ile Koç, Sabancı gibi büyük başların yer aldığı geniş katılımı gerçekleştirilen Sabancı Center’daki toplantı (6 Ekim) sonucunda yayınlanan “Türk Hür Teşebbüsü Ortak Deklarasyonu”nda ise şunlar söyleniyor: “Enflasyonla mücadele” ve “istikrar programı” bundan sonra da desteklenecek. “İşsizliği azaltmanın, yatırım, üretim ve ihracatı arttırmanın önde gelen koşulu, çağın gereklerine uygun bir iş yasasının

hazırlanmasıdır.”

* “Topu taca atmaya alışmışız. Bizim işimiz anayı bırak dana ile uğraş olmuş” diyen Sabancı, iş kanununun tümüyle gündeme getirilmesi gerektiğini söyledi.” (Cumhuriyet, 7 Ekim)

Kendini gizlemeyen kurtlar bu kadar açık konuşuyorlar işte. Üzerine laf etmeye ne hacet?

Arada bir “kuzu postu”na bürünmeye çalışan kurtlar

Son İMF-TÜSİAD hükümeti döneminde işçi ve emekçiler büyük darbeler yedi. Mezarda emeklilik, emperyalist tahkim, baraj saldırısı, grev yasakları, TİS’lerde yüzde 25 dayatması, “işsizlik sigortası” aldatmacası, özelleştirmeler (dolayısıyla taşeronlaştırma, işsizleştirme ve örgütsüzleştirme)

TİSK Başkanı Refik Baydur ve DİSK Başkanı Süleyman Çelebi
“İŞVEREN-SENDİKACI KUCAKLAŞMASI”

gibi belli başlı darbelerde Çalışma Bakanı olarak Yaşar Okuyan başlıca sorumlulardan biriydi. Bu son manevrada da baş rolü yine o oynuyor.

* Okuyan’ın hazırladığı tasarının gerekçelendirilmesi: “İşçinin fesihlere karşı gerektiği şekilde korunmadığı bir hukuk düzeninde sendika özgürlüğünden, TİS özerkliğinden ve grev hakkından bahsedilemeyeceği vurgulanarak, işgüvencesinin sağlanmadığı bir sistemde sendika içi demokrasinin de yeterince işlemeyeceği kaydedildi. Sendikaya üye oldu diye işçinin işten çıkarılmasının düşündürücü olduğu ve mutlaka önlenmesi gerektiği belirtilen gerekçede, aksi bir durumun Türkiye’nin onayladığı sözleşmelere ve küreselleşme mantığına da aykırı olacağı bildirildi.” (Dünya, 26 Ağustos 2000). Peki, şimdiye kadar sendika özgürlüğünü, TİS özerkliğini, grev hakkını kim gassetmiş?

* Okuyan, Eylül’ün son haftasından başlayarak lobi faaliyetleri yürüttü, sendikalara ikna turuna çıktı, “patronlara rağmen bu rüyayı gerçekleştireceğim” dedi. Okuyan, giydiği “post”u kendine fena kaptırmış anlaşılabilir. Bakalım işçiler zokayı yutacak mı? Önce tasarımı “devrim” diye lanse etmişti, fakat sonra bu fikrini değiştirdi; “Önce hukuksal olarak anayasaya sokalım, sonra eksikliklerini tamamlayalım...” (Evrensel, 30 Eylül) “Post”u sadece arada bir giyinince, ister istemez böyle açıklar verilebiliyor!

Sürekli “kuzu postu” ile yaşayan kurtlar

* “Hak-İş Genel Başkanı Salim Uslu, Ecevit, Bahçeli, Yılmaz ve H. Özkan’a birer mektup göndererek, işgüvencesi yasasının bir an önce çıkarılmasını istedi. ÇSGB’nin taslağını memnuniyet verici bulduklarını ve Bakanlar Kurulu’nun ilk toplantısında ele alınmasını istediklerini ifade etti” (Evrensel, 30 Ağustos) İşçilerin geri bilincinden ve sessizliğinden olsa gerek, ihanetini açık açık gerçekleştiriyor.

Hak-İş diyor ki; “Yargıtay içtihadlarında ilk örgütlenme halinde sendikal sebebin varlığı fazla tartışılmadan genelde kabul görmemektedir. Bazen üye olmasa bile sendikal çalışma içinde yer alınması dahi sendikal tazminat için yeterli görülebilmektedir...” Hak-İş’in desteklediği tasarıda “işverenin kendisine bildirilen üyelik fişlerine dayanarak” ifadesi geçiyor. Hak-İş, işverenler işçileri üyelikler kendilerine bildiri lmeden attıklarını biliyor, ama bile bile destekliyor.

* DİSK de başından itibaren tasarıyla destek verdi. Her zaman biraz daha temkinli hareket ederken bu sefer kendinden çok emin. Sanbankı Center önünde hükümetle birlikte eylem yapmaktan çekinmedi. Okuyan’la gerçekleştirdikleri her görüşmede desteklerini ifade ettiler. Hatta bir keresinde (5 Eylül’deki görüşme) Çelebi, Okuyan’a “örgütsüzlükten dolayı irticacı, bölücü, illegal örgütlenmelerin çoğaldığı”nı söyleme cüretini bile gösterdi. Daha başka ne denilebilir ki?

* Türk-İş’in tutumu en ilginç olanıydı. Önce tasarıya karşı çıktılar.

Belediye-İş Genel Başkanı Nihat Yurdakul 18 Eylül’deki Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısında hükümetin hazırladığı işgüvencesi yasa taslağının iş güvencesini sağlamaktan uzak olduğunu, buna destek vermenin yanlış olacağını belirtti.

Türk-İş Genel Sekreteri Hüseyin Karakoç: “Bakan ‘30-40 yıldır çıkmadı, ben çıkardım’ demek için çıkarıyor. 1475 ve 2821 sayılı yasaların verdiği hakları dahi geri götürüyor... Böyle bir işgüvencesi yasasının çıkmasını istemiyoruz. Bazı konfederasyonlardaki arkadaşlarımız ‘bu bir aşamadır, gelişmedir’ diyor, ama böyle aşama gelişme olmaz. Sosyal güvenlik yasası da çıkarken ‘reform’ denildi, reformla uzaktan yakından ilgisi yok. Basbayağı gözboyamadır bu, buna evet dememiz, desteklememiz mümkün değil.” (Evrensel, 26 Eylül)

Tabii farklı tutumlar da vardı. Tarım-İş Genel Başkanı, tarım ve orman işçilerinin 1475 sayılı yasaya dahil edilmesi tasarısı için Okuyan’a teşekkür etti.

Fakat genelde Türk-İş karşıydı. Konu hakkında video kasetler bile hazırlanmıştı. “Kasetlerde Çalışma Bakanı tarafından hazırlanan işgüvencesi taslağının, yeni haklar ve işgüvencesi getirmek bir yana, mevcut hakları da geriye götürdüğü teması işlenmiş”ti. (Evrensel, 16 Eylül)

Ne olduysa, Okuyan’ın 29 Eylül’deki Türk-İş ziyaretinde tutum tersine döndü. B. Meral, tasarı yasallaşmazsa alanlara inceklerini dile getirdi. Sahi bu görüşmede ne paralar döndü, ne vaatler verildi? Hani desteklemeniz mümkün değildi?

İşte böyle! Kurtlar sofrasındaki muhabbetin tümü de işçi ve emekçilerin nasıl daha iyi aldatılacağı üzerine. O sofrada insan eti yeniliyor, kanı içiliyor. O sofrayı dağıtmak işçi sınıfının boynunun borcudur.

ESK ihanetine geçit vermeyelim!

Sermaye iktidarı İMF-TÜSİAD saldırı paketini "kararlılık"la hayata geçirmeye devam ediyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin yaşadığı yıkım, çektiği acılar, derinleşen sefalet, büyüyen işsizlik vb. onların urnlarında bile değil. Zira bunlar uyguladıkları İMF-TÜSİAD paketinin doğal sonuçları. Kürt halkına karşı kirli savaşı "meşrulaştırmak", kitleleri destekçi konuma çekmenin temel gereği olan şovenizmi kıyırtmak için "vatanın bir karış toprağından vazgeçmeyiz" diyenler, bugün "kamu" arazilerini emperyalist devletler ve uluslararası tekelere peşkeş çekiyorlar.

Düne kadar Kürt ulusal mücadelesini gerekçe göstererek yürüttükleri silahlı mücadeleyi bugün kolayca açıklayabilecek durumda değiller. "Dış mihraklar" olarak tanımladıkları ve yine şovenizmi körüklemek için kullandıkları "düşman devletler"den söz etmeleri ise, Yunanistan, İran ve Suriye'yle (yakın süreçte Irak da dahil olacaktır) bir yumuşama/yakınlaşma sürecine girildiği koşullarda pek kolay olmayacaktır. Son olarak Ermenistan üzerinden benzer bir senaryoyu sahneye koymaya çalışıyorlar ki, bunu başarsalar bile eskisi gibi etkili olması düşünülemez. "Vatan-Millet-Sakarya" edebiyatı miadını doldurdu. Bunun yerine koymak istedikleri laik/anti-laik oyunu ise şimdiden önemli ölçüde boşa çıktı (etkili olduğu kesim dar bir Kemalist kesimden ibaret ve onu da kaybetmeye mahkumlar).

Bu koşullarda sermaye devletinin politikalarını hayata geçirmek için yeni yöntemlere başvurması kaçınılmazdı. Bu ise onun daha önce işçi-emekçiler tarafından açıkça görülemeyen terörist yüzünü ön plana çıkardı. Grevleri yasakladı, sendikaları resmen feshetme hareketi başlattı, kimi ilerici sendikacıları tutukladı, en ufak bir basın açıklaması üzerinde azgın bir terör estirdi. Hak arama mücadelesi verenlerin üzerinden copunu eksik etmedi. Bu açık bir meydan okumaydı ve ne yazık ki işçi sınıfı ve emekçiler buna karşı anlamlı bir duruş sergileyemedi, bu saldırıya aynı kararlılıkla cevap veremedi. Ama bunun da dayanacağı bir sınır var ve o sınırı şimdiden zorlamaya başladı. Böyle olunca, geçmişten beri başvurulan bir oyunu ön plana çıkarıyorlar: "Toplumsal uzlaşma!"

Bu yıkım paketinin başarısı için "toplumsal uzlaşma" çağrıları yapıyorlar. İşçi ve emekçiler için katmerlenmiş sömürü demek olan bu programın uygulanmasını "milli" bir mesele olarak sunup, tüm kesimlerin fedakarlıkta bulunması gerektiğini tekrarlayıp duruyorlar. Ama işçi-emekçilere nutuk atarak onları buna ikna etmeleri mümkün değil. Sermayenin işçilere fedakarlık çağrısı yapmasının olumlu yanıt bulamayacağını bildikleri için, bunu işçi sınıfı içindeki sermaye uşakları/ajanlarının dillendirmesini istiyorlar. İşte bunun için ESK var. ESK, sermayenin çıkarlarını işçi-emekçilere kabul ettirmek, saldırıların hayata nasıl daha sancısız geçirilmesini sağlamak için kurulmuştur. Satılmış sendika bürokrasisi büyük bir istekle bu ihanet kurumunda yerini almıştır. Kimilerinin (DISK'in) şimdilik bunun dışında olması, ESK'ya karşı olmalarından değil, kurumun resmi olmamasından, yani ihaneti resmi olarak gerçekleştirilememelerinden dolayıdır. Son

dönemlerde DISK başkanının devrimcileri karalayan açıklamaları da bunu onaylar niteliktedir. Yaptıkları sermayeye yaranma girişimleridir.

Bu oyun yeniden ortaya konulmaya ve daha öncekilerden daha usta bir biçimde sergilenmeye çalışılıyor. Son dönemde TV programlarında boy gösteren sermaye örgütlerinin temsilcilerinin ESK'nın toplanmamasından yakınmaları, bileşiminin genişletilmesine ilişkin vurguları bundan dolayıdır. Ardından Ecevit'in hemen harekete geçmesi, en kısa zamanda ESK'yı toplayacağını söylemesi de bunun bir göstergesi. Kapitalist birlik-sendika temsilcileri direkt toplanalım çağrısı yapamadıkları için Ecevit'in devreye girmesi gerekiyor. Zira Türkiye'de sınıflar arasında oluşan uçurum kapitalist patronların ve onların işçi sınıfı içindeki ajanlarının kendiliğinden bir araya gelmelerine izin vermiyor. Dolayısıyla kısa bir süre içinde ESK toplanabilir. Hatta ESK'ya sınıflarüstü bir görünüm vermek için resmi bir kurum haline getirilebilir ve böylece kimileri için çekince gerekçesi olan ESK'nın resmi olmaması sorunu da giderilmiş olur.

Yeni bir ESK toplantısından işçi emekçiler için ne çıkacaktır? Bunun cevabı artık tecrübeyle sabittir. Toplantı çıkışında yine "toplumsal uzlaşma" ve "fedakarlık" çağrıları yapılacaktır. Sendika bürokratları demagoji yapmak için bile "biz fedakarlık yapmayacağız, mücadeleye edeceğimiz" diyemeyeceklerdir.

Bu fedakarlıkların kimin için olduğunu yaşayarak gördük. Bu öylesine bir toplumsal fedakarlık ki; işçi ve emekçiler fedakarlık yaptıkça daha fazla açlığa, sefalete, işsizliğe maruz kalırken, kapitalistler daha da zengin oluyorlar. Bu öyle bir enflasyona karşı seferberlik ki; işçi ve emekçiler %25 ücret artışına mahkum edilmeye çalışılırken, zamlar durdurmak bilmezken, sermayedarların Avrupa bankalarındaki dolarları-markları sürekli birikiyor. Bu öyle bir toplumsal fedakarlık ki; işçi ve emekçiler yarı aç yaşamaya zorlanırken, kapitalistler birkaç işçinin maaşı tutarındaki paraları barlarda havaya saçıyorlar.

"Toplumsal uzlaşma" işçi-emekçileri köleleştirmenin bir diğer adıdır. "Toplumsal uzlaşma" çağrısı ezilenlere gönüllü köle olun çağrısıdır. İşçi-emekçilere açlık ve sefaletten başka bir şey getirmeyen İMF-TÜSİAD saldırı paketinin hayata geçmesi için yapılan bir uzlaşma çağrısıdır. Bu çağrı işçi-emekçiler tarafından kabul görmese de, karşı bir duruş sergilenmediği, işçi-emekçilerden sendika ve örgütlerinin ESK'ya katılmasına karşı ses yükselmediği sürece, ESK üzerinden oynanan oyunlar sürecektir.

İşçi ve emekçiler artık bu ihanete sessiz kalmamalı, örgütlerinin ESK'dan çekilmeleri için harekete geçmelidirler. Eğer bugüne kadar süren sessizlik devam ederse, bu daha fazla ihanetin yolunu açacak, sonucu ise daha fazla açlık, yoksulluk, baskı ve zulüm olacaktır. "Toplumsal uzlaşma", "toplumsal barış" söylemlerinin amacı emekçilerin sınıf bilincini karatmaktır. Sınıf mücadelesinin yükseltilmesi "toplumsal barış" yalanını da pratikte boşa çıkaracaktır.

**Sendikalar ESK'dan çekilsin!
ESK ihanettir, ihanete geçit vermeyelim!**

Zonguldak:

Özel kömür ocağında yine cinayet!

Madenler sermayeye sömürü cenneti, işçilere mezar oluyor!

Zonguldak'ın Gelik beldesindeki "kaçak" kömür ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucunda dört işçi göçük altında kaldı. Patlamanın ardından günler geçmesine rağmen işçiler henüz kurtarılabilmemiş değil. Daha doğrusu öldükleri kesin olan işçilerin cesetlerine ulaşılmış değil.

Uzun yıllardır Zonguldak, burjuva medyanın gündemine bu türden cinayetlerle geliyor. Çünkü burjuvazi için Zonguldak dikensiz gül bahçesi. Zonguldak hiçbir yasanın geçmediği, mafyalaşmış kömür burjuvazisinin istediği gibi at koşturduğu, işçileri iliklerine kadar sömürdüğü, kanla-canla kasa larının doldurulduğu bir kent. Bu kentte yasalar geçmez; çünkü asalak takımının sınırsız sömürme özgürlüğü, bu kentte yasayı ve denetimi yok sayıyor. Bunun için katliama varan bu türden cinayetler görmezden geliniyor. Sermaye ve devleti, kapsamlı saldırıyla bugün tüm Türkiye'yi Zonguldaklaştırmaya çalışıyor.

Zonguldak'ta sıradanlaşan iş cinayetleri, özelleştirmeyle beraber kuralızsız sömürünün hakim olduğu kömür burjuvazisinin mülkü haline getirilmiş kömür sahalarında gerçekleşiyor. Özelleştirilerek, kara parayla burjuvalaşmış mafyalara peşkeş çekilen kömür sahalarında, işsizliğin kol gezdiği Zonguldak'ta işçiler; karın tokluğuna, sigortasız, uzun çalışma saatleriyle, iş güvenliğinden yoksun bir biçimde çalışıyorlar. TTK'nın özelleştirilmesiyle beraber işsiz kalanlarla beraber, başka çalışacak hiçbir işi olmayan binlerce genç, kadın, yaşlı ve çocuk, bu ölüm ocaklarına ölüme bile bile gönderiliyorlar. Zonguldak'ın emekçi halkı için bu kömür sahalarında çalışmak ölümden farksız. Ancak yaşam da ölümden farksız. Bu nedenle bu ölüm ocaklarına sığınmasız girip, tabutlarla dışarı çıkarılıyorlar.

Özelleştirilen kömür sahalarını kirli-kanlı para ile mülkiyetine geçiren Demir Madencilik, bölgede tekelleşmiş durumda. Zonguldak'ta bu tekelden habersiz kuş uçurtmak imkansız. Devlet kurumları-bürokratları da bu tekelin paralı uşakları olarak çalışıyorlar. Bu nedenle sınırsız-kuralızsız sömürü de devlet güvencesinde yapılıyor, kan kusan ocaklar görmezden geliniyor, ocaklarda katledilen işçiler kayıtlara geçirilmeksizin mezara gönderiliyorlar. Bu sömürü ve katliama karşı gelenler ise önce bu tekelin ya rüşvetiyle satın alımlıyorlar, ya da zoruna maruz kalıyorlar. Yetmedi, devlet kurumları devreye giriyor, karşı gelenler cezalandırılıp, susturuluyor. Son cinayette de grizu, göçükte kalan işçilerin yakınlarına ancak üç gün sonra duyuruldu. Zonguldak'ın duyarlı çevrelerince kamuoyuna yansıtıldı. Yoksa bu işçiler de, hiçbir kayıt düşülmeksizin, ailelerine üç-beş kuruş verilerek toprak altında bırakılacaklardı.

Bu ölüm ocaklarında şu an 10 bine yakın kişi çalışıyor. Çalışanlar ya doğrudan Demir Madencilik'in işlettiği ocaklarda, ya bağlı taşeronların işlettikleri ocaklarda ya da evlerinin bahçesinde açtıkları kuyularda kazma sallıyorlar. Bu üçüncülerin çalıştıkları yerler "kaçak ocak" olarak tanımlanıyor. Ancak evlerin bahçesinden çıkarılan kömürler, kömür sahasının sahibi olan Demir Madencilik'in yol ağızlarında kurduğu turnikelerden haraç ödenerek yasallaştırılıyorlar. Bu haracın miktarı bugün 6 milyon civarında. Küçük ocaklarca çıkarılan kömür yine gerisin geri Demir Madencilik'e satılıyor. Hem de piyasa fiyatının yarısını bile zor bulan bir para karşılığında. Buna bir de nakliye masrafları eklenince, kömürü çıkaran emekçiye karnını bile zor doyuracak kadar bir miktar para kalıyor. Sonuçta, büyük tekelin kasaları şişerken, işçiler ve emekçi halk ya açlıkla yüzyüze ölüm sınırında yaşamaya devam ediyor, ya da ölüm ocaklarında yaşamını kaybediyor.

Zonguldak'ta işleyen bu ölüm düzeni kapitalizmden başka bir şey değil. Bu vahşi kapitalizm düzenidir. Sermaye sınıfı bugün işçi kıyımlarıyla, özelleştirmelerle, iktisadi-sosyal ve örgütlenme haklarını gaspederek, sınırsız-kuralızsız vahşi kapitalizmi egemen hale getiriyor, her alanda kurumlaştırıyor. Zonguldak'ta bu süreç, TTK'nın özelleştirilmesiyle, işçilerin örgütsüzleştirilmesi, işsizleştirilmesiyle başlatıldı. Bu yüzden kuralızsızca sömürü, kasaların sınırsızca doldurulmasını getiriyor. Tabii ki, bu işleyişin diğer yüzü dökülen işçi kanı, işlenen seri cinayetler oluyor.

Böylelikle bir gerçek, bu kez Zonguldak'ta haykırıyor kendisini: Kapitalizm öldürür! Öyleyse, kapitalizmin çarkları altında seri cinayetlere kurban gitmemek için yapılması gereken kapitalizmi öldürmektir.

Genel-İş'in örgütlü olduğu Küçükçekmece Belediyesi Park-Bahçeler ve Temizlik bölümlerinde temsilcilik seçimleri yapıldı. Seçimleri üzerine temsilcilerle konuştuk.

“İşyeri komiteleri kurarak, tabanı mücadeleye katarak, çok şey yapabiliriz”

Temizlik bölümü:

- Seçim öncesi nasıl bir çalışma yaptınız?

Orhan: Öyle ahım şahım bir çalışma yürütmedik. Ama dilimizin döndüğü kadar varolan sorunları ortaya koyduk. Dönemin zor bir dönem olduğunu, IMF'nin dayattığı politikaların, hak gasplarının olduğunu söyledik. En çok bunlar üzerinde durduk. Fazla kısır çekişmelere girmedik toplantılarda. İşçi sınıfının şu anki durumunu anlattık. Oylarını gerçekten çalışma yapacak arkadaşlardan yana kullanmaları gerektiğini vurguladık.

Zeynel: Ben kaç dönemdir temsilcilik yapıyorum. Arkadaşların sorunlarıyla ilgilendik, güven verdik, onlar oylarını buna göre kullandılar, sorunlarını çok iyi anlattığımız, ikna ettiğimiz için değil. İşçiler, oylarını politik tercihler üzerinden verecek kadar ileri değil.

- Yeni dönemde neler hedefliyorsunuz? İçeride kalan paralarınız var, esnek üretim, düşük ücret politikası, özelleştirme, sendikasılaştırma vb. sınıfa yönelik bir yığın saldırı var. Bunlara karşı neler yapacaksınız?

Orhan: Elimizden gelen herşeyi yapacağız. Küçükçekmece işçisinin geçmişteki mücadelecilik kimliğini yeniden açığa çıkaracağız. Burada öncülük çok önemli. Geçmiş dönemde iyi bir öncülük yapıldığı ve kararlı bir tutum alındığı için hiçbir eyleme katılmayan arkadaşlarımız en militan eylemlere katıldılar. Polis copuna karşı koydular. Bu, öncülüğün önemini gösteriyor. Önümüze programlı bir çalışma koyup işyeri komiteleri kurarak, tabanı mücadeleye katarak, çok şey yapabiliriz.

Zeynel: Sendikamız bu konuda çok eksik. Programlı bir çalışma yok. Birey ne kadar sorumlu olursa olsun, tek başına bir şey ifade etmez. Telefon açıyorlar, eylem var, toplayabildiğiniz kadar adam toplayıp gelin, diyorlar. Bu böyle yürümez, programlı bir çalışma gerekir. Biz bunu talep ettik. Temsilciler kurulu periyodik olarak toplanıyor. Toplantıya gelen arkadaşlar kafasına göre çıkıp gidiyor. Bu böyle olmamalı. Disiplinli bir çalışma gerekiyor. Ayrıca yönetimle iyi bir şekilde çalışmamız gerekiyor.

Park-Bahçeler bölümü:

- Seçimlerden önceki çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? 3 tane liste vardı, birbirlerine alternatif olarak ne koyuyorlar?

Memiş: Bu müdürlükte 60 işçi çalışıyor, 40'ı burada çalışıyor. Bunlar en az on yıllık işçiler ve birbirlerini tanıyorlar. Kimi seçeceklerini biliyorlar. Öyle kafa kol ilişkisi üzerinden yürümüyor. Biz geçmiş dönemde de temsilcilik yaptık. Yanlış davranmış ve sorunlarıyla ilgilenmemiş olsaydık, bu insanlar bizi seçmez, gerekli dersi verirlerdi. Ama 40 kişilik bir yerde yarısından çok kişi oy veriyorsa; “bu insanlar sınıf mücadelesinde ufkumuzu açar, bizim her türlü sorunumuzla ilgilenir” düşüncesi hakim olmuştur.

-Özelleştirmeler gündemde, mevcut haklara yönelik saldırılar var, içeride kalan paralarınız var. Bu sorunlara karşı nasıl bir yol izleyeceksiniz?

Salih: Yaklaşık dokuz ay geçmesine rağmen hiçbir ödeme yapılmadı. Enflasyon %60, insanlar gerçekten zor durumda, alım gücü bitmiş. İşverenle diyalogdan hiçbir sonuç alamadık. Görüşmelerin sonuç vermediği koşullarda birtakım ses getirici eylemler yapılacaktır. Basın açıklaması, iş yavaşlatma ve sonra daha radikal biçimler kazanacaktır eylemlerimiz.

Özelleştirme sadece bizim değil, bütün ülkenin sorunu. Biz tek başına özelleştirmeyi durduracak ne güce, ne de kapasiteye sahibiz. Toplumsal muhalefet yayılmadığı sürece önüne geçilecek bir sorun değil özelleştirme. Ezilen bütün katmanlar buna karşı mücadele ederse, bu sorun çözülür. Yeri geldiğinde bu meseleleri tartışıyor, özelleştirme saldırısını teşhir ediyor zararlarını anlatıyoruz. 10 milyon insan bu ülkenin kaymağını yiyor, 50 milyon insan eziliyor, horlanıyorsa, buna rağmen tepki göstermiyorsa, bu, bu toplumun hatası ve ayıbıdır.

Kızıl Bayrak/Esenyurt

Belediye işçilerinin direnişi sürüyor

Belediye işçilerinin 24 Haziran 2000 yürüyüşünden bir görüntü

İstanbul belediyesi işçileri alanlara çıkmaya devam ediyor. Medyanın ve belediye başkanlarının bir çok oyununa rağmen, eylemlerini sürdürüyorlar ve yeni eylemlere hazırlanıyorlar.

İşçiler son olarak 7 Ekim'de her zamanki gibi Büyükşehir Belediyesi önünde toplanarak bir basın açıklaması yaptılar ve taleplerini dile getirdiler. Eyleme belediye işçileri güçlerinin çok çok altında katılım gösterdiler. Bin işçinin katıldığı eylemde konuşan sendika başkanları ve işçiler, belediyenin dayattığı sefalet ücretlerine hiç bir şekilde evet demeyeceklerini bir kez daha dile getirdiler. 3 No'lu şube başkanı konuşmasında, Gürtuna'nın büyük baskı altında olduğunu kendilerine ifade etmiş olması nedeniyle, bu baskının kimler tarafından yapıldığının açıklanmasını istedi. Gürtuna'yı Taksim'den sonra Avrasya Maratonu'nda da rezil etmek için çalışmalara başladığı söylendi. “Ya maraton ya sözleşme sloganı” atıldı. Ancak ne grev ertelemesine, ne kayyuma ve ne de diğer ekonomik taleplere değinilmedi.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Avcılar Belediyesi'nde son durum

Sermayenin ardı arkası kesilmeyen saldırıları sürüyor. Sendikalar ise, tabanın sessizliğinden de yararlanarak tepkisiz, uzlaşmacı bir tutum göstermekte bir sakınca görmüyorlar. En fazla, zaman zaman yaptıkları cılız eylemliliklerle hava boşaltmaya çalışıyor, “ne yapalım, elimizden geleni yapıyoruz” yüzsüzlüğü içinde hareket ediyorlar.

Belediye-İş 2 No'lu Şube'ye bağlı Avcılar işçilerinin “sendika bizi gözden çıkarmış durumda” söylemi bir gerçekliği gözler önüne sermektedir. Sözleşme sırasında şube başkanının işçilere “Siz istesenez de ben %20'ye imza atmam” demesinin hemen ardından, işçilerin bile haberi olmadan kapalı kapılar ardında sözleşme %20'yle imzalandı.

Tabii ki bu sadece sonuç. Ardından hiçbir toplantı ya da durum değerlendirmesi yapılmadı. Ve işçiler, hala sendikacıların yüzlerini bile görmüş değiller. Bu arada temsilcilik seçimleri de yapılmış değil, ortada işçi temsilcisi bile yok. Yol parası yatırılmıyor ve son olarak da kayyumun gelmiş olmasından hiçbir işçinin haberi yok.

Elbette bu tablodan işçiler rahatsız olmaktadır. Fakat bu rahatsızlığı sendika yönetimine basınç uygulamak ve hesap sormak doğrultusunda kullanmak gerekir. İşçilerin halihazırda yapmadığı bu. Bu sorunlar farklı bir sendikaya gitmekle de çözülemez. Halen sendikanın yerini bilmeyen, hiç gitmemiş işçilerin çok sayıda olması, bir bakıma sendikayı ne kadar sahiplendiklerini de gösteriyor.

Mesele ortada. Yıllardır emeğimizle yarattığımız değerler ve örgütlülüğümüz bugün gerek zenginler tarafından, gerekse sendika ağaları tarafından yokedilmeye çalışılıyor. Biz üretenler ya bunları kabul edip hem kendimize hem çocuklarımıza karanlık bir gelecek bırakacağız, ya da geleceğimize sahip çıkıp mücadele yolunu seçerek, meşru haklarımızı arayıp yarınlara güvenle bakacağız.

Kızıl Bayrak/Esenyurt

Adana Tekel işçileri özelleştirme saldırısını protesto ettiler

Adana Tekel işçileri, Tekelin özelleştirilmesine karşı Tek Gıda-İş'in başlattığı eyleme destek vermek amacıyla yemek boykotu gerçekleştirdiler.

Tekel İşletme Müdürlüğü önünde toplanan işçiler, "Tekel işletmeleri halkındır, satılmaz!", "Emek düşmanı hükümet istifa!", "İşçiler tekele sahip çıkacak!" dövizleri ve "İşçiler el ele, genel greve!" sloganlarıyla, özelleştirme saldırısını protesto ettiler.

Tek Gıda-İş şube başkanı Gürsel Diliçiklik yaptığı konuşmada; "İMF Türkiye masası şefi Cotterelli'nin direktifleri doğrultusunda hareket eden bir hükümetle karşı karşıyayız. Geçmişte çok coplar yedik, o zamanlar da Tekele kilit vurmaya çalıştılar, müsaade etmedik. Ancak şimdi durum daha ciddi, sağı da solu da iktidar. Özelleştirmeye karşı omuz omuza mücadele etmeliyiz. Buradan Gümrük ve Tekel bakanlığına şu mesajı vermek istiyorum. 'Biz işçi olarak kendimizi cezalandırıyorsak yarın sizleri daha fazla cezalandıracağız'" dedi.

Tek Gıda-İş 1 No'lu şube başkanı Cennet Hazar da konuşmasında; ne kadar özelleştirsek o kadar kârdır anlayışla hareket edildiğini, Cevizli kompleksinin yemekhane hizmetlerinin böyle bir anlayışla özelleştirmeye çalışıldığını, Tek Gıda-İş

sendikası üyeleri olarak işçi-sendika bütünleşmesine ihtiyaç olduğunu, sendika genel merkezinin alacağı tüm kararlara uya cıklarını ve tepkilerinin bununla sınırlı kalmayacağını belirtti.

8 No'lu Tekel Yaprak şube başkanı İbrahim Üçel ise, yaptığı görüşmede, şunları söyledi:

"Türkiye çapında özelleştirmeye hız verildi. Bu saldırı konusunda genel merkezin almış olduğu karar doğrultusunda Adana'da da yemek boykotu gerçekleştirildi. Sesimizi duyurmak için bundan sonra daha etkili eylemler yapacağız. Şu anda Adana Tekel'de özelleştirme saldırısı henüz gerçekleşme de, biz bu saldırıyla karşı karşıya kalacağımızı biliyoruz. Bu anlayışla özelleştirmeye karşı eylem koyduk. Tekel Yaprak Tütün'de 300 mevcutlu bölümlerden 7 kişi eyleme katılmadı. Tekel'de katılım 1000'in üzerinde. (...) Bugüne kadar özelleştirme saldırısına karşı sendikaların gerçekleştirdikleri eylemler yeterli değil. Daha önce yapılan toplantılarda tabanın talebi, bu saldırıya karşı topyekun alanlarda yanıt verilmesi doğrultusunda. Salonlarda ve pasif eylemlerle bu saldırı püskürtülemez, daha etkin eylemler hedeflenmelidir."

Kızıl Bayrak/Adana

İşçi hareketinden kısa haberler...

ÇEMAŞ'tan atılan 90 işçinin tazminatları hala ödenmedi

İşıklar Holding'e bağlı ve Kırıkkale'de kurulu bulunan ÇEMAŞ'tan atılan 90 işçi, üç aydır tazminatlarını alamıyor. ÇEMAŞ Fabrika Müdürü Ömer Azak, çelik sektöründeki krizden dolayı işten çıkarmaların normal olduğunu iddia ediyor. Gerçekte ise asıl amaç, sendikalaşmayı önlemek ve taşeronlaştırma uygulamasına devam etmektir.

İşçilerin işten atılma nedeni sendikalı olmaları olduğu gün gibi ortadayken, işçilerin örgütlü olduğu DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş cephesinde hala tam bir acizlik hakim. Birleşik Metal-İş TİS Sekreteri Nuri Köksal, "sendikaların yasal engeller nedeniyle işten atılmalarına karşı gerekli mücadeleyi veremediğini" söylüyor.

Divriği'de işçi kıyımı

Divriği Belediyesi'nde çalışan 6 işçi işten atıldı. Divriği Belediyesi'nde örgütlü bulunan Genel-İş Sendikası Divriği Şube Başkanı Sait Doğan yaptığı açıklamada; "İş hakkı feshedilen işçilerin kıdem tazminatı ödenmedi. Bu, yasalara aykırıdır" dedi. İşçilerin atılmasının asıl gerekçesi ise, belediyelerde her dönem yaşanan işten çıkarmalarla aynı. Belediye başkanı kendi siyasi görüşüne uygun olmayan işçileri atıp, yerine kendi partisinden insanları yerleştirmeye çalışıyor. ANAP'lı Divriği Belediye Başkanı Mehmet Güresinli de 6 işçiyi CHP'li oldukları gerekçesiyle işten çıkarmıştır.

Konya belediye işçileri ikramiyelerini alamıyor

Konya'da Büyükşehir, Selçuklu, Karatay ve Meram belediye işçileri ikramiyelerini alamadıkları için mağdur durumdadır. İşçilere bu ay maaşları iki taksitle ödenirken, bazı işçiler (Meram Belediyesi işçileri) hala maaşlarının ikinci taksitlerini alamamış durumdadır.

Bu belediyelerde çalışan 2300 işçi Hizmet-İş Sendikası'nda örgütlüler. Sendika ise "kraldan çok kralcı" gibi davranıp, "Belediyeler iyi niyetli. Ancak, onların da yapacağı bir şey yok. İller Bankası ödeneği kesildiği için ücret ödemekte zorlanıyorlar. Umarız kısa sürede bu sorun biter" şeklinde açıklamalar yapıyorlar. İşçiler ise sendikadan laf değil bu konuda girişim bekliyor ve alacaklarının bir an önce ödenmesini istiyorlar.

TİSK toplantısına işçilerden protesto

"İş Güvencesi Yasa Tasarısı"na karşı tavır belirlemek üzere Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) 6 Ekim'de Sabancı Center'de toplandı. Bu toplantıyı protesto etmek ve sermayeye karşı suskun olmadıklarını belirtmek için 100 kadar işçi Sabancı Center'ın karşısında toplandı. Protesto eylemine Gebze'de bulunan Merbolin Boya Fabrikası'ndan Lastik-İş'e üye oldukları için işten atılan işçiler ile grevde olan Çağdaş Matbaası işçileri de katıldılar. Kitlenin büyük çoğunluğunu bu işçiler oluşturuyordu. Saat 10'da yürüyüşe geçen kitleyi TİSK'in koruyucu aygıtı devletin polisleri durdurmak istedi. Kısa bir görüşmeden sonra tekrar yürüyüşe geçildi. Sabancı Center önüne kadar sloganlarla ve dövizlerle yürüyen kitle burada bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

Eylemci işçiler "İş Güvencesi Yasa Tasarısı"na destek verdiler. Sendikalaştıkları için işten atılan işçilere bu yasa bir umut olarak görünüyor.

Gönen Çelik işçileri:

"Emek düşmanı uygulamalara son!"

7 Ekim Cumartesi günü, Genel-İş 2 No'lu şubede, bir grup Gönen Çelik işçisi işten atılmalarıyla ilgili bir basın açıklaması yaptılar. Exsa işçileri, Teksa ve Çukobirlik sendika yöneticileri ve Genel-İş 2 No'lu Şube basın açıklamasına destek verdiler. Basın açıklamasına 50 kişi katıldı. Yapılan açıklamada şunlar söylendi:

"İşveren bugün tek kurtuluşu işçileri işten atarak, ihbar ve kıdem tazminatlarına göz dikmekte görüyor. Oysa trilyonlarca lira ciro elde eden Gönen Çelik'te bizler, dün olduğu gibi bugün de, asgari ücret talep ediyoruz. Bizler bu hak gasplarına karşı gerekli hukuki ve meşru yollardan mücadelemizi sürdüreceğiz. Ayrıca bölge çalışma müdürlüğünü ve SSK yetkililerini göreve çağırıyoruz. Gönen Çelik işçileri olarak Nevzat Sıkık'ın bu emek düşmanı uygulamalarına son vermesini istiyor, Adana kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz."

Gönen Çelik'ten bir grup işçi

Merbolin boya fabrikası işçileri direnişte

İzmit Dilovası'nda bulunan Merbolin boya fabrikasındaki taşeron işçiler, DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası'na üye oldukları için işten çıkarıldılar. İşten çıkanları 20 işçinin eylemi 14 Ağustos'tan beri devam ediyor.

İlk günkü kararlılıkla süren direnişe, ne yazık ki ilgi az ve dayanışma pek gösterilemiyor. Bu olumsuz durum direnişi yalnızlaştırdığı gibi, direnişlerini sürdüren işçilerin de haklı yakınmalarına sebep oluyor.

Bölgedeki fabrikalardan destek hemen

hemen gelmediği gibi, DİSK'e bağlı sendikaların da bu yönde ciddi bir çabası olmuyor. Direnişteki işçilere gerekli olan, sınıf kardeşlerinin yanlarında olduğunu hissedebilmeleridir. Direnişe sunulacak katkı ve destek sınıfsal dayanışmanın bir gereğidir ve bu ihmal edilemez bir sınıf sorumluluğudur.

Direnişin kazanımıyla sonuçlanması sınıf dayanışmasının yanı sıra, gösterilecek kararlılığa ve birliğin devam ettirilmesine bağlıdır.

Kızıl Bayrak/Gebze

“2000 Yılı Küresel Kadın Yürüyüşü”

Emperyalist-kapitalist sisteme karşı büyüyen öfke ve tepki

Önceki yıllarda kadınlarla ilgili konular neredeyse sadece 8 Mart'larda gündeme gelirdi. O da en fazla 5-10 gün için...

Oysa bu yıl durum epey farklı görünüyor. Kadınlar alışlageldiği gibi gene 8 Mart'ta gündeme geldiler. Ama bu kez hemen ortadan kaybolmaya; mutfaklarına, işyerlerine; herkesin onları görmeyi alıştığı yerlere dönmeye niyetleri yoktu.

Dünyanın birçok ülkesinde değişik vesilelerle kamuoyunun karşısına çıkmaya, yaşadıkları sorunları anlatmaya başladılar. Sözü kısası gözle görülür bir hareketlenme içerisine girdiler. Aynı ölçüde olmasa bile bu hareketlenme Türkiye'de de hissedildi.

Tüm bunların nedeni, “2000 Yılı Küresel Kadın Yürüyüşü” adı altında yürütülen kapsamlı bir uluslararası kampanya.

Emperyalist-kapitalist sistemde kadının durumu

- * Dünyada aşırı yoksul durumda olan 1 milyar 300 milyon insan var. Bunun %70'ini kadınlar oluşturuyor.
- * Kadınlar, dünyanın birçok ülkesinde eğitim olanaklarından erkeklerden daha az yararlandırılıyor. Bu da kadınların meslek sahibi olmalarını engelliyor.
- * Meslek sahibi olmayan kadınlar çalışmak zorunda kaldıklarında, erkekler göre çok daha zor iş bulabiliyorlar. Genellikle ücretlerin daha düşük olduğu sektörlerde, herhangi bir işgüvencesine sahip olmadan çalışmak zorunda kalıyorlar.
- * Kadınların elde ettiği gelir, İsveç'te erkeklerin gelirinin %81,8'i oranında. Bu dünyadaki en yüksek oran. Bu rakam ülkelere göre %16,2'ye kadar düşebiliyor.
- * Dünyada kadınların yarısından fazlası şiddetle karşılaşılıyor. Bu fiziksel şiddet ya da cinsel şiddet olabiliyor. Savaş ve çatışmalarda maruz kaldıkları şiddeti burada saymıyoruz.
- * Kadınlar tüm dünyada eve mahkumlar. En gelişmiş burjuva demokrasilerinde bile kadının kaderi değişmemiş. Yemek, çamaşır, bulaşık, çocuk ve hasta bakımı kadının asli görevi sayılıyor. Kadının ev dışında çalışması, ekonomik “özgürlüğünü” kazanmış olması bile genellikle bu durumu değiştirmiyor.
- * Dünyada okur-yazar olmayan nüfusun %70'i kadın.
- * Rusya'da eşlerinin uyguladığı şiddet sonucunda yılda yaklaşık 15 bin kadın hayatını yitiriyor.
- * Afganistan'da ABD'nin himaye ettiği Taliban rejimi, kadınları canlı canlı mezarlara gömmüş durumda. Kadınların yaşama hakkı dahil hiçbir hakkından söz edilemediği Kabil'de, bir kadının yanında akrabası olan bir erkek olmadan sokağa çıkması dahi yasak. Afganistan'da kadın intiharları olağanüstü rakamlara ulaşmış durumda. Hiçbir istatistiki bilgi ise bulunmuyor.
- * Hindistan ve Çin'de kadın nüfus normalden daha düşük. Nedeni kız çocuğunun istenmemesi. Bunun yolaçtığı seçici kürtajlar, kız çocuklarının kasten yetersiz beslenmesi veya tümüyle aç bırakılarak öldürülmesi.

yapılacak kitlesel eylemin ardından BM Genel Sekreteri Kofi Annan'a verecekler. Bunun için 17 Ekim tarihinin seçilmesi bir rastlantı değil. 17 Ekim, BM tarafından “Uluslararası Yoksulluğun Ortadan Kaldırılması Günü” olarak kabul edilmiş durumda. Bu eylemle BM'nin bu konudaki ikiye yüz lüğünün teşhiri de amaçlanıyor.

Türkiye'den kampanya için ilk uluslararası teması KESK Kadın Komisyonu sağlamıştı. Daha sonra partilerin, sendikaların ve DKÖ'lerin yer aldığı bir “Türkiye Koordinasyonu” ve ona bağlı yerel birimler kuruldu.

Sözcülük ise hala KESK

“2000 Yılı Küresel Kadın Yürüyüşü”

tarafından yürütülüyor.

1995 yılında Pekin'de yapılan ve uluslararası bir nitelik taşıyan “Kadın Konferansı”nda, yoksulluğa ve şiddete karşı dünya çapında ortak eylem yapılması fikri de tartışılmıştı. Aradan 3 yıl geçtikten sonra, Ekim 1998 tarihinde Quebec Kadın Federasyonu (Kanada) inisiyatifinde yeni bir toplantı yapıldı. Toplantıya 64 ülkeden 150'ye yakın kadın katıldı. 3 gün süren toplantı sonucunda 2000 yılında tüm dünyada yoksulluk ve şiddete karşı ortak eylemler yapılması kararlaştırıldı.

Zaman içerisinde katılımcıların sayısı hızla arttı. 154 ülkeden 5600 örgüt ya da grup bu eylem kampanyasına dahil oldu.

Kampanya kapsamındaki eylemler '87 Mart'ında başlatıldı. O günden bu yana özellikle de yoksulluk ve şiddetle ilgili tartışmalar, paneller, imza kampanyaları düzenleniyor, sokak gösterileri yapılıyor. Birçok gazete ve dergide konuyla ilgili yazıların yayınlanması sağlanıyor.

Ekim ayı içinde sokak eylemleri, miting ve yürüyüşler gerçekleşecek. Avrupa'nın tüm ülkelerinden kadınlar, 14 Ekim'de Brüksel'de, Avrupa Parlamentosu önünde protesto eylemi gerçekleştirecekler. 15 Ekim'de ise eylemin merkezi ABD'ye kaydınlacak. Tüm ülkelerden gelen kadınlar, dünyada yaşanan yoksulluk ve şiddetin baş sorumlularından Dünya Bankası (DB) ve Uluslararası Para Fonu (IMF) binaları önünde buluşacaklar. Buralarda kitlesel protestolar yapılacak. 17 Ekim ise final günü. O gün, tüm dünyadan gelen kadınlar, 7 aylık kampanya boyunca topladıkları destek kartlarını ve imzaları Birleşmiş Milletler binası önünde

Kampanyanın talepleri ne ifade ediyor?

BM Genel Sekreteri Kofi Annan'a gönderilen kartların arkasında şunlar yazılı:

“Yoksulluğu ortadan kaldırmak ve yeryüzünün servetinin zenginlerle yoksullar, erkeklerle kadınlar arasında adil dağılmasını sağlamak için;

Kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmak ve erkeklerle kadınlar arasında eşitliği sağlamak için;

BM ve ona üye devletlerin somut önlemler almasını talep ediyoruz.”

Daha geniş bir talepler listesi, kampanyanın Türkiye'deki sorumlularından KESK Kadın Sekreteri Nevin Kaplan'ın bir yazısında yer alıyor. (Bkz. çerçeve yazı)

Kampanyanın bu talepler üzerinden ne kadar yürütülebildiği ayrı bir konu. Zira en azından Türkiye'de kampanyanın ekseninin yürütücüleri tarafından kaydırıldığını görüyoruz.

Bunu bir tarafa koyduğumuzda, taleplerin içeriği, bugün dünyanın dört bir tarafında yürütülen bu kampanyanın, kapitalist-emperyalist sömür düzenine duyulan güçlü bir tepkinin ürünü olduğunu gösteriyor. Kapitalizmin yarattığı yıkımı gözönüne aldığımızda, bu hiç de şaşırtıcı değil. Kampanyanın yürütüldüğü ülkelerin ve katılımcı örgütlerin sayısının çokluğu ise, ifade edilen taleplerin tüm dünyada yaygınca sahiplenildiğinin, demek oluyor ki, emperyalist-kapitalizme karşı duyulan tepkilerin yaygınlığının bir ifadesi.

Kadınlar emperyalist-kapitalizm altında eziliyorlar

Kapitalizm, ortaya çıkışından bu yana, emekçi sınıflar ve yoksul halklar için sömürü, sefalet, kan, acı ve gözyaşı anlamına geldi. Kapitalizm özellikle bu sınıflara ve halklara mensup kadınlara acı çekti. Onun, toplum yaşamında yarattığı yıkımların, yoksullaşmanın ve çürümenin faturasını en fazla yüklenmek zorunda kalanlar hep kadın ve çocuklar oldu. Kapitalizm sınıfsal, cinsel sömürüyü kurumlaştırdı. İşçi sınıfının ve emekçi kadınların yürüttüğü mücadelenin kazanımlarıyla bir parça önüne geçilse de, kadının ikinci cins olarak görülmesi, erkeklerden daha fazla sömürülüp ezilmesi sürdü.

Emperyalist-kapitalizmin emekçi sınıflara karşı son 10 yıldır yürüttüğü topyekûn saldırıdan da en fazla kadınlar zarar gördüler. Kadınların yaşadığı sömürü ve şiddet, “yeni dünya düzeni”nin ilanından bu yana dayanılmaz ölçülerde derinleşti.

Emperyalist ülkelerde kadınlar ellerindeki kısmi ekonomik-sosyal hakların bir kısmını da yitirdiler. Artan işsizlik daha çok kadınları vurdu. Bu ülkelerde fuhuş, pornografi, seks turizmi, buna dayalı medya ve reklam endüstrisi gelişti.

Bağımlı ülkelerin emekçi kadını zaten kötü bir durumdaydı. Fakat bu ülkelere dönük uygulanan emperyalist saldırı politikaları sonucunda kadının sefaleti ve ezilmişliği katlanarak arttı. İşsizlik, eğitimsizlik, sosyal güvenceden yoksunluk, töre ve geleneklerin ağır baskısı, sosyal yapıların tümüyle altüst

olması kadının belini iyice büktü. Emperyalizmin tezgahladığı bölgesel çatışmalarda, gerici savaşımlardan en fazla onlar etkilendi, zarar gördü.

Hemen bütün ülkelerde kadına dönük aile ve toplum içi şiddet, tecavüz, cinsel taciz sıradanlaştı. Kadın intiharları arttı.

Yeni dönemde yeni bir kadın hareketi

Bundan dört ay kadar önce *Kızıl Bayrak* sayfalarında dünyanın değişik ülkelerinde kapitalist sömürüye tepki ekseni gelişen bir dizi olgu değerlendirme konusu yapıldı.

"Kapitalizme karşı mücadelenin olgunlaşması ve popülerleşmesi, bir dönem değişikliği yaşandığının en anlamlı göstergesidir. Emekçi sınıflar, toplumun ezilen ve horlanan kesimleri, kapitalizmin kutsanması temelinde yaşadıkları yıkım deneyiminin ardından, bir kez daha çareyi kapitalizme karşı mücadele bayrağını yükseltmekte görüyorlar." (*Kapitalizme karşı dünya ölçüsünde büyüyen mücadele dinamikleri*, *Kızıl Bayrak*, sayı: 2000/18, 20 Mayıs '00)

Aynı yazının bir başka yerinde ise şu değerlendirme yer alıyor:

"Tüm bu mücadeleler, şöyle ya da böyle, bunun bilincinde olunsun olunmasın, kapitalist sömürü ve baskıya karşı gelişmekte, kapitalist-emperyalist sömürü düzenine karşı açık bir tepki ve hoşnutsuzluğun ifadesi olmaktadır." (agy.)

Bugün kadınların yürüttüğü protesto ve eylemlerin, yukarıda sözü edilen tepki ve hoşnutsuzluğun bir parçası olduğu açıktır. Ve bugün yürütülen kadın hareketini, bunun bir ön işareti saymamamız için hiçbir neden yoktur.

Sınıfa yabancı ideolojik akımların da etkisiyle, bundan önceki dönemde kadın sorunu, işçi sınıfı ve burjuvazi arasında süren sınıf savaşının dışında tarif edilmeye

başlanmıştır. Emekçi kadınların mücadeleleri ve kanı pahasına kazanılmış 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün "Kadınlar Günü"ne dönüştürülmesi çabaları bunun ifadesiydi.

1960'lı yıllardan '90'lara kadar feminizmin yaptığı da farklı değildi. Feministler hiçbir zaman emekçi kadınlara ulaşamadılar. Ama ulaştıkları kadınlara da onları sınıf mücadelesine değil, burjuvazinin sahte özgürlükler dünyasına çağırdılar. Başkasını da yapamazlardı, zira kendileri oraya aittiler. Burjuvazinin topyekûn mücadelesinin yoğunlaştığı, buna karşılık sınıf hareketinin ve devrimci hareketin dünya ölçeğinde dibe vurduğu '90'lı yılların başında "marksist feministler" ortaya çıktılar. Onların derdinin Marksizm üzerinden emekçi kadınlara ulaşmak olmadığı açıktı. Asıl niyetleri feminizm üzerinden düzenin saflarına kaçmaktı ve yaptıkları da bu oldu.

Bugün kapitalizmin kutsanması dönemi sona ermiş bulunuyor. "Yeni dünya düzeni"nin sihirli cilası döküldükçe, emekçi sınıflar dünyanın her yerinde emperyalist-kapitalizmin kötülüklerine karşı seslerini yükseltiyorlar. Yeni bir toplumsal mücadeleler döneminin açıldığı giderek daha net görülüyor. Kadınların bugün yükselttikleri mücadeleyi işte bu bütünlük içerisinde değerlendirmek ve bu mücadeleye hakettiği önemi vermek gerekiyor.

Hareketi programatik olarak geçmişte kalmış küçük-burjuva reformist ve devrimci hareketlerin belli ölçülerde sahiplenmeleri bizi yanıltmamalıdır. Onlar geçmişe aittir ve elbette günü geldiğinde geçmişte kalacaklardır. Fakat sınıfın özlemlerine dayalı, onun taleplerini savunan bir kadın hareketinin şekillenmesi tümüyle geleceğe ait bir olgudur.

Böyle bir kadın hareketinin geçmişin tortularından sıyrılarak sınıf mücadelesinde olumlu bir rol oynayabilmesi, sınıf devrimcilerinin kendi misyonlarına ne kadar sahip çıkacaklarıyla sıkı sıkıya bağlantılıdır.

"2000 Yılı Küresel Kadın Yürüyüşü" kampanyasının talepleri:

* Taleplerimiz:

- Tüm devletler yoksulluğu ortadan kaldırmayı amaçlayan bir yasal çerçeveyi ve stratejileri kabul etmeli; eğitim, iş, ücret adaleti ve eşitliği, sendikalaşma, güvenli içme suyu, düzgün ev, sağlık bakımı ve sosyal güvenceyi insanlara birer hak olarak sağlamalıdır.
- Spekülasyondan Tobin vergisi alınmalı ve bu verginin aktarıldığı fon sosyal gelişim için ayrılmalı ve aşırı yoksulluk içerisinde yaşayan 1,3 milyar insanın ve bunların %70'ini oluşturan kadınların kullanımına öncelik veren bir fon olmalıdır.
- Güney ülkelerinde İMF'nin yapısal uyum programlarına son verilmelidir. Kuzey ülkelerinde sosyal bütçelerde ve kamu hizmetlerindeki kesintilere son verilmelidir.
- MAİ (çok taraflı yatırım antlaşması) reddedilmelidir.
- Gezegimizdeki en fakir 53 ülkenin borçları hemen silinmelidir. Daha uzun vadede tüm yoksul ülkelerin borçları silinmelidir.
- Büyük güçler tarafından uygulanan ambargolar ve blokajlar kaldırılmalı.
- Devletler yasalarında ve eylemlerinde kadına yönelik şiddetin her biçiminin temel insan haklarının ihlali olduğunu ve herhangi bir gelenek, din, kültürel davranış veya politik güçten dolayı meşru görülmemeyeceğini tanımalıdırlar. Dolayısıyla bütün devletler bir kadının kendi kaderini tayin etme ve bedeni ve doğurganlığı üzerinde denetim sahibi olma hakkını tanımalıdır.
- Devletler kadına yönelik şiddetin tüm biçimlerini ortadan kaldırmak için yeterli finansal ve diğer araçlarla donanmış eylem planları, etkin politikalar ve programlar uygulamalıdır.
- Birleşmiş Milletler, kadınların ve çocukların haklarıyla ilgili sözleşmeleri ve anlaşmaları çekince düşmeden kabul etmeleri ve uygulamaya koymaları için, üye devletler üzerinde baskı oluşturmalıdır. Bu sözleşmelerle ilgili yaptırım gücü getirecek protokoller hazırlanmalı ve imzalanmalıdır.
- Tecavüzü ve cinsel tacizi savaş suçu ve insanlığa karşı işlenmiş suç kabul eden hükümlere uygulanmalıdır.
- Tüm devletler konvansiyonel, nükleer ve biyolojik silahlara ilişkin silahsızlanma politikalarını kabul etmeli ve uygulamalıdır. Tüm ülkeler "Mayınlara Karşı Sözleşmeyi" onaylamalıdır.
- Birleşmiş Milletler her türlü müdahale, saldırı ve işgale son vermeli, mültecilerin anayurtlarına dönmeleri haklarını güvenceye almalı ve insan haklarının gözlenmesi ve uyuşmazlıkların çözümü konusunda hükümlere baskı uygulamalıdır.
- Cinsiyetçi ayrımcılığa, eziyete ve cinsel şiddete maruz kalan kadınların iltica hakkı kabul edilmelidir. (Evensel Pazar, 5 Mart 2000, sayı: 76)

Ankara'da kadın mitingi:

"Yoksulluğa, şiddete, savaşa, tacize, tecavüze karşı dünyayı değiştirmek için yürüyoruz"

8 Ekim Pazar günü Ankara'da "2000 Yılı Dünya Kadın Yürüyüşü" mitingi yapıldı. "2000 Yılı Dünya Kadın Yürüyüşü" Türkiye Koordinasyonu'nun düzenlediği mitinge 2000 kişilik bir katılım gerçekleşti. Eylem Hipodrom'da başlayıp Tandoğan'da sona erdi.

6 Ekim Cuma günü İzmit'te yürüyen 47 kadın yürüyüşçü polis müdahalesi ile karga tulumba gözümlü alınıyorlardı. İkisi hastaneye kaldırılan yürüyüşçü kadınlara saldırı miting sırasında protesto edildi.

"Yoksulluğa, şiddete, savaşa, tacize, tecavüze karşı dünyayı değiştirmek için yürüyoruz" şiarı ile yola çıkan 15 ülkeden kadınların eylemli olduklarının Türkiye ayağında şu demokratik kitle örgütleri bulunuyor; KESK, TÜMTİS, Tabip Odası, Genel-İş, OLEYİS, Sosyal-İş, TMMOB, Türk Hemşireler Odası, ÇHD, İHD, Halkevleri, PSA Vakfı, Uçan Süpürge, HADEP, ÖDP.

Erkeklerin alana alınmadığı miting sloganları, marşlarla, türkülerle coşkulu bir havada geçti. İHD, Halkevleri, EKB, ÖDP, KESK, Gaziantep Şb., Bursa Şube Platformu, Ş. Urfa KESK Kadın Platformu, Cebeci Kadın Topluluğu, ODTÜ-DER Kadın Komisyonu, AÜ. Öğrenci Koordinasyonu, Atılım Emekçi Kadınlar, Diyarbakır KESK'li Kadın Platformu, Depremzede dernekleri, Eğitim-Sen Kırklareli Şb., Bekirpaşa-Depder vb. kitle örgütleri açtıkları pankartlarla eyleme katılırken, anarşistler "Tahkime hayır!" yazılı pankartla katıldılar. Mitingde "Emeğimize, kimliğimize, bedenlerimize sahip çıkalım!", "Kadınız, haklıyız, kazanacağız!", "İMF'ye öfke kadınlarla geliyor!", "Emeğe aç şiddete tokuz!", "Gözaltında taciz tecavüze hayır!" sloganlarının yanısıra "İdama hayır, barış hemen şimdi!", "Biji Aşiti, savaşa hayır!" ve hücre karşıtı sloganlar da atıldı.

Kızıl Bayrak/Ankara

Kadına yönelik şiddete hayır! İçişleri Bakanı istifa!

Şiddete, yoksulluğa, ırkçılığa karşı Ankara'ya izinli bir mitinge katılmak üzere yola çıkan kadınlar, bir kez daha "devlet şiddeti"nin mağduru oldular.

Aralarında deprem mağduru kadınların da bulunduğu İstanbul'daki değişik sivil toplum örgütleri, parti ve bağımsız platformlarda yer alan 47 kadın, Düzce'de polis tarafından dövülerek gözaltına alındılar.

Dereneğimize, yürüyüşe katılan kadınların, polislin sadırısı sonucu feci şekilde dövüldükleri, bir kadının ayağının kırıldığı, birçok kadının yedikleri dayak sonucu bayıldıkları, gözaltına alınan tüm kadınlarda atılan dayak nedeniyle morluklar olduğu bilgisi gelmiştir.

Yürüyüşe derneğimizi temsilen katılan yönetim kurulu üyemiz Leman Yurtsever de polislerce dövülerek gözaltına alınmıştır.

Kopenhag Kriterleri'nden, Avrupa Birliği'nden söz eden, "Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi"ne imza atan Türkiye, bir kez daha sözünde durmadı.

Yönetenlere bir kez daha sesleniyoruz; Bilmelisiniz ki; demokratikleşme, sivilleşme ve barışın asıl teminatı olan kadınları susturamayacaksınız.

Bizler insan hakları savunucuları olarak, bir kez daha ırkçılığa, yoksulluğa, şiddete hayır diyor, başta İçişleri Bakanı ve Düzce Emniyet Müdürü olmak üzere istifaya davet ediyoruz.

İHD İstanbul Şubesi
7 Ekim 2000

HADEP Ankara İl Örgütü'nün 4. Genel Kurulu... Teslimiyet platformunun geldiği yer

HADEP Genel Kongresi süreci, il örgütlerinin genel kurullarını birbiri ardına yapmasıyla devam ediyor. Son olarak Ankara İl Örgütü 4. Olağan Genel Kurulu'nu yaptı.

HADEP Genel Kongresi, teslimiyet sürecinin temel bir basamağı olarak görülüyor. Bu nedenle kongre öncesi tüm hazırlıklar bu hedefe uygun biçimde titizlikle yerine getiriliyor. Hedef, HADEP'in "imajını değiştirmek" ve bunun için HADEP'i tepeden tırnağa revize etmek. Hedef bu olunca, genel kurullar da teslimiyet ruhu ve politikasının bu güncel gereği uyanınca biçimlendiriliyor. Yani geçmişten bugüne HADEP'te ne kaldıysa silinip süpürülecek, teslimiyet sürecinin temel bir gereği de böylelikle yerine getirilmiş olacak.

HADEP Ankara 4. Olağan Genel Kurulu da bu hedef çerçevesinde gerçekleştirildi. Barış ve demokrasi üzerine bolca nutuk, iflas eden teslimiyet platformunun eski gerekçelerle yeniden parlatılması ve dünün devrimci değerlerine dolu dizgin bir saldırı... Bu, yapılan Genel Kurul'un bir özeti idi. Yeniden parlatılmaya çalışılan teslimiyet platformunun gerçek anlamı ise, genel kurul boyunca yaşananlarda bile kendisini ele veriyordu. Örneğin, içerde barış ve demokrasi nutukları atılırken, salonun girişinde polis nüfus cüzdanları kontrol ediyor, "sakıncalı" il-ilçe nüfusuna kayıtlı olanları itirazsız gözaltına alıyordu.

Tüm bunlar yanında, teslimiyet sürecinin Kürt kitlelerinde yaratmış olduğu etkinin güncel durumu da yine Genel Kurul üzerinden izlenebilmekteydi.

Genel Kurul ve teslimiyetçi çizginin güncel politik yönelimi

Genel Kurul'da yetkililer tarafından yapılan konuşmalar, HADEP'i genel kurullarla amaçladıklarını net bir biçimde gösteriyordu. İlk hedeflenen, HADEP'in imajını yenilemek için program ve tüzüğün yeni baştan oluşturulması. Bu "yenilenme" ile HADEP, "Türkiye sorunlarına vakıf olan bir Türkiye partisi" haline getirilecek. Yani temizliğe program ve tüzükten başlanarak, sermaye devletine teslimiyet yolunda önemli bir güvence daha verilmiş olunacak.

İkinci hedef ise, birinciye bağlı olarak, oluşturulacak "Büyük Türkiye programı"na geniş bir toplumsal destek kazandırmak. Kongrede bunun için bir çalışma programı oluşturulacak. Yanısıra, partiler, sendikalar ve DKÖ'ler ziyaret edilerek "program"a destek istenecek. Bunun ilk ayağı Genel Kurul süreciyle beraber atılmış bulunuyor. Teslimiyete geniş bir toplumsal destek yaratmak amacıyla kurdurulan "Demokrasi Hareketi İnisiyatifi" Genel Kongre'yle beraber HADEP çatısına dahil olacak. Ankara Genel Kurulu'nda bu yönde belli mesajlar verildi.

Yapılan konuşmalar, bu iki temel hedefe bağlı bir biçimde özenle seçilmiş cümlelerden oluşuyordu. Genel Kurul açılış konuşması, Türkiye'nin jeo-politik önemiyle başlayarak, Türkiye'nin bu öneminden dolayı sürekli emperyalistlerin müdahalesine maruz kaldığı, emperyalistlerin '70'li yıllardan beri solcu-milliyetçi, komünist-dinci, Alevi-Sünni ayrımıyla egemenlik sağlamaya çalıştığıyla devam etti. Teslimiyetçi platformlarını bir kez daha bu

argümanlarla gerekçelendirmeye çalıştılar. Onlara göre PKK de emperyalistlerin oyununa gelmişti. Yine devrimciler '70'li yıllarda bu oyun yüzünden bir "kardeş kavgası"na girmişlerdi. Böylece toplumsal uzlaşma ve barış yokedilmişti. Yürütülen tüm mücadeleler ve savaş bu nedenle yanlış ve gereksizdi. Artık barışma ve bu yanlışın yolaçtığı yaraları sarma dönemi idi. Gönüllü yara sarıcı ve itfaiyeci HADEP bu dönemin partisiydi.

Konuşmalarda bu argümanlar yinelenip durdu. Tabii yanısıra devlete de sitem ediliyordu. Devlet uzatılan barış elini kucaklamalıydı. Ancak bu da devletin suçu değildi. Barışın iki düşmanı vardı; emperyalistler ve rantçılar! Omurgadan yoksun teslimiyetçiler aynı emperyalistlerden barış ve demokrasi dilenenlerin kendileri olduğunu ise unutmışlardı.

Genel Kurul ve teslimiyetçi çizginin Kürt halkı üzerinde yarattığı tahribat

Genel Kurul teslimiyetçi platformun Kürt halkı üzerinde yarattığı tahribatın güncel durumunu göstermesi açısından da dikkat çekiciydi. Bu, teslimiyet platformunun iflasının yarattığı inançsızlık ve bununla birlikte oluşan belirsizlik ortamıdır. Kürt halkı artık teslimiyetçi platformun parlak sözlerinin arkasındaki yenilgi ve teslimiyeti az-çok görüyor. Bu, teslimiyetçi platforma karşı inançsızlığı besliyor. Ancak yine de bir belirsizlik atmosferi hakim. Teslimiyetçiler bu belirsizliği kendi yönlerinde değiştirmedikleri gibi, devrimci alternatif yoksunluğu da belirsizliği güçlendiriyor. Genel Kurul bu nedenle cansız ve ruhsuz bir havada geçmiş, parlak sözlerle kitle karşılık vermemiştir. Bu, Kürt halkı içerisinde karamsarlığın boy vermekte olduğunu gösteriyor. Ve Kürt halkının geleceğe yönelik beklenti ve umutlarında bir çöküntüyü ifade ediyor. Eğer bu tablo ileriye doğru aşılmazsa, karamsarlık çürümeye varacaktır.

Genel Kurul iç örgütsel dinamiklerin tasfiyesinin nasıl ve ne düzeyde yürüdüğünü de açığa vurdu. Genel Başkan Turan Demir'in konuşmasında aktarılan bir bilgiye göre; Ankara İl Örgütü İmralı duruşmaları sonrasında ya istifalarla ya da ihraçlarla tasfiye olmuş. Bunun üzerine il örgütü Genel Merkez tarafından atamayla yeniden oluşturulmuş.

Sonuç olarak; HADEP Ankara Genel Kurulu, tasfiyeci-teslimiyetçi platformun vardığı düzey ve yarattığı sonuçlar açısından bir ayna işlevi görmüş, aynı zamanda Kürt halkının devrimci önderlik ihtiyacını gözler önüne sermiştir.

Devletin işgal altındaki arazileri nasıl kurtarılacak!

Finansal Forum: Devletin umudu gecekondu

Akşam: Yağmaya kılıf

Gözcü: Akıllı bir karar

Maliye Bakanlığı işgal altındaki devlet arazilerini vatandaşa satarak yaklaşık 8 milyar dolar kaynak yaratacağını. Vergi ve borçlanmayla karşılayamadığı kaynağı buradan temin edeceğini. İşgal altındaki hangi devletin hangi arazilerini? Örneğin tekellere özelleştirme adı altında sudan ucuza peşkeş çekilen KİT'lerin arazilerini mi? Yoksa her karış toprağı bir NATO-ABD üssüne dönüşmüş olan ülke topraklarını mı? Hangisini demek istiyorlar? Hangisinin karşılığında yeniden para alacaklarmış?

Hayır onların "işgal altındaki devlet arazileri" dediği, gene fakirin fukaranın başını sokmak için zor bela yaptırdığı gecekondu arazisidir. Devlet halkın konut sorununu çözmiyor, ama her türlü bahaneyle bu sorunu da demagoji konusu yapıp halkın boğazını daha fazla nasıl sıkıyım diye hesap yapıyor.

Yani emperyalizme vergisini-haracını ödemek ve tekellerin kasasına borç-faiz soygunu ile sürekli para pompalamak için yine fakir fukaranın, dar gelirlinin boğazına sarılacaklar. Bu haracı ödemeyenlerin ise evini başına yıkacaklar. Yıktıktan sonra da bu araziye kendileri yağmalayacaklar. Sermaye medyasının bir bölümü buna "yağma!" diyorsa bilin ki, bu yağlı dilimi kendi arkasındaki partinin, çıkar çevrelerinin hükümet dönemine saklamak içindir. Diğer bölümü "alkış!" tutuyorsa bilin ki, bu yağlı dilimden bir parça da onların payına düşecektir.

Peki kaynak yaratmak için bunun yerine bu topraklardaki gerçek işgalciler olan emperyalizme ve işbirlikçisi sermaye iktidarına bağımlılığa son versek nasıl olur? Elde edilecek kaynaklarla aynı zamanda işçi sınıfı ve emekçilerin konut sorununa da köklü bir çözüm getirsek! Bu daha iyi olmaz mı? Sermaye medyasının "radikal" kesimleri tarafından ikiyüzlüce depremin asıl nedeni ilan edilen "çarpık kentleşmeyi" de böylece ortadan kaldırsak? MGK'nın topluma seslendiği ses araçlarından biri olan Cumhurbaşkanı Sezer'in temel sorun ilan ettiği çarpık kentleşmeyi "aşırı nüfus" mu yaratıyor, yoksa çürümüş kapitalist düzen mi? İşçinin-emekçinin değil fazla çocuk, evlenmeye bile mecali kalmamış! Siz bu Malthus'dan devşirme aşırı nüfus masallarını okumayın boş yere!

Sorunun çözümü mü? Eğer işbirlikçi sermaye iktidarı yıkılırsa ortada konut sorunu da gecekondu sorunu da kalmaz! Depremler de toplu katliama dönüşmez!

Öyleyse hangi yol tutulmalı?

Yollardan biri boğazlanmanın yolu, diğeri kurtuluşun yolu. Biri derin yıkımın, diğeri ise yeniden inşanın yolu. Biri barbarlığın, esaretin, diğeri insanlığın, özgürlüğün yolu. Biri sermayenin gerici yolu, diğeri ise emeğin devrimci yolu!

İkinci bir sınır kapısının açılması konusu bile Ermenistan'a karşı silah olarak kullanılabilirse, bu ülke hangi güçle ABD gibi bir emperyalist ülkede lobi faaliyeti yürütecek.

Ermenistan ısrarla benim ABD'nin kararıyla bir ilgim yok derken, üstelik buna ilişkin bir gösterge yokken Türkiye'nin Genelkurmay'ı, MGK'sı, hükümeti, medyası Ermenistan'a histerik bir şovenizmle saldırıyor.

ABD soykırım kararını neden gündeme getiriyor?

Şimdi başta sorduğumuz soruya tekrar dönebiliriz. ABD Temsilciler Meclisi Ermeni soykırım kararını neden gündeme getirdi? Türkiye gibi önemli bir müttefiki rahatsız edecek böyle bir kararı ABD niye alsın? Ermenistan ile Türkiye'den daha ileri bir ilişki düzeyi yok. ABD'nin insan hakları diye bir sorunu olduğunu da kimse iddia edemez. Yakındaki ABD seçimleri için bir malzeme olduğu düşüncesi ise olayın sadece bir yanını açıklamaya yetiyor. Önemli bir müttefiki rahatsız etme pahasına iç politika malzemesi yaratmak çok iyi bir tercih olmasa gerek. ABD'nin Kürt sorunu, Kıbrıs gibi sorunlarda olduğu gibi bu konuda da farklı bir politik tutumunun olabileceğini düşünmek gerekiyor. Ama eğer "müttefik" dediğiniz tümüyle kişisizleşmiş, kölece bir bağımlılıkla ayaklarınıza kapanmışsa, bu büyük bir sorun olmaktan çıkacaktır.

Olayın ikinci yanı, yani dış politika boyutu ise kuşkusuz daha büyük önem taşıyor. ABD'nin Ermeni ve Türk halkları arasında düşmanlık yaratma çabası, onun kışkırtıcı dış politikasının bir ürünüdür. Ermeni ve Kürtlere karşı şovenizmle zehirlenmiş bir toplumu kışkırtmak için daha uygun bir malzeme kolay kolay bulunamaz. Türkiye'nin Ermenistan'a karşı saldırganlığı ise bölgedeki savaş kışkırtıcılığı rolünün bir gereğidir. Türkiye daha önce Azerbaycan'da darbe tezgahlayarak Aliyev'den petrol hisseleri koparmayı başarmıştı. Ermenistan saldırganlığının ne gibi sonuçlar yaratacağı ise önümüzdeki aylarda ortaya çıkacaktır. Ancak tam da bu süreçte Ermenistan'ın Rusya ile stratejik işbirliği anlaşması imzalaması tesadüf sayılmamalıdır. Türkiye, ABD tarafından hızla Kafkasya'da bataklığa çekilmektedir.

ABD'nin kriz ve kışkırtıcılık politikasına yukarıda değinmiştik. Son on yılda bölgede yaşanan çatışmalara gözatacak olursak bunu açıkça görebiliriz. Körfez krizi, Suriye krizi, Yunanistan'la gerginlik, Kosova gibi kriz ve çatışmaların hepsinde ABD emperyalizminin parmağı vardır. Bu bölgelerde bir vesileyle krizler yaratılmış ve hepsinde de ABD, barış elçiliğine soyunarak bölgeye yerleşmiştir. ABD, ekonomik gücü (özellikle petrol şirketleri) ile bölgeye yıllardır yerleşmiş olsa da askeri bir güce sahip değildir. Henüz bunu sağlayacak gelişmeler olmuş değil. Bütün kışkırtıcı politikaların bu tür hesapları da var kuşkusuz.

Bu kışkırtıcı politikalar Türkiye'de doğal olarak ABD'ye de bir tepki geliştiriyor. Bunun yaratabileceği olumsuz sonuçlar kuşkusuz tekeller tarafından da bilinmektedir. En çok öne çıkarılan argüman ABD yönetimi ile Temsilciler Meclisi arasındaki farklılıktır. Buna göre ABD yönetimi tasarıya karşı, ama Temsilciler Meclisi'ne bunu kabul ettiremiyor. Yani efendi iyi, ama onun etrafında bazı kötü adamlar var. Bu tür bir argümanın kimseyi ikna etmeyeceği açık. O halde tepkilerin bir kısmını da başka bir kanala akıtmak gerekiyor.

Genelkurmay'ın ABD karşıtlığı

ABD'de soykırım tasarısı gündeme gelince Genelkurmay Başkanı Kıvıncıoğlu sert görünümü bir çıkış yaptı. ABD'nin kızıl derilileri katletmiş olmasını kastederek "önce siz kendi katliamlarınıza bakın" dedi. Ama MGK'dan çıkan eylem planında ABD'ye karşı ciddi bir yaptırım yok. Olmayacağı da gayet açık. Olan, sahtekarca bir tutumla, hem ABD'ye karşı çıkıyor görünmek, hem de yaltaklanmak.

Genelkurmay'ın bu kölece ABD bağımlılığına karşın Türkiye'de bazı çevreler ordunun devrimci-ilerici özelliklerinden bahsedebiliyorlar. Gözlerimizin önünde ABD'ye köpeğe bir yaltaklanma yaşanırken bunu iddia edebilmek için beyinlerin dumura uğramış olması gerekir. Ne yazık ki bugün, bunu sağlayan bir etken var. Bu şovenizmdir. CHP-Cumhuriyet-Aydınlık çizgisi milliyetçi, ırkçı bir söylemle Türkiye'deki Türk olmayan milliyetlere karşı saldırgan bir propaganda yürütmektedir. Kürt halkının varlığı da yıllarca en çok bu kesim tarafından reddedildi. Kürt halkı ulusal bilincine varmaya başlayınca, yine en alçakça devlet projeleri bu kesim aracılığıyla devreye sokuldu. Şimdi de Ermenilere karşı şovenist saldırganlığın en çok bu kesim tarafından kışkırtıldığını görüyoruz.

Şovenizmi şirinleştirmek için öne çıkarılan Kemalist devrimcilik retoriği yukarıdaki tabloyu tamamlamaktadır. Sahte bir anti-emperyalizm anlayışı, Kemalist devrimciliğin şovenist içeriğini saklamak için kullanılan bir örtüdür.

Şovenist kimlik o denli güçlü bir biçimde bu çizgiye yedirilmiştir ki, 1.5 milyon Ermeni'nin kanlı şekilde sürgünü ve imhası gerçeği korkunç bir öfkeyle karşılanmaktadır. (Bu çizginin katliamı yapan İttihat ve Terakki geleneğinin devamı olması, en yaman katliam savunucularının bu kesimden çıkması, bir başka incelenmesi gereken yandır.) CHP etkisindeki DİSK yönetiminin işçi sınıfına yönelik birçok saldırıya ses çıkarmazken, alelacele Ermeni soykırımı tasarısını kınayan açıklama yapması da, bu şovenizmin sınıfa dönük tehlikelerini göstermektedir.

Kanlı haydut ABD hiçbir soykırımın hesabını soramaz

ABD emperyalizmi Ermeni halkını düşündüğü, insan hakları savunucusu olduğu için bu soykırımı gündeme getiriyor. Temsilciler Meclisi de, komisyonları da, yönetimi de ikiye bölünmüş bir politikanın temsilcisidir. ABD'nin sahtekarlığına da, Ermeni halkına karşı şovenist saldırganlığa da işçi ve emekçiler karşı çıkmalıdır.

Ermeni halkı Osmanlı devleti tarafından kanlı bir katliama maruz kalmış, bugünkü Türkiye sınırları içinde ulusal varlığı eritilene kadar yediden yetmişe kırımdan geçirilmiştir. Ancak bu katliamların hesabını soracak olan, dünya halklarının kanlı katili ABD değildir, işçi sınıfı ve ezilen halklardır. ABD'nin soykırımı gündeme getirmesi, yeni soykırımlar, yeni kanlı tezgahlar, yeni savaşlar içindir. Türk ordusu ise bu kanlı tezgahların taşeronluğunu yapmakta, yeni soykırımlara ne kadar istekli olduğunu göstermektedir. Bu kirli ve kanlı düzen kurumunu parçalamadan, işçi sınıfı ve emekçi kitleler yeni bir düzen kuramazlar. Devrim ve sosyalizm için verilen mücadele, aynı zamanda faşist orduyu parçalama ve etkisizleştirme mücadelesi olacaktır.

Sinekten yağ çıkarma politikası!

Hürriyet: ABD'ye kapı misillemesi!

Türkiye: İlk misilleme!

Sabah: Elçiye gözdağı!

Bunların hepsi manşet haberi. Dürüstlüğü, tarafsızlığın simgesi medya tekelleri yalan söyleyecek değil ya! Türkiye "misilleme" yapmış, "gözdağı" vermiş. Türkiye Irak ile ticaret kapılarında birini daha açmak suretiyle yapmış tüm bunları.

Hayır, olamaz böyle bir şey! Bizim bütün marksist teorimiz, parti programımız, işbirlikçi burjuvazinin hücre duvarı karşısında çökmedi ama bu hamle karşısında bir anda çöktü! Bu ülke bağımsız değil, işbirlikçi sermaye iktidarı emperyalizmden bağımsız ayakta duramaz, bağımlı olarak ayakta durdukça da işçinin, emekçinin canına okur vb. diyenlerin tüm bu tezleri boşa çıktı!

Dünya kadar ABD'nin elinde bölge halklarına karşı "karın deşen Jack'i" oynayan işbirlikçi sermaye devleti, şimdi bu hançeri ABD'nin bağına sokuvermiş! ABD'nin ekonomisi ve siyaseti bu karardan sonra altüst olmuştur mutlaka! Ola ki New York Borsası çöküş sinyalleri vermeye başlamıştır bile!

Türkiye üstelik ABD'nin sırtına sadece ekonomik hançer vurmakla kalmamış, bir de siyasi hançeri ABD'nin bağına sokmaya hazırlanıyor! ABD elçisine Ermeni tasarısı meclisten geçerse peşin peşin ultimatoma verilmiş. Ultimatoma dedikleri neymiş? İşte işin o yönü halk tarafından fazla bilinmez. Bilinmesi de pek iyi olmaz.

İşçi sınıfı ve emekçilere son derece "somut", "gözle görülür", "elle tutulur" şekilde saldıran ve her saldırısında sofradaki ekmeğin bir dilimini daha çalan sermaye iktidarı, sıra emperyalizme "kafa tutmaya" gelince hep böyle "soyut" ultimatolar verir. Bu ultimatolar Merkez Bankası'nın bastığı sahte -yani karşılıksız paraya benzer, ver ultimatoma verebildiğin kadar! Hatta daha da sertini ver ki, belki halk, ABD'ye "kafa tutuyorum" ayağına kendisiyle "kafa bulanlara" bir süre daha inanır!

Gidişat öyle bir hal almıştır ki, eğer Ermeni soykırım yasa tasarısı ABD meclisinde veto edilirse, Türkiye'de ulusal bayram ilan edilecek! Her eve ABD bayrağının yanına bir de Türk bayrağı asılacak!

Evet soruyoruz halkla kafa bulmaya çalışanlara, eğer bu yasa ABD meclisinden geçmezse Türkiye'nin onuru mu kurtulacak? Türkiye bağımsız mı olacak? Öyle diyorlar. Öyle diyecekler tabii! Çünkü başka çareleri yok!

Bunlar sinekten bile yağ çıkarıp satarlar, eğer halka "yağın en iyisi budur" diye yutturacaklarına emin olsalar! Halkın öfkesinden, bana sineğin yağını nasıl satarsın, senin bana sattığın malların hepsi böyle çarık çürük mü yoksa, diyerekten yakalarına yapışıp hesap sormasından korkuya düşmeseler, hiç durmazlar bunu da yaparlar! Belki de yapıyorlardır da haberimiz yoktur? Kimbilir!!!

Tescilli Amerikan işbirlikçileri ABD'ye sahte ultimatolar verme oyununu bir tarafa bıraksınlar. Eğer daha inandırıcı olmak istiyorlarsa, önce ABD'nin kendi önüne görev olarak koyduğu Körfez savaşından ve ambargosundan dolayı uğradığı ve götürüp halkın sırtına bindirdiği faturayı ABD'den tahsil ederek işe başlasınlar!

Tahsil edin de görelim kimmiş "hür dünya" düzeninin tahsilatçısı! ABD emperyalizmi mi, yoksa borç dilenmek için devrimcilerin kanını döken "onurlu" Türkiye Cumhuriyeti mi?

Ermeni sorunu ve Osmanlı mirası

Ayşe Aydın

ABD parlamentosunda soykırımı yasa tasarısının ele alınmasıyla birlikte Türkiye'de de Ermeni sorunu bir kez daha tartışılmaya başlandı. Ve bu vesileyle bir kez daha Türk burjuvazisinin ve onun sınıf iktidarının işbirlikçi-uşak kimliği ortaya döküldü.

Tasarı ABD parlamentosunda görüşülüyor, ancak Türkiye Ermenistan'a ya da Türkiye'deki Ermeni yurttaşlara yaptırımları tartışıyor. Yani, efendisinden yediği tokatın acısını kendine denk gördüğü bir başkasından çıkarmaya çalışıyor. Türk devletinin, ABD karşısında süt dökmüş kediye dönüp, örneğin Ortadoğu ülkeleri karşısında kaplan kesilen bu karakteri çoktandır biliniyor. Bu nedenle biz, Ermeni soykırımı konusunda kaba inkarcılık/savunmacılık çizgisinde seyreden resmi tutumu ve bu resmi tutumu "sözde" eleştirirken özde savunan bir "sivil" görüşü ele almak istiyoruz.

Son gelişmeler üzerine devlet cephesinden en "aklı başında" tepki veren, görüldüğü kadarıyla yine "hukukçu" cumhurbaşkanı oldu. Sezer'in konunun tarihçilere bırakılması önerisinin peşinden, *Radikal* gazetesi, "19-20. yüzyıl Türkiye tarihçisi" olarak sunduğu, eski Aydınlıkçı Prof. Halil Berktaş ile yaptığı bir röportajı yayımladı.

Berktaş, resmi görüşün tam zıttı bir tutumla (evet, bir Ermeni kırımını yaşanmıştır, diyerek) yola çıkıyor. Devletin kaba inkarcılığını da bir bakıma kınıyor. Hatta daha ileri giderek, resmi tarihin kaydettiği "tehcir" dışında, Osmanlı'nın "özel örgütü" Teşkilat-ı Mahsusa'nın suçlarına da değiniyor. Yani, yaşanmış kimi vakaları doğru biçimde "tespit ediyor".

Berktaş'ın bu tavır, resmi tarihini tarihçi bile olmayan kimselere direktif yazdırmış bir devlet ve aydın geleneğinden sonra, kutlanabilir. Ancak, unutulmamalıdır ki, olağan koşullarda bir takım olguların salt "tespiti", az-çok ciddi her burjuva aydının yaptığı bir iştir. Burjuva da olsa, aydın sıfatını haketmenin bir gereğidir bu. Kaldı ki Berktaş muhtemeldir ki hala serde solcu geçinmektedir. Bu nedenle, Berktaş'ın röportajını, hiç de olağanüstü görmediğimiz bu tutumundan dolayı değil, "aykırın" görüntünün altında geliştirdiği daha incelikli bir sahiplenme, savunma ve aklama tutumu nedeniyle önemli buluyoruz.

Berktaş önce, "evet bir kırım vardır" diyerek

saldırısı göğüsüyor. Ardından, "bu katliam, Osmanlı düzenli ordusu ve bürokrasinin büyük ölçüde işi değildir" diyerek püskürtmeye çalışıyor. Osmanlı'yı aklama çabasına destek olarak da, Teşkilat-ı Mahsusa'yı ve çete faaliyetlerini öne sürüyor. Yani, Berktaş'ın günah keçisi Teşkilat-ı Mahsusa, daha özeldede ona hükmettiklerini ifade ettiği İttihatçı liderler Enver, Talat ve Cemal üçlüsüdür.

Buradaki ve başka bölümlerde (M. Kemal'e ilişkin anlatımlar örneğin) tarihi kişilerle açıklama subjektifliğini bir yana bırakarak konumuza dönelim. Teşkilat-ı Mahsusa'yı Susurluk-Hizbullah karışımı bir örgüte benzeterek "popülist" bir çıkış yaptıktan ve bugünün Yeşilleri, Çatılırlarına benzettiği Bahattin Şakir'in adını andıktan sonra, Berktaş sadece geliyor; görüşünü daha genel ifadelerle büründürerek ("Tarihte bu tür durumlarda düzenli ordu ve bürokrasi son tahlilde böyle işleri yapan özel timlerden, çetelerden aslında nefret eder ve tiksinti duyar" vb.) sadece Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti devletlerini değil, ama bu çeteci düzenin tümünü aklama rolüne soyunuyor.

Dolayısıyla, söze başlarken ortaya koyduğu "evet, bir Ermeni kırımını yaşanmıştır" görüşündeki "nesnel" tespitçiliğini bile sürdürüyor. Osmanlı'yı aklamak için Teşkilat-ı Mahsusa'nın, TC'yi aklamak için Kontr-gerilla'nın nasıl ve kimler tarafından, hangi uluslararası kirli ilişkiler dahilinde kurulup çalıştırıldıkları temel gerçeğini atlıyor. Teşkilat-ı Mahsusa'nın, Osmanlı'nın savaş hükümeti İttihat ve Terakki'nin Genel Merkezi'nde düzenlenen bir toplantıda ve bizzat Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın önerisi, Genel Merkez'in "bila kayıt ve şart" (kayıtsız şartsız) kabulüyle kurulduğunu atlıyor. Teşkilat-ı Mahsusa'nın izini sürerken, Karadeniz kıyılarından toplanmış mahpus kaçkınlanna, Kafkas cephe gerisindeki Dr. Bahattin Şakir'e rastlıyor da, Şakir'in Alman kumandanı Stange ile nedense karşılaşmıyor. Bu aynı bakış açısıyla, Susurluk vadisinde on yıl dolaşmış Yeşil ararsınız, ama yolunuz asla JITEM'e, Özel Kuvvetler Komutanlığı'na ve tüm benzerleri gibi bunlara da hükmeden Genelkurmay'a uğramaz.

Tarihte kimi olguları tespit edip kimini atlayarak bilim adamlığı yapılamıyor. Dolayısıyla, Berktaş, ne

nesnellikliğini koruyabiliyor, ne de bir türlü konumuza ilişkin o temel soruyu sorabiliyor:

-Sahi, Türkiye Cumhuriyeti neden bir başka devletin, Osmanlı'nın, işlediği bir suçtan dolayı böylesine suçluluk psikozu yaşıyor? Neden bu konuda Osmanlı devletini sahipleniyor? Ve neden Berktaş'ın bile aklına gelen şu basit tutumu akıl edemiyor? "Cumhuriyet 1923'te kuruldu. Bu olay 1915'te cereyan etti. Bunu Cumhuriyet'in orduları, örgütleri yapmış değildir. Türkiye Cumhuriyeti yeni bir devlettir, ne Osmanlı'nın ne de hukuki anlamda İttihat ve Terakki iktidarının devamıdır. 1915'te Birinci Dünya Savaşı'nın hengamesi içinde ne olup olmadığı bizi devlet, hükümet olarak ilgilendirmemektedir."

Bu soruların yanıtı, nesnellikliğini az-buçuk korumaya çalışan ve düzenin kör savunuculuğunu üstlenmemiş her gerçek araştırmacıyı, 6-7 Eylül 1955'in İstanbul'una götürür. 1938'in Dersim'ine götürür. 1984'ten itibaren Kürdistan'ın tümüne götürür. (Sadece Güneydoğu Anadolu demeyi marifet bildikleri Kuzey'e değil, Irak-İran-Suriye cephesindeki Güney'e de...)

Resmi söylem, "Türkiye Cumhuriyeti yeni bir devlettir, ne Osmanlı'nın ne de hukuki anlamda İttihat ve Terakki iktidarının devamıdır:" demez, diyemez.

Çünkü kendisini onun devamı görmektedir. Sadece moral açıdan değil, ideolojik ve örgütsel olarak da devamıdır. Burjuva cumhuriyet, feodal Osmanlı'nın burjuva hükümeti olan İttihat Terakki'nin kadroları tarafından kurulmuştur. Benzer bir örgütsel bağ, Teşkilat-ı Mahsusa ile devletin sonraki tüm karanlık örgütlenmeleri arasında da kurmak mümkündür. Teşkilat-ı Mahsusa'nın Osmanlı devlet yapısıyla birlikte tümüyle tasfiye edilmediği, özellikle Trabzon-İstanbul-İzmit hattındaki çetelerin, daha özeldede Topal Osman çetesinin daha yıllarca kullanıldığı biliniyor. Hele de Mustafa Suphiler'in katli tarihe kaydedilmişken...

İki devlet arasındaki bu devamlılık, ikinci savaştan sonra örgütlenen Kontr-gerilla'nın neden Türkiye'de böylesine kolay kök salabildiğini de bir nebze açıklamaya yeter sanırız. Türkiye Cumhuriyeti Teşkilat-ı Mahsusa'nın suçlarını gizler, çünkü kendi Kontr-gerillası vardır. Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı'nın Ermeni tehcirini inkar eder, çünkü kendisinin de Kürt tehciri vardır. Burjuva cumhuriyet ulusal sorunda bu "inkar ve imha" politikasını kendisi icat etmemiş, devralmıştır. Son yüzyılının neredeyse tümünü Balkanlar'da ve Doğu'da uyanan ulusların bağımsızlık mücadelelerini bastırma çabasıyla geçirmiş olan Osmanlı İmparatorluğu'nun engin deneyimlerinden sonuna kadar yararlanmıştı. Tabii, başka ülkelerin derslerinden de, ama en çok kendi selefinden.

Son söz olarak. Ermeni soykırımında elbette Teşkilat-ı Mahsusa çeteleri de ciddi suçlar işlemişlerdir. Fakat nüfusun büyük kısmı tehcir sırasında kırılmıştır. Ve tehcir, resmi bir karar gereği resmi güçlerce gerçekleştirilen bir uygulamadır. Kaldı ki, Teşkilat-ı Mahsusa'nın da merkezi yapının dışında olmadığı kayıtlıdır. Türkiye Cumhuriyeti'ne dönersek; ciddi ciddi "Türkiye'deki Ermeniler'i sürelim" önerilerinin getirilebildiği bir siyasal yapıdır bugün sözkonusu olan. Dolayısıyla, sorunun dışına çıkmamanın tek yolu, düzenin dışına çıkmaktır. Türkiye'de ancak, bu tür tarihsel suçlardan tümüyle muaf, yeni bir sınıfın, proletaryanın devleti kurulduğunda, Ermeni sorunu da, Kürt sorunu da yürek açıklığıyla tartışılabilir ve köklü bir biçimde ortadan kaldırılabilir.

Tarımda ücretli işgü

Geçtiğimiz günlerde Çukobirlik ve Tarış tarafından pamuk alım fiyatları açıklandı. Burada da ölçüt, diğer ürün türlerinde olduğu gibi, IMF'nin direktifleri oldu.

Fiyat açıklamaları iki şeyi gösterdi. Birincisi, sermayenin tarımda yıkım saldırısının pamuk sektörünü de kapsayarak sürdürdüğü; ikincisi, pamuk toplama sezonunun açıldığı. Özellikle Eylül'ün ikinci haftasından itibaren birçok işletmede tarlalara girildi.

Pamuk ekim alanlarının son yıllarda giderek daralması, ithalatının artması, devletin fiyat politikası gibi bir dizi konu, tarımla ilgili çevrelerde ve basında tartışılıyor. Tartışmalar son dönemde daha da alevlendi. Hükümetin tarımla ilgili saldırılarının kırdaki dengeleri sarstığı düşünüldüğünde, tartışma ve tepkilerin daha da yoğunlaşacağı söylenebilir. Fiyatların açıklanmasının ardından sol basında da konuyla ilgili haber ve değerlendirmelere rastlanıyor. Ne var ki bu değerlendirmelere doğru bir politik bakışın hakim olduğunu söylemek oldukça güç. Devrimci ve reformist kanatlarıyla sol hareketin tüm değerlendirmeleri “köylüler” ve “üreticiler”in uğradığı yıkım üzerine kurulu. Adana Çiftçi Birliği Başkanı'nın ya da TZOB Başkanı'nın değerlendirme ve açıklamaları bir-iki vurgu farklılığıyla tekrarlanıyor.

Küçük ve orta köylülüğün işin içinde olduğu durumlarda bunun anlaşılabilir bir yanı var. O da mahkum oldukları ideolojik-politik platform dikkate alındığında. Ama “köylüler” için başka zaman lafı esirgemeden söyleyebildikleri birçok şeyin pamuk üretimi sözkonusu olduğunda tam bir kavrayışsızlık ve bilgisizliğe denk düştüğünü belirtmeliyiz.

Şu bir gerçek ki, Türkiye'de pamuk üretimi, hemen tümüyle kapitalist tarıma dayanır. Hele Çukurova'da bunun istisnası yok denecek kadar azdır. Pamuk, Çukurova, Ege ve giderek GAP bölgelerinde, çoğunlukla büyük araziler üzerinde yetiştirilir. Amik ve İğdir gibi yerlerde yetişen pamuk toplam içerisinde ciddi bir yekûn tutmaz.

Ayrıca üretimin her aşamasında yoğun emek-gücü kullanımı ve sömürsü vardır. İşletme sahibi zengin köylünün pamuktan elde ettiği kazancın küçük bir kısmı ürün rantına, asıl büyük bölümü ise artı-değer sömürsüne dayanır.

Tarımda istihdam edilen ücretli işgücünün neredeyse üçte biri pamuk üretiminde

kullanılmaktadır. 1,5 milyona yakın ücretliden en az 400 bini pamukta çalışmaktadır.

Kıscası pamuk üretiminde kapitalist ilişkiler egemendir. İşveren ile işçinin ilişkisi bazı özgünlükler dışında ve esasta fabrikadakinden farklıdır. Küçük işletmeler, küçük köylülük gibi kategoriler pamuk sözkonusu olduğunda önemini yitirir.

Buna rağmen birileri, pamuk üreticisi kır burjuvazisinin hamiğine soyunuyor. Onun kâr-zarar hesaplarına, maliyet rakamlarına dalıp gidiyor. Ve bunu “anti-emperyalist” bir görev olarak görüyor. “Pamuk üreticisi” dediği kır burjuvazisinden hükümete ve IMF'ye kafa tutmasını, “anti-emperyalist” mücadeleye atılmasını bekliyor. İşçi ve emekçileri temsil iddiasındaki sol siyasal akımlar, pamuk üretim sektörüne baktıklarında sadece işletme sahibini görüyorlar, onun emrinde çalışan yüzlerce, binlerce geçici tarım işçisini göremiyorlarsa, bunun adı politik körlüktür. Görüyorlar ve buna rağmen “anti-emperyalist” olmayı ırgatlara değil pamuk ağalarına yakıştırıyorlarsa, bu da onların ideolojik-sınıfsal konumlarının aynasıdır. (Bu konuda *Evrensel*, *Özgür Gelecek* ve *Atılım*'da değişik örnekler var. Mesela *Özgür Gelecek*, 2000/19. sayısının 18. sayfasında böyle bir yazı yeralıyor.)

Sınıf devrimcilerinin, kır proleterlerinden ve yarı proleter köylülerden oluşan geçici tarım işçisi yığınlarına kayıtsız kalması, başkalarının politik körlüklerine ortak olması mümkün değildir.

Kır proleterleri, işçi sınıfının kırdaki uzantısı, yarı-proleter köylüler ise onun en yakın müttefidir. Bu her alanda olduğu gibi anti-emperyalist mücadele sözkonusu olduğunda da böyledir. Irgatlar, ağalarından

Pamuk işçileri ve sendikal örgütlenme

Pamuk işçilerinin bu sömürü ve sefalet batağından kurtulabilmelerinin tek yolu bilinçlenmekten, birleşip mücadele etmekten geçiyor. Ne var ki geriye dönüp baktığımızda, pamuk işçilerinin örgütlenme deneyimi ve mücadele birikiminin bir hayli zayıf olduğunu görüyoruz.

Pamuk işçiliği Çukurova'da 1840'lı yıllarda başlamasına rağmen, işçiler sendikaların ne demek olduğunu tam 110 yıl sonra, yani ancak 1950'lerde öğreniyorlar. Fakat yine de, işçilerin sendikayla tanışmaları bir mücadele eğiliminden, örgütsel arayışları kaynaklanıyor.

Şubat 1947'de işçilere sendika hakkını tanıyan yasanın çıkmasından ardından tüm ülkede peşpeşe sendikalar kurulmaya başlandı. 1950'lere gelindiğinde, ülkede artık yüzlerce sendika vardı ve yenileri kurulmaya devam ediyordu. Devlet, 1946'da TSP ve TSEKP önderliğinde kurulan devletten bağımsız sendikalar pratiğinden aldığı dersle, yeni kanunda sendikaların siyasetle uğraşmalarını yasaklamıştı. Bununla yetinmeyerek, birçok alanda kendi denetiminde sendikalar kurduyordu. Bu devlet güdümlü sendikaların merkezileştirilmesi işini ise bizzat AFL (Amerikan Emek Federasyonu) üzerine almıştı. Türk-İş böyle oluştu.

İşte Çukurova Tarım İşçileri Sendikası da bu ortamda, 2 Şubat 1951'de kuruldu. Hakkında çok kesin bilgiler olmamakla birlikte, ÇTİS'in (Çukurova Tarım İşçileri Sendikası) de, işçilerin denetim dışı sendikalaşmasını önlemek için kurulan örgütlerden biri olduğunu söyleyebiliriz. Bütün kurucularının ve aktif çalışanlarının işçiler değil bizzat elçiler olması, bu kanıyı güçlendirmektedir.

Bu niteliğine rağmen ÇTİS'in işçilerin sorunlarına tümenden duyarsız kaldığı söylenemez. Sendika, kendini

işçilere kabul ettirebilmek için sendikayı tanıtıcı toplantılar yaptı. Pamuk toplama ücretlerinin yükseltilmesi talebiyle bildiri dağıttı, işverenle görüşme ve pazarlıklar yürüttü. İş bulabilmeleri için işçilere yardım etti. Tarlalarda ve konaklama yerlerinde sağlığa ve işgüvenliğine aykırı koşulların iyileştirilmesi için çaba sarfetti. Fakat kısa yaşamında tüm yaptıkları, bu ilk girişimlerle sınırlı kaldı. Pamuk işçilerini örgütlemeyi ise başaramadı.

1961 Anayasası'nın kabulünden sonra yenilenen kanunlar, tarım işçilerine de sendikal örgütlenmenin, toplu sözleşme yapmanın ve greve gitmenin yolunu açtı. Bununla da bağlantılı olarak, tarım ve avcılık-balıkçılık işkollarında çoğu yerel birçok sendika kuruldu. Kayıtlar, 1951'den bugüne kadar tarım alanında 80'den fazla sendika kurulduğunu, ancak bunların çoğunun bir isim ve tabeladan ibaret kaldığını gösteriyor.

Bu kurulan sendikaların bir kısmının Adana, Mersin, Tarsus, Ceyhan gibi yerleşim yerlerinde; yani Çukurova'da olduğunu, pamuk işçilerini örgütlemeye niyetlendiklerini görüyoruz. Ama alınan mesafeye baktığımızda, bu sendikalardan hiçbirinin pamuk işçilerini örgütleyemediğine, ilk girişimlerden sonra vazgeçip başka kesimlere yöneldiklerine tanık oluyoruz.

Bugün artık sendikaların geçici tarım işçilerini örgütlemek gibi bir pratik amacı kalmamıştır. Ne kadar tersini söyleseler de, mevcut durum bunu göstermektedir.

Bugün işkolunda örgütlü olan 4 sendika (Orman-İş'i saymazsak) var. Tarım-İş (Türk-İş), Emek-Tarım İş (bağımsız), TİS (DİSK), Öz Tarım-İş (Hak-İş). Toplam 44 bin kayıtlı üyesi olan bu sendikaların üyelerinin tamamına yakını kamuya ait işletmelerde ya da kurumsal kimlik kazanmış özel sektör işletmelerinde istihdam edilen işçilerdir.

cü ve pamuk işçileri

çok daha tutarlı ve gerçek anti-emperyalistlerdir. Bütün mesele onların üzerine örtülü karanlığı yırtmak, onların sahip olduğu enerjiyi açığa çıkarmak konusunda gerekli devrimci çabayı göstermektir.

Nitekim kır proleterlerine ve onun kırdaki müttefiki olan emekçi kesimlere dönük sistemli politik faaliyet sınıf devrimcileri için ilkesel önemdedir. Geçici tarım işçilerine yönelik ilgimiz, kır proleterlerine ve yarı-proleter köylülere dönük ilkesel tutumumuzun doğal sonucudur.

Ve bu, klasik biçimiyle bir "köylü" çalışması değil, dosdoğru tanımıyla tarımsal üretim sektöründeki "sınıf çalışması"dır. Çukurova'daki pamuk işçilerine dönük çalışma ancak böyle tanımlanabilir.

II

Pamuk işçileri ve Çukurova

"Boynu Bükük Öldüler" romanında Yılmaz Güney, 1950'li yılların Çukurova'sını, o dönemde pamuk tarlalarında çalışan ırgatların yaşamını anlatır. Sadece o değil. Yaşar Kemal, Orhan Kemal ve başka birçok yazar 1950'li, '60'lı yıllarda pamuk işçisinin yaşadığı sömürü ve zulmü anlatmışlardır.

Bu romanlarda anlatılan dönemin üzerinden 40 yıl geçti. Çok şey değişti. Pamuk tarımında kullanılan aletler, sürme, sulama ve ekme teknikleri, gübre ve tohum türleri... Hepsi çok değişti.

Seyhan Barajı'nın yapılmasından, binlerce ton suyun boydan boya tüm ovaya dağıtılmasından bu yana 30 yıl geçti. 1960'da 28 kg saf pamuk veren bir dönüm Çukurova toprağı bugün 120 kg pamuk veriyor.

Yani Çukurova'da ve pamukta birçok şey değişti. Bir şey hariç. Geçici tarım işçilerinin çalışma ve yaşama koşulları, içinde yüzdükleri sefalet ve çaresizlik bu 40 yılda hemen hiç değişmedi. Geçici tarım işçisi hala yüzbinlerle gelmekte, o zaman olduğu gibi bugün de son derece ağır ve kötü koşullarda çalıştırılmakta, en sağlıksız şekilde yaşamak ve beslenmek zorunda bırakılmaktadır.

Nesilleri tüketen pamuktaki bu sömürü çarkı bugün ne yavaşlamış ne de doymuştur.

Pamuk işçilerinin yaşadığı sömürü dünyasının yıllardır değişmediğini anlamak için, onların bugünkü çalışma ve yaşam koşullarına daha yakından bakmak gerekir.

III

Pamuk işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları

Çalışma süreleri uzun, hafta tatili ve fazla mesai ücreti yok

Pamuk işçileri 40 yıl önce günde 14-16 saat çalıştırılırdı. Bugün bir parça değişiklik olmakla birlikte günlük çalışma süresi hala çok uzundur. Irgatlar günde ortalama 11-12 saat çalıştırılmaktadır. Haftalık çalışma süresi sanayi sektöründe haftada 45 saatken, bu süre tarımda 70 saati rahatlıkla aşmaktadır. İşveren, "işler yetişmedi" bahanesiyle çalışmayı sabah daha erken başlatılmakta ya da paydosu geciktirebilmektedir. Tam bir keyfiyet sözkonusudur.

Günlük çalışma süresi ne kadar uzarsa uzasin, bunun karşılığında işçiye fazla mesai ücreti ödenmesi sözkonusu olmaz.

Ücretler gündelik (yevmiye) olarak belirlendiği için, ücretli hafta tatili gibi bir hakkın lafi bile edilmemektedir. İşe gitmeyen işçinin o günkü yevmiyesi hiçbir mazeret kabul edilmeden kesilmektedir.

Aslında pamuk işçileri, "ücretli hafta tatili hakkı"na geçmişte sahiplerdi. 1950'li yıllara kadar Çukurova'da "5,5 günlük çalışma 7 günlük ücret" ilkesi uygulanmaktaydı. Yani ücretler haftalık olarak hesaplanıyor, işçiye haftada 1 gün ücretli dinlenme olanağı sağlanıyordu. Bu hak, DP'nin iktidarda olduğu yıllarda, makinalaşmanın (dolayısıyla işsizliğin) arttığı dönemde, pamuk ağalarınca gaspedildi.

Pamuk işçileri de sefalet ücretine mahkum

Geçici tarım işçileri, çıkarlarını koruyacak, toplu sözleşme yapacak bir sendikal örgütlülüğün yoksundur. Bunun yanısıra, İş Yasası'na tabi olan işçilerden farklı olarak asgari ücret uygulamasının da dışında bırakılmışlardır. Alacakları gündelik, temsil edilmedikleri "Çalışma Komisyonu" tarafından belirlenir. Devlet ve işveren temsilcilerinden oluşan komisyon, ücreti belirlerken, işçinin yaşamını sağlıklı bir şekilde sürdürmek için ihtiyaç duyduğu hiçbir şeyi (gıda, giyim, barınma vb.) dikkate almaz. İşverenlerin razı olduğu bir rakam asgari ücret olarak belirlenir.

Tarımda ücretli işgücü

Türkiye'de tarımsal üretimde ücretli emek kullanımı yaygın kanının aksine bir hayli yüksektir.

Hiç toprağa sahip olmayan ya da sahip olduğu toprak kendisini geçindirmeye yetmeyen milyonlarca kır emekçisi vardır. Bunlardan bir kısmı başkalarının topraklarında ortaklık usulleriyle tarımsal üretim yaparken, önemli bir kesimi de devlete ya da özel kişilere ait tarım işletmelerinde ücret karşılığında çalışmaktadır.

Türkiye'de tarımdaki ücretli emek-gücü istihdamına ilişkin istatistikler hem çok çelişkili hem de dar kapsamlıdır. Dolayısıyla bu konuda istatistiklere dayanarak doğru şeyler söyleyebilmek mümkün değildir. Fakat yasalardaki ve uygulamadaki ayrımlara dayanarak, ücretli emek-gücü istihdamında ne tür biçimler, statüler olduğuna ilişkin bazı sonuçlara varılabilir.

Tarımda bugün ücretli emek-gücü kullanımı çok değişik biçimler alabilmektedir. Fakat bunların üç temel başlık altında toplanması mümkündür.

1- Sürekli istihdam: İşçi, tıpkı fabrikadaki gibi, sürekli olarak aynı işletmede çalışır. Bu çeşit istihdam daha çok tarımla ilgili kamu kuruluşlarında yaygındır. Özel sektör işletmelerinde sürekli istihdam biçimi çok yaygın değildir. Özel sektörde et ve süt üretimi, tavukçuluk, tohum üretim istasyonları, seralar gibi bütün bir yıl faaliyetin sürdüğü işletmelerde sürekli işçi istihdamı görülür. Fakat yine de kamu işletmelerine göre dağılık ve sayıca az istihdam sözkonusudur.

2- Mevsimlik istihdam: İşçi belli bir üretim dönemi boyunca istihdam edilir. Bunun süresi genelde bir yıldır. Fakat yapılan işin niteliğine göre 6 ya da 8 ay gibi dönemler de söz konusu olabilir.

Mevsimlik işçi istihdamı tarım sektöründe oldukça yaygındır. Tarım işkolu kapsamındaki kamu kuruluşları her yıl çok sayıda mevsimlik işçi istihdam eder. Bunlar, orman işlahı, ağaç kesimi ve dikimi, teraslama, TİGEM'e bağlı işletmelerde yapılan tarımsal üretim, tohum ve fidan yetiştirme gibi işlerde çalışırlar. Özel sektörde de mevsimlik işçi istihdamına gidilir. Ancak sınırlıdır.

Sürekli istihdam ve mevsimlik istihdam; bunların her ikisi de konuyla ilgili yasalarda "devamlı işçilik" kabul edilirler. Devamlılıktan kastedilen, bir üretim dönemi boyunca işçinin aynı işletmede çalışmasıdır.

Mevsimlik işçiler ve geçici işçiler gündelik dilde sürekli olarak karıştırılmaktadır. Ancak iş hukukuyla ilgili yasalara göre bu ikisi birbirinden farklı istihdam biçimidirler.

3- Geçici işçilik: Yasalar bunu "süresiz tarım işçisi" olarak tanımlıyor. Buna göre geçici tarım işçisi, "... her bir işveren yanında 30 günü geçmeyen sürelerle çalışan, yani süresiz iş gören kimseler, süresiz tarım işçisidir."

Ekim-dikim, çapalama, sulama, ürün hasadı dönemlerinde işverenler yoğun emek-gücüne ihtiyaç duyarlar ve kısa bir süre için çok miktarda geçici tarım işçisi çalıştırma yoluna giderler. Geçici tarım işçileri pamuktan tütüne, şeker pancarından fındığa, narenciye ya da zeytine

kadar tarımsal üretimin hemen hemen tüm alanlarında istihdam edilirler. Çukurova ve Ege bölgelerinde büyük ölçekli pamuk üretimi, geçici işçi istihdamının en yoğun ve köklü olduğu alanlardır. Pamukta her yıl 400 bin kadar geçici işçi çalıştırıldığı tahmin edilmektedir. Bunun yarısı Çukurova'da çalışır.

Bazı hesaplama ve tahminler, tarımda istihdam edilen toplam geçici işçi sayısının 1 milyonun üzerinde olduğunu göstermektedir.

Geçici tarım işçiliği, köylülükten proleterliğe geçişin biçimlerinden biri olarak kabul edilebilir. Geçici tarım işçilerinin çok önemli bir kesimi kırın yarı-proleter yığınlarını oluşturur. Bunlar bir yanıyla hala köylüdür. Çıkıp geldikleri köylerinde, geçimlerine yetmese de bir parça toprakları vardır. Kendi toprağı olmasa bile başkasından kiraladığı toprakta ortaklık usulüyle küçük çaplı tarım yapmaktadır. Az sayıda da hayvanı vardır.

Köyde toprağı olmayan işçilerin bir kısmının (*) küçük topraklar üzerinde ortaklık usulüyle tarım yapabildiğini söyledik. Bu imkanı bulamayanlar ise azımsanmayacak sayıda. Onlar, geçici işler bulmak amacıyla ülkenin birçok yerini dolaşırlar. Mayıs'ta pamuk, Haziran'da pancar çapalarlar. Ağustos'ta fındıkta ya da tütündedirler, Eylül'de yine pamukta. Buna benzer değişik sıralamalar sözkonusudur. Bir iş bitince bölge değiştirirsin ve yeni bir işin peşinde koşturursun.

Diyebiliriz ki, hiç toprağa sahip olmayan bu "gezici" tarım işçileri, bütün geçici tarım işçileri içinde köyle bağlantısı en zayıf olan, proleterleşme düzeyi en yüksek kesimdir. Nitekim köyde toprakla bağı kesildikten sonra en fazla bir iki yıl içinde bir kente göçmektedirler.

Kürdistan'da küçük işletmelerde ağırlıklı olarak tütün ve pancar tarımı yapılmaktadır. Fakat, son yıllarda, devletin bu ürünlerde izlediği desteklerin kaldırılması ve alım fiyatlarının düşük tutulması politikası Kürdistan'da küçük üretimi hızla tasfiye etmektedir. GAP'la birlikte sulanabilir hale gelen topraklar hızla az sayıda kişinin mülkiyetine geçmektedir. Hayvancılığın tasfiyesi de son aşamadır.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, geçen ay yayınladığı bir raporda, ildeki topraksız köylülerin oranının %42,1'e ulaştığını belirtmektedir. Yına bu rapora göre, toplam işletme sayısının sadece %9'u 500 dekarın büyüktür. Bunların ortalama arazi büyüklüğü ise 1876,3 dekar. Diyarbakır'a ait bu rakamların yaklaşık olarak diğer bölge illeri için de geçerli olduğu düşünülebilir.

Bunlardan çıkan en kestirme sonuç, Kürdistan kırlarında yaşanan işsizliğin ve mülksüzleşme sürecinin geçici tarım işçiliğine yönelimi artıracağıdır.

(*) Toprağı olmayan köylülerden ortaklık yapanların sayısı hayli az. Hiçbir istatistikte bu %8-9'un üzerinde görülüyor. Yani topraksız köylülerin %90'ından fazlası ya tarımda ya da başka bir alanda ücretli çalışmaya yöneliyor. Yukarıdaki ifade buna göre düzenlenebilir.

Kaldı ki hiçbir işveren belirlenen bu asgari ücreti de dikkate almaz. Asgari ücret neredeyse "azami ücret" gibi kabul edilir. Gerçek ücret, o yılki işçi ihtiyacına ya da iş aramaya gelenlerin azlığına-çokluğuna göre işveren tarafından belirlenir. Yani piyasa kuralları işler. İş arayan çoksa yevmiyeler düşer.

Bu yıl geçici işçiler, Karadeniz'de fındık toplamak için 4,5 milyon, Eskişehir ve İç Anadolu'nun diğer illerinde pancar çapası için 4 milyon, Antalya'da sebze tarlalarda gene çapa işleri için 3 milyon ve Batman'da 2. pamuk çapası için 2,5 milyon ortalama yevmiye almışlardır. Pamukta da yevmiyeler en iyimser tahminle 4-4,5 milyon olacaktır.

Geçici tarım işçiliği yapanların birçoğunun ek gelir getirecek ne yeterli toprağı ne de başka bir işi vardır. Dolayısıyla yazın 4-5 ay çalışıp kazandıklarıyla bütün bir yıl geçinmek zorundadırlar. Bu da onların gerçek aylık gelirlerinin çok daha düşük, yaşadıkları yoksulluğun çok daha derin olduğu anlamına gelir.

Pamukta ücretlerin düşük olmasının yanısıra zamanında ödenmez. İşveren işçilerin parasını hasattan sonra ve çoklukla parça parça öder. Bu arada işçiler köylerine dönmüş olur. İşçilere dağıtmak üzere parayı işverenden alan elçilerin paralarla birlikte ortadan kaybolmaları da nadir görülen bir şey değildir. Böylece işçiler bütün bir yaz beş para almadan çalışmış olurlar.

Pamuk işçilerinin hiçbir sosyal güvenceleri yok

Pamukta çalışan geçici tarım işçilerinin sigortadan yararlanma hakları yoktur. İş Kanunu'ndan olduğu gibi SSK Kanunu'ndan da dışlanmışlardır. Devlet sürekli olarak bir tarım iş yasasının çıkacağından, tarım işçilerinin sosyal güvenlik hakkına kavuşacağından sözeder durur. Ama 30 yıldır bu söylenen yapılmaz.

1983'te, "Tanım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu" diye bir yasa çıkarılmıştır. Ama bunun, tarım işçilerine gerçek bir sosyal güvenlik sağlamakla ilgisi yoktur. Yasanın çıkartılmasının asıl amacı, tarım işçileri başta olmak üzere herkesi yanıltmak, eleştirenlere "işte yasa, isteyen herkes sigortalı olabilir" diyebilmeektir. Yani ortaya sürülen, sahte ve hiçbir işe yaramayan, işlevsiz bir yasadır.

Bir kere bu yasayla sigortalı olmak gönüllü olmaya bağlıdır, zorunluluk yoktur. Bu yönüyle SSK'nın sigorta sistemine değil, özel şirketlerin uydurma "hayat sigortası"na benzemektedir.

İkincisi, sigortanın sağlayacağı haklardan faydalanmak için yılda en az 180 gün prim ödeme zorunluluğu vardır. Yılda 5-6 ay çalışan geçici işçiler için bile 180 gününü doldurmak çok kolay değildir. 2-3 ay çalışıp köyüne dönenler için ise imkansızdır.

SSK Kanunu'na göre sigortalı olan işçilerin ücretlerinden yapılan sigorta prim kesintisi %14'tür. Oysa tarım işçilerinden sigortalı olmaları halinde %20 prim kesilecektir. Üstelik, 12 Eylül rejiminin tarım işçilerine lütfettiği bu yasa işverene sigorta konusunda hiçbir yükümlülük yüklememektedir. İşverenin ödenecek prime tek kuruş katkısı olmayacak, tüm prim işçinin aldığı yevmiyeden kesilecektir.

Tüm bunlardan dolayı, geçici tarım işçilerinin pek azı bu kanuna göre sigortalı olmak için başvurmuş, yasa cıkalı 17 yıl olmasına rağmen ezici çoğunluk bu uydurma "sigorta hakkı"na rağbet etmemiştir.

Sözün kısası, geçici tarım işçileri emeklilik hakkına sahip olmadığı gibi iş kazalarına, hastalıklara karşı da tümüyle korunmasızdır.

Pamukta kadın ve çocuk emeği sömürüsü yaygın

Pamuk işçilerinin çok büyük bir kısmı kadındır. Buna rağmen hiçbir çalışma kuralı bunu gözetmez. Kadın işçiler her türlü sağlık ve temizlik kuralından

uzak, en yorucu işlerde günboynu çalıştırılır.

Hamile olan ya da emzirdiği küçük çocuğu olan kadına bundan dolayı bir kolaylık tanımak patronun insafına kalmıştır. Bu nedenle düşük yapan ya da sakat çocuk doğuran kadın işçiler vardır. Küçük çocuğu olan kadınlar çocuklarını gün boyunca sadece öğle paydosunda, o da eğer çocuk tarlaya getirilmişse emzirebilir. Çalışılan tarlaya getirilen küçük çocuklarla hiç kimse ilgilenmez. Ağaç ve römork gölgelerine yatırılan çocukların başında onlardan ancak 5-6 yaş büyük başka çocuklar durur.

"Çalışmak istemiyorsan gelme"; hamileliğini ya da başka bir rahatsızlığını mazeret olarak bildiren bir kadına söylenen sadece budur. Kolay kolay hiçbir şey için ücretinden kesmeksizin izin verilmez. Dolayısıyla da kadın, kendisi veya çocuğu rahatsız olsa da, yevmiyesini yitirmemek için çalışmak zorunda kalır.

Pamukta çocuklar da çalıştırılır. Büyüklerle aynı işleri yaptıkları halde genelde daha düşük yevmiye alırlar. Çocuk sağlığını, onların gelişim ihtiyacını vb. gözetilen herhangi bir kural yoktur, uygulanmaz.

1930'larda yürürlüğe konulan "Amele Talimatnamesi"nde 12 yaşından küçük çocukların "çapa işinde" çalıştırılmayacağı hükme bağlanmıştır. Fakat, çocuklardan sözeden bu yegane yazılı kuralın amacı, ilk bakışta öyle görünse de çocuk emeği sömürüsünü sınırlamak değildir. Eğer amaç çocuğu korumak olsaydı, sadece çapada değil diğer ağır işlerde de, örneğin toplamada da çalıştırılmaları yasaklanırdı. Gerçek şu ki, çapa işinin ücretlendirilmesi yevmiye üzerinden yapılır. Küçük bir çocuk, çapa işinde yetişkinlerden daha çabuk yorulur ve daha az çapa yapar. Buna rağmen yevmiye almaya hak kazanır. Dolayısıyla patron bu durumdan zarar ettiğini düşünür. Küçük çocukları çalıştırmak istemez. Pamuk toplamada ise ücret hesabı farklıdır. Kaç kilo toplamışsan ona göre para alırsın. Bu yüzden, çocuk, yaşlı ya da sakat; toplamayı kimin kaç saatte yaptığı işveren için fazla önemli değildir. 8-10 yaşındaki çocuklar bile, bellerine ya da omuz hizasına kadar yükselen tarlalara sokulurlar.

Kadınların işi tarlada çalışmakla bitmez, çocukları de. Kadın tarladan döndükten sonra konaklama yerinde yemek yapmak, çamaşır-bulaşık yıkamak, su taşımak, çocuklara bakmak durumundadır. Çocuklar ise çevre tarlalardan, eğer yakınlarsa şehirdeki meyve-sebze hallerinden yiyecek bir şeyler bulmaya çalışırlar. Sulama kanallarıyla el arabalarına yüklenmiş bidonlarla su taşımak da, kadınların yanısıra çocukların görevidir.

Urfa'dan, Diyarbakır'dan, Maraş'tan, Adıyaman'dan gelip pamukta çalışanların çocukları genelde okul yüzü görmemiştir. Bir kısmı ise ilkokulu 2. ya da 3. sınıfa kadar okumuş, sonra parasızlık yüzünden ayrılmak zorunda kalmıştır.

Öte yandan kadın işçi, burada da cinsel kimliğine dönük taciz ve saldırılarla karşı karşıyadır. Patronun adamları, elçiler vb. kendi denetimlerinde çalışan kadınlara her istediklerini yaptırabileceklerini, kabul ettirebileceklerini düşünürler. Gözlerine kestirdikleri, "sahipsiz" gördükleri kadınları sık sık rahatsız ederler. Zorlukla buldukları işi yitirme kaygısı ve ait olduğu toplulukta adının çıkması korkusu bu tacizler karşısında kadını daha da savunmasız bırakır.

Barınma ve beslenme sorunları dizboyu

Çukurova'da 150 yıldan fazla bir zamandır pamuk üretilmesine rağmen,

dışarıdan gelip tarlalarda çalışan geçici işçilerin barınma sorunlarına sağlıklı ve kalıcı bir çözüm bulunmamıştır.

Kalabalık gruplar halinde Çukurova'ya gelen işçiler, nehir ve kanal boylanında, köylerin kenarlarında kullanılmayan arazilere kendi barınaklarını kendileri kurarlar. Barınakların hemen hepsi muşamba veya kamyon brandalarından yapılmış derme çatma şeylerdir. Zaten buralarda daha çok yiyecekler ve diğer eşyalar durur. İşçiler çoğunlukla çadırın çevresinde, geldikleri cibinliklerin altında ya da tümüyle açıkta yatarlar.

Bu sefil barınma şartlarının nedeni elbette ki çözümsüzlük değildir. Soruna işverenlerin umursamazlığı yol açmaktadır. İşverenler çalıştırdıkları işçilerin yaşam koşullarını iyileştirecek türden harcamalardan ısrarla kaçınmaktadır. Yasalarda da bu konuda hiçbir zorlayıcı hüküm yoktur.

Yetersiz beslenme pamuk işçilerinin bir diğer önemli sorunudur. 1950'li yıllara kadar işçiler, çiftlik sahibinin verdiği yemekleri yerlerdi. İşçiye yemek çıkarma uygulaması o yıllardan itibaren yavaş yavaş terkedildi. Buna rağmen, 1970'lere kadar tarlada yenen öğlen yemeğini işveren karşıladı. '70'lerde yapılan ücret pazarlıklarında yemekli-yemeksiz ayrımı başladı. Dolayısıyla öğle yemeği vermek işverenlerin sorumluluğu olmaktan çıktı, ücretin parçası haline geldi. Giderek birçok yerde işverenler ücretleri yemeksiz belirlemeye başladı. Bugün artık öğle yemekleri de işçinin kendisine aittir.

Ellerine geçen para zaten az olduğu için, işçiler bunu şehirden gıda malzemesi almakta kullanmazlar. Köylerinden getirdikleri un, bulgur, makarna ve diğer kuru erzaklarla yemek yaparak karınlarını doyurmaya çalışırlar. Bu nedenle, her türlü meyve ve sebzenin bolca yetiştiği bir bölgede çalışmalarına rağmen, sofralarında, toplanması ekonomik olmadığı için

Elçiler: Pamuk işçisinin sırtındaki asalaklar

Elçiler, pamuk işi başlamadan aylar önce köyleri dolaşmaya çıkar, çalışmak isteyenlerle anlaşırıldı. Bir şekilde zora düşmüş, kışı geçirmek için paraya ihtiyaç duyan köylüler, köye gelecek elçilerin yolunu beklerlerdi. Çünkü elçiler, ihtiyacı olan köylülere, iş sonunda geri ödemek kaydıyla borç para verirdi. Böylece köylü kışı kıt kanaat geçirmek için borç para bulmuş olur, elçi ise hem işçi bulmuş olur, hem de onun üzerinde otorite kurardı.

Bahar aylarıyla birlikte elçiler önceden anlaştığı köylüleri toplar, Çukurova'ya getirir. Konaklama yerinin organizasyonunu ve işverenle ücret pazarlığını da elçi yürütür.

İlk dönemlerde, yani 1800'lü yıllarda elçiler çeşitli ayrıcalık ve özel yetkileri olan bir kesimdi. Hatta 1867'den sonra, ücretlerin belirlendiği yerel Amele Komisyonları'nda işçi temsilcisi olarak bulunuyorlardı. 1930'lu yıllarda yapılan düzenlemelerle ayrıcalık ve yetkilerini belli ölçülerde yitirdiler. Amele Komisyonları'ndan çıkarıldılar ve bir takım yükümlülükler altına sokuldular.

Elçilerin sayısı son 10-15 yılda azalmıştır. Bunda işverenlerin işçi bulmak için başka yollara başvurmalarından çok Kürdistan'daki savaş nedeniyle işlerini yapamaz hale gelmeleri etkili olmuştur.

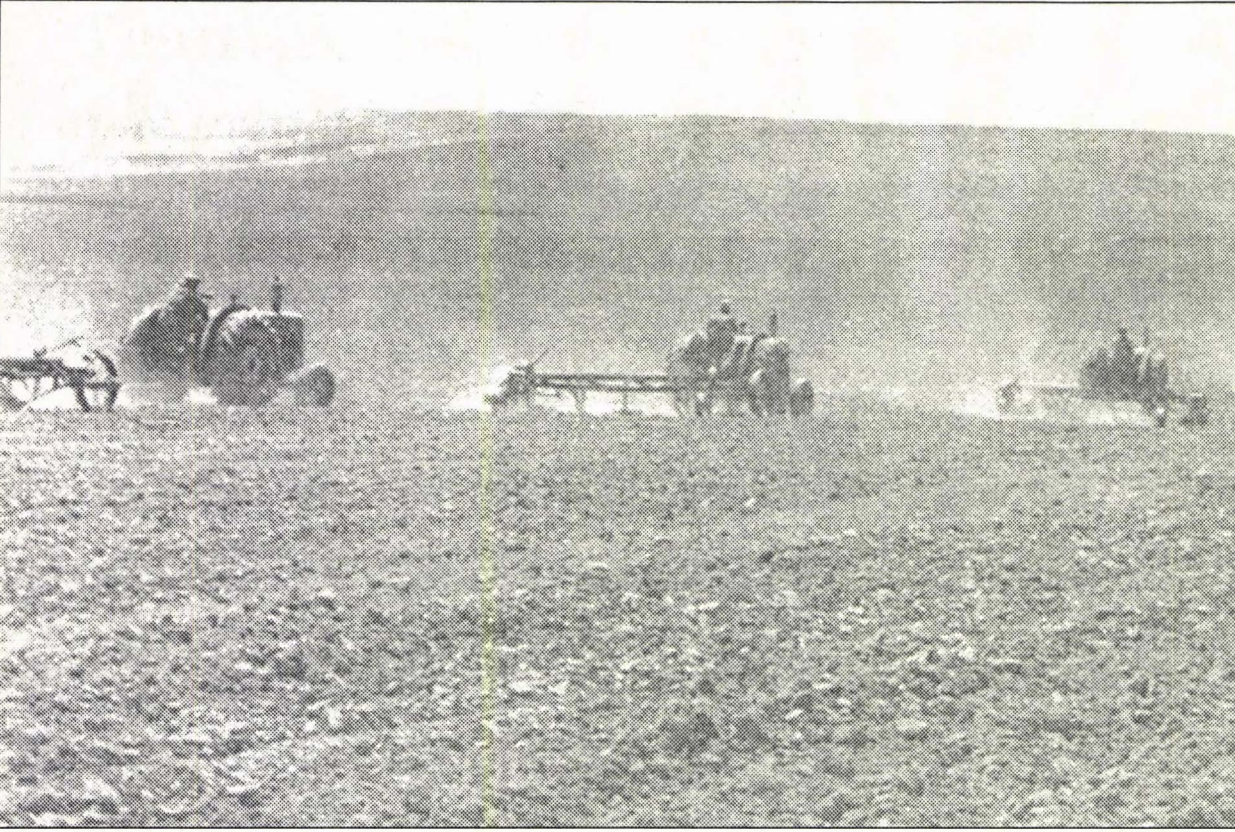
Fakat herşeye rağmen elçilik kurumu hala güçlüdür ve önemini korumaktadır.

Elçiler, gördükleri "hizmet" karşılığında hem işverenlerden belli bir para alırlar, hem de işçilerin yevmiyesinden %5 gibi bir miktar kesinti yaparlar. Bir elçinin yılda 300-500 işçi getirdiği düşünülürse, kazançlarının boyutları ortaya çıkar. İşverenin verdiği para, işçi bulmasından ziyade işçileri denetim altında tutmasını karşılığıdır.

Sürekli işçi temsilcisi muamelesi görmekle birlikte, hiçbir uyumsuzluk ya da sorunda gerçek anlamda işçilerin çıkarını savundukları görülmemiştir. Onlar düpedüz birer simsardır.

Elçilik, Çukurova'ya özgü bir kurumdur. Fakat aynı işleve sahip benzer kurumlaşmalara tarımsal üretimin her alanında rastlanır. Bunlara örnek olarak, "dayı başı"lık ve "çavuş"luk sayılabilir.

Elçilik, işçilerin sırtından geçinmeye dayanan asalak ve gerici bir kurumdur. İşçinin sömürüsünden pay almakla kalmaz, işçinin örgütlenmesinin, hakları için mücadele etmesinin önünde de bir engel oluştururlar. Onları, bugünkü tescilli sendikaların ataları ya da kırdaki türdeşleri olarak tanımlamak hiç de yanlış olmaz.

sahibi tarafından tarlalarda bırakılmış karpuz, domates, patlıcan dışında taze meyve, sebze rastlanmaz. Et ise çok nadir tüketilir.

Pamuk işçisi tesadüfen yaşar

Bunun nedeni, şimdiye kadar sözü edilen koşullar göz önüne getirildiğinde kolaylıkla anlaşılır. Ama yine de işçilerin sağlığını tehdit eden bir dizi etkeni yeniden toparlayalım.

İşçilerin konaklama yerlerinden tarlaya taşınmasında, işverenler en ucuz araç olarak traktör römorklarını kullanıyorlar. Hatta çoğu durumda tek römorkla yetinilmez. Bir traktörün arkasına peşpeşe iki römork ve en arkaya da bir su tankeri bağlanır. İşçiler bu üstü açık römorklara doluşur, salkım saçak gider, gelirler. Bu şekilde taşıma birçok kazaya yol açar. Römork-traktör arasındaki bağlantı kopar, virajlarda römork dengesini kaybedip devrilir ya da

engebeli yolda sürekli sıçrayıp sallanmaktan işçiler aşağıya yuvarlanır. Bu türden kazalarda her yıl birçok işçi ölür veya sakat kalır.

Çalışma yerinde hiçbir sağlık görevlisi ya da acil sağlık malzemesi bulundurulmaz. Böcek ve yılan sokması, güneş çarpması, zehirlenmeler ya da çalışırken meydana gelen yaralanmalar en ilkel metotlarla tedavi edilmeye çalışılır. Bu ise her zaman istenen sonucu vermez. Hasta çoğu zaman ancak iş isten geçtikten sonra kente, doktora götürülür.

Beslenme yetersizliği diğer bir hastalık kaynağıdır. İşçilerin neredeyse hepsinde riboflavin, yarısından çoğunda kalsiyum ve A vitamini eksikliği görülür. Protein ve vitamin eksiklikleri işçilerin, özellikle de çocukların vücudunu her türlü hastalığa açık hale getirir.

Konaklama yerlerinin su kıyılarında olması, içme ve temizlik sularının da çoğunlukla buradan temin

edilmesi, işçileri salgın hastalıklarla karşı karşıya bırakır. İşçilerin çoğu özellikle sıtmaya yakalanır. Bağırsak enfeksiyonu ve ishal de sıkça görülür. Birçok çocuk ishalden ölür.

Tüm bu sağlık sorunları karşısında işçilerin tek yapabildiği, hastayı konaklama yerinde yatırmak ve kıt olanaklarla iyileştirmeye çalışmaktır. İşveren bu konuda parmağını dahi oynatmaya yanaşmaz. Yasal bir sorumluluğu da yoktur. Sigorta kapsamı dışında oldukları için SSK'nın sağlık hizmetlerinden de yararlanamaz işçiler. Çok kritik durumlarda bile eğer ücretini ödeyecek paraları varsa doktora gidebilirler.

Pamuk işçilerinin sorunları ve istemleri

Tüm bunların tekrar tekrar gösterdiği, pamuk işçilerinin ne denli kölece koşullarda çalıştırıldıkları, nasıl sefilce bir yaşama mahkum edildikleridir.

Bugüne kadar altında ezildikleri sömürü ve zulümden sürekli şikayetçi olmuştur pamuk işçileri. Kurtulmanın yollarını aramışlardır. Ne var ki denenen hep bireysel kurtuluş olmuştur. Bir türlü güçlerini birleştirip hakları için mücadele bayrağını yükseltmemişlerdir.

Siyasal-sosyal durumları düşünüldüğünde, bu anlaşılacak bir şey değildir elbette. Tarım işçilerinin, hele de geçici tarım işçilerinin toplumsal mücadeleye kanalize edilebilmeleri gerçekten çok zordur. Diğer ülkelerde ve Türkiye'de yaşanan deneyimler hep bunu göstermektedir.

Ülkedeki sınıf savaşının durumu, kentlerdeki sanayi proletaryasının örgütlenme ve bilinç düzeyi, tarım sektörünün yapısından kaynaklanan dağınıklık, gerilik vb. faktörler, kırdaki işçileşme sürecinin özellikleri, düzen siyasetinin ve kırdaki baskın olabilen feodal değer yargılarının, ilişki biçimlerinin geriletici özellikleri... Tüm bunlar, geçici tarım işçilerinin hapsedikleri kabuğu kırıp atmalarının, bilinçlenmelerinin, birleşip mücadele etmelerinin önünde birer engeldir.

Ne var ki örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka bir yolları da yoktur. Başka hiçbir şey pamuk işçilerinin yaşadığı sömürü ve sefaletle son veremez.

Pamuk işçilerinin, ekonomik ve sosyal haklar açısından kazanmak için uğrunda mücadele etmeleri gereken pek çok talepleri vardır. Bunların başlıcaları şunlardır.

- a- İş yasalarında tarım işçileri aleyhine olan hükümlerin kaldırılması. Bu çerçevede;
 - Günlük çalışma süresinin kısıtlanması.
 - Her türlü sosyal güvence. Sigorta primlerinin işverence ödenmesi.
 - Fazla mesailere artı ücret.
 - Ücretli hafta tatili hakkı. Ücretlerin günlük değil haftalık ödenmesi. Haftada iki gün ücretli izin hakkı. İş hukukunda aleyhte hükümlerin iptali.
- b- Elçiliğin kaldırılması. İşçilerin seçeceği temsilcilerin veya yine işçilerin kuracağı örgütlenmelerin işçiler adına muhatap alınması.
- c- İşverenlere sağlıklı konaklama yerleri temin etme zorunluluğu. Sağlıklı içme ve kullanma suyu, tuvalet ve yıkanma yerleri. Bunların tüm masraflarının işverenlerce karşılanması.
- d- Çalıştığı süre boyunca işçilere günde üç öğün besleyici yemek çıkartma zorunluluğu.
- e- Tıbbi müdahaleler için gerekli donanım ve eleman.
- f- İşçilerin taşınmasında üstü açık araçların kullanımının yasaklanması.
- g- Her yıl iş başladığında gelmeyi taahhüt eden işçiye işgüvencesi. Bunun işçi örgütlerince denetlenmesi.

Kuşkusuz bunlar pamuk işçilerinin yaşadığı sıkıntılardan, maruz kaldıkları sömürü ve sefaletten hareketle tespit ettiklerimiz. Bunların ötesinde, pamuk işçilerinin, bütün işçi ve emekçilerin talepleri için mücadeleyi gündemine alması gerekmektedir.

Pamuk işçileri ve romanlar

İlerici yazarlar, Çukurova'da çalışan geçici pamuk işçilerinin yaşamlarıyla ilgili pek çok eser vermişlerdir.

Yaşar Kemal'in birçok romanı Çukurova'da geçer. Fakat "Dağın Öte Yüzü" üçlemesini oluşturan üç roman (Orta Direk, Yer Demir Gök Bakır ve Ölmez Otu) tümüyle pamuk işçilerinin yaşamları, ilişkileri, duyguları üzerine kurulmuştur.

Gene Orhan Kemal, Çukurova ve işçi sınıfı üzerine çok şey yazmıştır. En güzel romanı olan "Bereketli Topraklar Üzerinde" ise pamuk işçileri üzerinedir.

Orhan Kemal, köyün yoksul dünyasından kopup gelen, korumasız, mesleksiz ve çoğu zaman isimsiz kadın pamuk işçilerinin şöyle betimler bu romanında:

"Bu kızların pek çoğu, daha memeleri bitmeden gebe kalırlar. Doğururlar, ana olurlar, yeniden gebe kalır, yeniden doğururlar... Sonunda tanınamayacak kadar çirkinleşirler... İçlerinden birkaçı soluğu genelevde alır. Bu olmazsa bir deri bir kemik kalan bu kızlar ya sıtmadan ya da pamuk tarlasında bel bellerken güneş çarpmasından genç yaşta ölürlər." (Bereketli Topraklar Üzerinde)

Pamuk işçilerinden söz edip Yılmaz Güney'i hatırlamamak olmaz. Aşağıdaki satırlar da bu ölümsüz sanatçının kaleminden:

"Yorgun kolların inip kalkmasında, toprağın renk değiştirmesinde ince bir tat vardı. Toprak ufalıyordu. Birlikte inip kalkan kazmaların biçimlendirdiği bir çalışma şiiri, özgürlüklerini yıllardır özleyen tarlalarda bir uyum yaratıyordu."

(...)

"Güneş yükseldikçe pamuk fidanlarının gölgesi kısalıyor, sıcaklar çoğalıyordu. Emine'nin altında ter

tomurcukları birikiyor, yanaklarına süzülüyordu. Kazmalarını zorlukla kaldıran ince boyunlu çocuklar, güneşin çirkinleştiği genç kızlar, yanık yüzlü delikanlılar, gittikçe azışan güneşin altında toprağı kazıyorlardı. Yüzleri kavrulmuş, derileri benek benek kalkmıştı."

(...)

"Öküz arabasını koştur Halil. Kazanı, ekmek çuvalını, karavanaları yüklediler. Kapıdan çıkar çıkmaz, tarlaya gitmek için bekleyen ırgat çocuklarıyla karşılaştı. Cılız ve çirkin oğlanlar, saçları yaprak yaprak olmuş kızlar, ince boyunlu bebeler, bol yırtıklı, bol yamalı, kirlili üst başlarıyla, çapaklı gözleriyle, trahomlu gözleriyle, bakışlarıyla, duruşlarıyla birbirlerini tamamlayan birer yoksulluk örneğiydiler. Biraz büyücek olanların sırtında, kirlili bezlere sarılmış sargılarından fırlamış ince bilekli elleriyle, sapsarı ayaklarıyla, daha şimdiden bu düzene alışmış görünen hasta bakışlı bebekler vardı."

(...)

"Kazanı indirdiler. Yarmayı karvanalara böldüler. Kamil'in yarma düdüğü ötüncə, emzikli kadınlar çocuklarının yanına koştu. O sarı ve hasta çocukları bağırarak basıp yüzlerini gözlerini optüler. Uzun bir ayrılık bitmişti. Kucaklaşmalar, sevgi çırpıntıları... Şapır şupur memeleri emen çocuklar güzelleşiyorlardı. Gülümsüyorlar, ellerini ayaklarını yaramaz yaramaz oynatıyorlardı. O zaman analar bir daha bir daha öpüyorlardı çocuklarını." (Boynu Bükük Öldüler, Yılmaz Güney)

Son söz. En güzel roman henüz yazılmadı, pamuk işçilerine dair. Çünkü daha onlar son sözlerini söylemediler, son rollerini oynamadılar. Şimdilik.

Devlet aileleri uyarıyor: “Çocuklarınızı ‘terör’ örgütlerine karşı kollayın”!

Gençliğin örgütlü mücadeleye buluşmasından duyulan korku...

Emniyet Müdürlüğü ve üniversiteler her yıl olduğu gibi bu yıl da üniversiteyi kazanan öğrenciler ve aileleri için broşürler hazırladılar.

Evlere gönderilen broşürlerde aileler uyanılıyor. Söze “çocuklarımızın geleceği ülkemizin geleceğidir”, “çocuklarınızı ‘terör’ örgütlerine karşı kollayın” diye başlamışlar. Çocukların her hareketine dikkat edilmesi, arkadaşlarının aile tarafından iyi tanınması öğütleniyor. Ayrıca çocuk eve geç gelmişse ya da hiç gelmemişse şüphelenin ve bu tür durumlarda yetkili birimleri arayın, deniliyor. Burada amaç aileyi ajanlaştırmak.

Yanısıra bir de paranoya yaratılmaya çalışılıyor. Devlet bunu da yeterli görmemiş. Çünkü okul kapılarında kayıt sırasında ayrıca bir broşür daha dağıtıldı. Bu broşürlerde ise üniversiteye yeni gelen gençlerin çevresine şüpheyle bakması amaçlanıyor. Bu broşürde de diğer broşür gibi, güya gençliğin geleceği düşünülüyor.

Söz konusu broşürde önce üniversitenin “toplumsal görevi”ne değiniliyor. “Üniversiteler toplumların huzur ve mutluluğu için bilginin üretilmesi, yayılması ve kullanılmasını sağlayan kurumlar”mış! Yalan ve ikiyüzlülük burada kendini en açık şekliyle gösteriyor. Üniversitelerin bu düzende hiçbir dönemde toplumun huzuru ve mutluluğu için bilim üretmediği, tam tersine, egemen sınıfların iktidarlarını korumak için bilimi kullandıkları ortadadır. Üniversitelerin “toplumların huzur ve mutluluğu için” bilim üretebilmesinin koşulu bilimin meta olmaktan çıkarılabilmesine bağlıdır. Bunun ise; üretimin pazar için yapıldığı kapitalizm koşullarında değil, toplum için gerçekleştirildiği sosyalist düzende mümkün olacağı açıktır.

Teknik üniversitelerin tekno-kentlere dönüştürülmeye çalışılması, bu üniversitelerin sosyal bölümlerinin kapatılması ya da daha az önem verilmesi de bunu açıklıyor. Bugün üniversiteler tümüyle sermayenin ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılıyor. Nitekim bu TÜSİAD’ın hazırladığı raporlarda da yer alıyor.

Broşür; “Üniversitelerimize sızan terör örgütlerinin elemanları aklını çelmek istedikleri kişinin öncelikle aile yapısını ve gelir düzeyini öğrenmeye çalışırlar ve bilgi toplarlar.” “Örgüt

militanları hedef seçilen insanla diyalog kurmaya çalışır. Bunun için arkadaş toplantıları, konser, sinema davetleri, kitap yardımı gibi insani yaklaşım yöntemlerini kullanmaktadırlar.” diye sürüyor.

Bununla amaçlanan yeni gelen öğrenciyi terörize etmek, çevresine güven duymasını engellemektir. Bir arkadaşımız bize sinemaya vb. gidelim dediğinde, “acaba bu terörist mi?” diye düşünmemiz gerekiyor!

Görüntü böyle, peki gerçek nasıldır?

Onlara göre işçi babamız da, memur annemiz de haksızlığa karşı çıktığında teröristtir. Bu düzende terörist olarak suçlanmamanın tek koşulu, onların dayattığı gibi kabul etmekten geçiyor.

Peki bizim gerçeğimiz nedir?

Biz herkese sınavsız üniversite diyoruz. Biz, genç işçiye eğitim, öğrenciyi iş istiyoruz. Biz YÖK’e karşı çıkıyoruz. Biz özerk-demokratik üniversite istiyoruz. Biz herkese anadilinde eğitim istiyoruz. Biz insanlığın eşit, sömürsüz, sınıfsız bir dünyada yaşamasını istiyoruz. Biz halklar kardeş olmalıdır diyoruz. Biz işkenceye hayır diyoruz. Biz hücre tipi cezaevine ve hücre tipi yaşama hayır diyoruz. Biz işçilerin ve emekçilerin gaspedilen haklarını geri istiyoruz.

İşte biz tüm bunları istediğimiz için terörist ilan ediliyoruz. Bu hakları isteyenleri sokaklarda copluyan, döven, işkence yapan, katledenler ne oluyor? Asıl terörist devletin kendisi değil mi? En küçük hak talebine saldıran onun kolluk güçleri değil mi?

Ama devlet böyle davranmak zorunda. Üniversite gençliği de düzenin saldırılarından fazlasıyla nasibini almıştır. Yaşanan sınav rezaleti, YÖK’ün çürümüşlüğü, harçlar, baskı ve terör, vb. gençlik saflarında tepki ve öfkeyi mayalıyor. Devlet bu öfkenin örgütlü mücadeleye buluşmasını engellemek için her türlü aracı kullanıyor. Yalnızca terör estirerek düzeni ayakta tutmasının mümkün olmadığını biliyor. Terörün yanısıra başka araç, yol ve yöntemleri de etkin bir biçimde kullanmaya çalışıyor.

Öğrenci gençliğin yaşadığı sorunların tümü bu sistemden kaynaklanmakta ve düzen gençliğe hiçbir şey vaadedememektedir. Büyüyen sorunlar ve baskılar karşısında öğrenci gençliğin harekete geçmesi devleti korkutmaktadır. Baskı ve terörün yoğunlaştığı, gelecek kaygısının büyüdüğü bir yerde ise başkaldırı kaçınılmazdır. Görevimiz, bu öfkeyi örgütlü mücadeleye kanalize etmektir.

“Terörist” kim!

YÖK’ün, Emniyet Müdürlüğü’nün ve devletin daha birçok kurumunun “terörist” arama çabaları sürüyor! Neye dayanarak üniversite öğrencilerini “terörist” ilan ediyorlar. Elimizdeki verilerle buna yanıt verelim.

- * Türkiye nüfusunun en yoksul %20’lik kesimi Türkiye toplam gelirinin %4,9’unu alırken, en zengin %20’lik kesimin geliri %54,9’u bulmaktadır.
- * Son otuz yılda dünyanın en yoksul %20’sinin dünya gelirinden aldığı pay %2,3’ten %1,4’e düşerken, en zengin %20’nin aldığı pay %70’den %85’e çıkmıştır.
- * Türkiye’de 46 bin kişiye 1 kütüphane düşüyor.
- * Çalışan nüfusun %78’i ilköğretim ve daha aşağı bir eğitim düzeyine sahip.
- * 16 bin okulda birleştirilmiş sınıflarda eğitim veriliyor.
- * Kentlerde bir dersliğe 62 kişi düşüyor.
- * Dünyada yetersiz beslenme sonucu her yıl 30 bin çocuk ölüyor.

- * Türkiye’de her 6 kişiden biri resmi rakamlara göre işsiz. Gerçek işsizlik oranı bunun çok üstünde.
- * Emperyalist ülkelerde kozmetik endüstrisine yılda harcanan para 12 milyar dolar iken, dünyada açlık çeken çocuklar için yapılması gereken harcama 13 milyar dolardır. Yine ABD ve Avrupa’da kedi-köpek maması için yılda 17 milyar dolar harcama yapılıyor.
- * Son 10 yılda savaş nedeniyle 2 milyon çocuk öldü, 6 milyon çocuk yaralandı.
- * 330 trilyonluk bir bütçe F tipi cezaevine harcanıyor. 12 bin siyasi tutsak hücrelere atılmak isteniyor.
- * Her yıl 17 milyon hektar orman yok oluyor.
- * Her gün en az 140 bitki ve hayvan türü yok oluyor.
- * Her yıl 6 milyon hektarın üzerinde verimli toprak çöle dönüşüyor.
- * 17 Ağustos depreminde 40 bin kişi bu düzenin çürümüşlüğü’nün sonucu olarak yaşamını yitirdi, vb., vb...

Evet! Tüm bunlara, asalaklığa, çürümüşlüğe, yozlaşmışlığa, yoksulluğa, kirliliğe, militarizme, katliamlara karşı; yaşamına ve geleceğine sahip çıkan, yarına yaşanabilir güzel bir dünya bırakmak üzere onurlu mücadele yürütenler olarak, “teröristi siz seçin” diyoruz.

Avcılar Kampüsü’nde öğrenci protestosu

Avcılar Kampüsü’ndeki öğrenciler, yurttan atılan 374 kişinin bir daha yurda geri alınmaması ile yurt ücretlerine yapılan %150 zammı, imzalamak zorunda bırakıldıkları taahhütname ve senedi protesto ettiler. Mercedes-Benz’in yaptırdığı yurt açılışında, 70’e yakın öğrenci dövizler ve pankartla taleplerini dile getirdiler. “Barınma hakkımız engellenemez!”, “Okul çöküyor, rektör bakıyor!”, vb. sloganlar atan öğrencilerin törende konuşma talebi reddedildi. Yurt müdürünün temsilci ve genel toplantı yapılmasını kabul etmesinden sonra, öğrenciler yemekhaneye kadar yürüyerek eylemi bitirdiler.

Ertesi gün yapılan toplantılarda müdür herhangi bir yetkisinin olmadığını, kısacası rektörün kuklası olduğunu söyledi. Ancak öğrencilerin taleplerini dile getireceği sözünü verdi. Bu arada bu kadar basit içerikli bir toplantı için bile yurt kapısında bir sürü resmi ve sivil polisin toplanması da dikkat çekiciydi.

“Yeni binyılın dünya çocukları” başlıklı raporda ortaya konulan acılar tablosu...

Dünya çocukları ve kapitalist barbarlık

A. T. Zelal

BM, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, SHÇEK, DIE, UNICEF ve UNESCO gibi kuruluşlardan yararlanarak hazırlanan ve “Yeni binyılın dünya çocukları” adıyla burjuva medya üstünden dile getirilen rapor, yaşadığımız dünyanın aynı zamanda nasıl bir bataklığa dönüştüğünün acı bir tablosunu vermektedir.

Dünya çocuk nüfusunun 2 milyar 850 milyon olduğu belirtiliyor. Bunun içinde 600 milyon çocuk (ki bu çok iyimser bir rakam olmalı) yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Her gün 5 yaşından küçük 30 bin 500 çocuk, önlenemez nedenlerden dolayı ölüyor. Gelişmekte olan ülkelerde yaşları 5-14 arasında olan 252 milyon çocuk işçinin yanında, yaşları 5-11 arasında 50-60 milyon kadar çocuk da tehlikeli koşullarda çalışıyor. Tüm bu acı gerçeklerin ifade edildiği raporda, acılar tablosu bununla da bitmiyor. Yine her yıl yaklaşık 20 milyon çocuğun seks pazarına sokulduğu, 2 milyon 400 bin çocuğun ise savaşımlarda öldüğü aynı raporun sayfalarında anlatılıyor.

Bu tablo kapitalist barbarlığın yalın tablosunu sermektedir gözlerimizin önüne. Timsah gözyaşları arasında yer yer günah çıkararak sözde insani duyarlılıklarını(!) göstermeye çalışan burjuvazi, gerçek ise işte bu denli yıkıcı ve katliamcı, bu denli sömürücü ve çürütücü bir sistemi temsilcisidir. Bu sistem dünyayı bir bataklığa dönüştürmüştür.

Bütün bunlara rağmen işin bir de arsızlığını yapıyorlar. İstatistik verileri çocukların içinde bulunduğu durumu gösterenler, sorunu sistemi aklayacak hayali çözüm yöntemleriyle ideolojik saldırı zeminine dönüştürmektedirlerdir. Burjuva sınıf egemenliğinin yalana ve aldatmaya dayalı doğası gereği, görüntüler her zaman gerçeklerin yerini almak zorundadır. Gerçeklerin görüldüğü anlardaysa, sistemlerini aklamak için binbir türlü görüntü yaratmak yine burjuva sınıf egemenliğinin temel bir davranış tarzıdır. Çocukların ezilmesi, sömürülmesi, horlanması, fuhuşa sürüklenmesi, katledilmesi vb. hakkında istatistik verileri sunan burjuva medyadan sorunun kaynağını göstermeyi beklemek, elbette olmayacak duaya amin demek olur.

“Dünya Çocuklar Günü” üstünden demagojik söylemlerle: “Bu sorunlar izlenen yanlış politikalar yüzünden olmuştur” söylemi ne kadar gülünçse, burjuvazinin hayali, fantastik, soyut söylemlerle; eğitimin iyileştirilmesi, gelir dağılımının adil hale getirilmesi, zengin ülkelerden geri ülkelere maddi

yardımın artırılması üzerine söylemleri de bir o kadar gülünçtür. Burjuva sınıf egemenliğinin dünya çocuklarının sorunlarına ilişkin dile getirdiği bu sözde çözüm önerileri, onların ikiyüzlü, çürümüş, katliamcı yüzlerinin bir başka dışavurumudur yalnızca.

Zaman zaman medyaya yansıyan görüntüler bile gerçeği bütün dehşetiyle sergilemeye yetebilmektedir. Brezilya’da dilencilik yaparak yaşamını sağlayan yoksul çocukların turistleri rahatsız etmemek adına nasıl katledildikleri, Afrika’da çocukların açlıktan ölmesine nasıl seyirci kaldığı, azgın sömürüye tabi tutulan çocukların yoğun çalışma sonucunda nasıl kitlesel olarak yokedildiği, küçücük bedenleriyle iğrenç fuhuş pazarına nasıl sürüldükleri, siyonist savaş makinesinin taşlarla özgürlüğü savunan Filistinli çocuklara uyguladığı insanlık dışı vahşet vb., vb.... Böylesi anları görüntüleyen tek bir resim dahi, çocuklar üstünden ezilen halkların çilesini, yoksulluğunu ve ezilmişliğini anlatmaya yetebiliyor. Buradan bakıldığında, son raporda ortaya konulan acı gerçeklikler üstünden, kitleler içinde kapitalist barbarlık sistemine olan öfkeyi de derinleştirmek için ne büyük imkanların devrimcileri beklediğini açıklamaya hiç gerek yok.

Silahlar karşısında zafer işareti yapan bir çocuğun gülüşü, kara derisi kemikleriyle bütünleşmiş bir çocuğun ekmeğe bakışındaki ışıltı, makine başında elinin tersiyle alınındaki teri silen çocuğun bakışı... Acı gerçekliği dile getiren bu türden her resim, bu kokuşmuş düzenin özüne tutulmuş bir ayna gibidir. Dünya Çocuklar Günü’nün kutlandığı, dolayısıyla burjuvazinin ikiyüzlü yaklaşımlarla hayali umutlar dağıttığı bir anda, aniden televizyonda baba ile oğulun katledilmek üzere kurşun yağmuruna tutulmasını gösteren bir anlık görüntü, bir kez daha Dünya Çocuk Günü’nün ne anlama geldiğini dünya halklarına göstermiştir. Yaşanan çocuk katliamı Filistin üstünden ilk defa yaşanmadığı gibi, Filistin’le de sınırlı değildir kuşkusuz.

Yeni dünya düzeni adıyla, çocukları açlık sınırında

yaşatanlar, 5 yaşına gelmeden öldürenler, ağır çalışma koşullarıyla çocuk bedenini kısa sürede tüketenler, savaşlarda katledenler, fuhuşa zorlayanlar, bedenini güzelleştirmek için çocukları parçalayanlar, ömürlerini uzatmak için çocukları öldürenler... Ve daha nice nedenlerden ötürü çocukları dolayısıyla insanlığı çürütüp, geleceği karanlığa gömmek isteyen asalak, çürümüş, katliamcı sömürücüler bilmelidir ki, bundan sonra herşey eskisi gibi olmayacaktır. Çocukların gelecek güzel dünyası karartılamayacaktır.

Çocukların rahatça oyunlarını oynadığı, sağlıklı koşullarda yaşadığı, sağlıklı beslendiği, dolayısıyla doyasıya güldükleri anlar fazla uzak değildir. Bugünden geleceğin güzel dünyasının ilk adımları atılıyor. Ve o güzel günler geldiğinde, “çocuklar günü” diye bir söylem de olmayacaktır artık. Dilendiği için öldürülen Güney Amerika çocukları, zafer işareti yaptığı için öldürülen Ortadoğu çocukları, fuhuşun bataklığına sürüklenen uzak Asya çocukları, açlığa mahkum edilerek ölümü soluyan Afrika çocukları... Ve çocuklar nezdinde sömürünün pençesinde kıvranan halklar... Yarının güzel dünyası sizin içindir!

Bugünün emperyalist-kapitalist bataklığına gömülen çocuklar, yarın açlığı, sömürüyü, fuhuşu, savaşı, katliamları doğuran özel mülkiyet rejimini ortadan kaldıracak güçler olacaklardır. Yarının çiçekleri daha bugünden bataklığı kurutup, insanlığın cennetini yeryüzünde inşa edeceklerdir...

Modern banka soygunu ne ilktir ne de son olacak!

‘80’lerde mantar gibi bankerler türedi. Çok sayıda insan yarış halinde tüm birikimini bankerlere yatırdı. Çünkü o döneme göre yüksek faiz veriyorlardı. Sonuçta bankerler teker teker ortadan kayboldular. O güne kadar dışından tırnağından artıran insanlar tüm emeklerini bankerlere kaptırıyorlardı.

Bankerler devri kapandı, bu kez bankalar devri başladı. Peşpeşe bankalar açıldı. Kısa bir dönem sonra da kapanmaya başladı. Kapatılan birçok bankanın sahibi, Süleyman Demirel’in aile dostları ve aile albümünde yer alanlardı. S. Demirel’in, bunlar ailedendir dediği banka sahipleri arasında en göze çarpanlardan biri Cavit Çağlar’dı. Çağlar da, tıpkı Yahya Murat Demirel gibi, bankasını boşaltıp kendi özel şirketlerine aktarmıştı. Bu modern banka soygunu hakkında, tüm detaylarıyla açıklanmasına rağmen, hiçbir kanuni işlem yapılmadı.

Cavit Çağlar, DYP milletvekilliği döneminde banka açmış ve yönetimine kendisi gibi kirli işlerin adamı ve işkenceci katil olan eski İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir’i de getirmişti. Kamuoyunda tepkiler oluşunca Necdet Menzir ve bazıları istifa etmek zorunda kaldılar. Kısa dönemde banka vurgunu yapan Cavit Çağlar, kenara çekilip sessizsedasız “işlerini yürüttü”.

Son günlerde nasıl olduysa, Yahya Murat Demirel yeniden gündeme girdi. Sanki Yahya Murat Demirel bu işlerde yeniymiş ve yeni bir soygun olayıymış gibi gösteriliyor. Sanki bunun öncesi yokmuş gibi!.. Oysa beş ay önceki “Kasırga Operasyonu” gelip Yahya Demirel’e dayanınca durdurulmuştu. Kimseden ses seda çıkmıyordu.

Murat Demirel’in şirketleri risklidir denmesine rağmen kredi veriliyor. Peşpeşe milyon dolarlar üstelik. Bir dönemin Emlak Bankası Genel Müdürü risklidir

diye kredi vermezken, yerine gelen ikinci müdür yeniden raporlar hazırlayarak krediler verdiriyor. Aynı yöntemi Halk Bankası Genel Müdür Yardımcısı da kullanıyor. Kredi alınması için tüm imkanları sağlıyor. Ardından mükafat olarak Egebank’a transfer oluyor. Bu yöntemle salt Halk Bankası’ndan 120 milyon dolar hortumlanıyor. Bunun gibi birkaç banka daha dolandırılıyor.

Sermayenin en sadık uşaklığı Süleyman Demirel, bu sadakatini karşılığında, kardeşlerine, yeğenlerine ve aile yakınlarına pastadan büyük paylar ayırmıştır. Ama burada suçlu yalnızca Süleyman Demirel dersek büyük haksızlık yapmış oluruz. Özallar, Çillerler, vb.’leri de hırsızlıklarını açıkça ve engelsizce gerçekleştirdiler. Çürümüş ve kokuşmuş sermaye düzeninde olağan icraatlar artık bunlar.

T. Tanız

DGM keyfi tutuklamalar ve davalarla direnişi kırmaya çalışıyor

Cumartesi Eylemi'ne yine saldırı ve yine tutuklama

Her hafta Galatasaray Lisesi önünde tutsak yakınlarının gerçekleştirmeye çalıştığı eyleme polis bu hafta da azgınca saldırdı. Lisenin önüne gelemeden ölümlü kesilen ailelerin basın açıklaması yapmalarına da izin verilmedi. Dağılmayacaklarını vurgulayan 32 kişi dövülerek zorla gözaltına alındı.

Son haftalarda olduğu gibi 12. haftada da gözaltına alınanlar önce Beyoğlu Savcılığı'na, buradan da ifadeleri dahi alınmadan "illegal örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla DGM'ye sevk edildi.

DGM savcısı, ifadeleri aldıktan sonra yaşı küçük olan 3 kişinin serbest bırakılmasına karar verirken, 29 kişiyi de tutuklanmaları talebiyle hakime sevketti. Ve hakim sorgulaması üzerine gözaltında kaybedilerek katledilen Hasan Gülünay'ın eşi ve Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri üyesi Birsen Gülünay, Tohum Kültür Merkezi çalışanı Demet Direk, Özgür Gelecek gazetesi muhabiri Barış Açıkol tutuklanarak Ümraniye Cezaevi'ne gönderildi.

Cumartesi günleri Galatasaray Lisesi önünde F tipine karşı yapılan açıklamalarda şu ana kadar (haklarında giyabi tutuklama kararı çıkartılanlar dışında) 6 kişi tutuklanmış durumda.

Bu uygulamalar gösteriyor ki, devletin fiziki saldırısının kitlesele bir direnişle karşılandığı görüldüğü yerde, sergilenen iradeyi kırmak amacıyla hukuki teröre başvurulmuştur. Benzeri eylemlerde 2911 sayılı yasadanda (izinsiz gösteri ve yürüyüşten) dava açılırken, Cumartesi eylemlerinde DGM illegal örgütlere yardım ve yataklıktan dava açmış ve tutuklamalar çıkarmıştır. Bu devletin F tipi eylemlere karşı tahammülsüzlüğünün ve saldırganlığının göstergesidir. Ancak hiçbir güç hücreleri yıkmak için sürdürülen mücadeleye engel olamayacaktır.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Habip'leri ve Ümit'leri unutmayacağız!

Ulucanlar katliamının birinci yıldönümünde "Siyasi Tutsaklarla Dayanışma Platformu" olarak ortak bir anma gecesi gerçekleştirmiştik. Ulucanlar katliamında ölümsüzleşen partimizin yiğit önderlerinden Habip Gül ve Ümit Altıntaş yoldaşlarımızın devrimci mücadeledeki yerlerini dostlarla ve yoldaşlarla paylaşmak içinse, bizler ayrıca bir anma toplantısı düzenledik.

Anma toplantısının hazırlığını bir grup genç insanla yaptık. Yoldaşlarımızı gerektiği gibi ve onlara yakışır bir biçimde sunabilmek kaygısını anma sonuna kadar taşıdık. Yaşadığımız bu duygu, yaşayabileceğimiz en güzel ve anlamlı duygulardan biriydi.

Anmaya Enternasyonal marşı eşliğinde saygı duruşuyla başladık. Ardından bir yoldaş Habip ve Ümit yoldaşlar hakkında bir konuşma yaptı. Konuşmadan sonra gençlerin hazırladıkları bölüme sıra geldi ve heyecan yüklü bir atmosfer yarattı. Yoldaşlarımız hakkındaki şiirler, özgeçmişleriyle birlikte okundu. Cezaevleri ile ilgili dia gençlerin söylediği türküler ve marşlar eşliğinde gösterildi.

Anmamızın sonunda katılımcılar genç yoldaşlarımızı kutladılar. Gençliğin böylesine bir sahiplenme içinde olduklarını görmekten duydukları mutluluğu dile getirdiler.

Devrim ve Parti şehitleri ölümsüzdür!

Bielefeld'ten TKİP taraftarları

İsviçre/Cenevre'de Kayıplar Bahçesi

İsviçre'nin Cenevre Kantonu'na bağlı Meyrin Belediyesi'nde, bir Kayıplar Bahçesi oluşturuldu.

7 Ekim'de oluşturulan Kayıplar Bahçesi'ne 5 kitadan 5 ayrı ağaç dikildi. Dünyanın birçok ülkesinden getirilen topraklar, yine dünyanın birçok ülkesinden gelen kayıp yakınları ve insan hakları savunucuları tarafından çocukların tuttuğu büyük bir bezin içerisine kondu. 5 ağacın köklerine katılımcılar tarafından avuçlarla döküldü.

Ağaçların dikiminden sonra Kayıplar Bahçesi Derneği'nin açılış resepsiyonu yapıldı. Dernek Başkanı Carlos Diaz'ın konuşmasından sonra Kayıp aileleri adına Bayan Emilienne Mukarusagara yaptığı konuşmada, "kaybedilen insanlar daha iyi bir toplum için iyi ve yararlı fikirleri nedeniyle kaybedilmişlerdir" dedi. Geçen yıl İsviçre Konfederasyonu Başkanlığı'nı yapan Ruht Durafuse'un gönderdiği mesaj, etkinlikte kardeşi tarafından okundu. Son olarak Meyrin Belediye Başkanı konuştu ve konuşmasında, kayıp yakınlarının yanında olduklarını, önümüzdeki bahar aylarında kayıpları hatırlamak ve unutmamak için Kayıplar Bahçesi'ne yeni ağaçların dikileceğini söyledi.

Çin, Şili, Uruguay, Paraguay, Kolombiya, Kosova, Bosna, Türkiye, Kürdistan, Cezayir, Güney Sahra ve İsviçre'li uluslardan oluşan topluluk bin kişiye yakındı. İsviçre'li bir bayanın, İsviçre toprağını diğer topraklarla karıştırırken, "İsviçre resmi makamlarına göre kabul edilen ve edilmeyen kayıplar için bırakıyorum bu toprağı" demesi dikkati çekti. ICAD İsviçre Seksiyonu'nun da katıldığı Kayıplar Bahçesi açılış resepsiyonu, Meyrin Belediyesi'nin katılımcılara yaptığı ikramla son buldu.

Kızıl Bayrak/Cenevre

Ulucanlar davası 24 Ekim'de Ankara'da...

Katliamcılardan hesap soralım!

Ulucanlar katliamı üzerinden tam bir yıl geçti. Devrimci irade ile devletin hesaplaşmasının yaşandığı ve hücre saldırısının startının verildiği katliamdan bu zamana kadar devlet, katliamcı yüzünü/politikalarını her yaptığı uygulama ile ayrıca göstermiş oldu. Devrimci tutsakları ıslah etme ve yoketmeyi siyasal bir saldırı olarak ele alan ve tüm kurumlarıyla bu hedefini gerçekleştirmeye çalışan sermaye devleti bu bir yılda da, hücre yapımlarını hızlandırarak, Ulucanlar'a Burdur ve Bergama halkalarını ekledi. Ulucanlar'da ölümlere yolaçılmasına duyulan tepkilerden yola çıkarak devlet, Burdur'da onca işkenceye ek olarak yalnızca kol kopartmak ve tecavüz etmek ile yetindi.

Katliamcı devlet, bu süre zarfında şiddeti kullanırken, bir yandan da hukuki düzenlemeler ile hücrelerin yolunu döşemeye başladı. Çıkarttığı "Üçlü protokol" ile avukatların savunma hakkını ortadan kaldırırken, devrimci tutsakları ise şimdiden "hücreleştirmeyi", yalnızlaştırmayı ve yalıtmayı hedefliyordu. Tüm bu amaçlarını gerçekleştirmeye çalıştığı bir süreçte bu katliamcı devletten Ulucanlar'daki vahşetin sorumlularını yargılaması beklenemezdi kuşkusuz.

Nasıl ki katliam 3-5 tetikçinin ya da 5-10 askerin işi değilse, tam da kontr-gerillanın merkezlerinde planlandıysa, Ulucanlar davasının iddianamesi de aynı merkezlerde hazırlandı. 22 Şubat'ta göstermelik bir duruşma yapıldı ve dosya DGM'ye sevk edildi. Dosyaya göre devrimci tutsaklar biribirlerini öldürüp yaralamışlardı. Bu arada "illegal örgüt" kurmuşlar, yani "örgütler üstü örgüt" faaliyeti yürütmüşlerdi. Bu iş enç olduğu kadar komik de olan iddia, dosyanın DGM ile Ağır Ceza Mahkemesi arasında paslaşılması sonucu, Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmesi ile sonuçlanmış oldu. Böylelikle yaralı tutsakların kendi 5 arkadaşlarını öldürmekten yargılanacakları dava, sonuçta Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

Devlet, bu uygulamaları hiç bilmediğinden değil, geçen süre içerisinde kitleleri oyalamak ve davanın etki gücünü zayıflatmak amacıyla yapmaktadır. Tıpkı Gazi Davası ve Metin Göktepe davasında olduğu gibi. Gerektiğinde "güvenlik" gerekçesiyle davayı ilden ile sürmekten de geri durmayacaktır.

Ancak Ulucanlar katliamı hiç unutulmayacak şekilde beyinlerimize kazınmıştır artık. Katliamın sonrasında otopsi görüntülerinin kamuoyuna sunulmasının ardından bir avuç insanın, ailelerin, tutsak yakınlarının, avukatların ve devrimcilerin çabalarıyla devletin kirli yüzü teşhir edilmiştir. Katliamın vahşeti gün yüzüne çıkarılmıştır.

Katliamı yaşayan ve sağ kurtulan devrimci tutsakların anlatımlarıyla da Ulucanlar direnişi, Türkiye devrim tarihine adını yazdırmıştır. Dost düşman görmüştür ki; bir yanda silahıyla, bombasıyla, işkencesiyle vahşet uygulanmış ve bir yanda ise devrimci iradenin başeğmezliği sergilenmiştir.

Dışarıda az sayıda insanın çabasıyla oluşan kamuoyunun da basıncıyla TBMM İnsan Hakları Komisyonu bu doğrultu da incelemeye girişmiş ve hazırladıkları raporlarda gerçekleşenin "katliam" olduğunu itiraf etmek zorunda kalmışlardır.

Katliamın gerçekleşmesinden bir yıl geçtikten sonra yıldönümü etkinliklerine baktığımızda ise, ortaya çıkan tablonun bir hayli üzücü olduğunu görmekteyiz. Katliam gerçekleştiğinde kınama, basın açıklamaları yapan kurumların büyük bir çoğunluğu, katliamın 1. yıldönümünü hatırlayıp bir basın açıklaması bile yapmamış, anma etkinliklerine ise hemen hiçbir kurum katılmamıştır. Bu, ilerici kamuoyunun protesto etme mantığından bir adım bile ilerlemediğinin, hesap sorma gücü ve iradesinden yoksunluğunun göstergesi olmuştur.

Katliamın birinci yıldönümünde Ankara'da yapılan anma etkinlikleri (cezaevi önüne karanfil bırakma ve salon toplantısı) 10'un üzerinde kurumdan oluşan hücre karşıtı platform tarafından gerçekleştirilmiştir. Ancak katılım, 200 kişiyi aşmamış ve bunun çoğunluğunu ise aileler ve gençler oluşturmuştur. İmza atan kurumlar ya 1-2 kişiyle katılmışlar ya da hiç katılmamışlardır. Benzeri bir durum İstanbul'da yapılan mezar anmasında da yaşanmıştır.

Ulucanlar duruşmalarına katil devletten hesap sormak ve hücre karşıtı mücadeleye ivme kazandırmak mantığı ile hazırlanmalı ve hareket edilmelidir. Yürütülen hücre karşıtı mücadelenin her anında, her Ulucanlar duruşmasında olması gerektiği gibi, 24 Ekim'deki duruşmada da katil devletten hesap sorulmalı, devlete öfke bilenmeli ve Ulucanlar ruhu yaşatılmalıdır.

Ulucanlar davasından bir görüntü (22 Şubat 2000)

TUYAB:

Cezaevlerinde gerginlik tırmandırılıyor!

Tutsak yakınlarının cumartesi eylemi bu hafta da vahşi bir devlet terörüne maruz kaldı

F Tipi/Hücre cezaevlerinin hızla tamamlandığı ve bunu kabul ettirmek için sinsi hazırlıkların sürdüğü (TMY'sındaki gözboyayıcı değişiklik, Af yasa tasarısı vb.) bugünlerde, cezaevlerinde de provokasyonlar birbirini izliyor. Bu yılın başında çıkarılan "Üçlü Protokolü" de bahane olarak kullanan devlet bir dizi cezaevinde gerginlik yaratmaya çalışıyor. Son günlerde Ceyhan ve Ermenek cezaevlerinde yaratılan gerginlik ve katliam provaları bunun örneğidir. Bunu hücrelere geçmek için yapılan hazırlıkların göstergeleri saymak gerekiyor.

Son olarak Ümraniye Cezaevi'nde de benzeri bir gerginlik yaşandı. TUYAB'lı aileler bu provokasyonlara karşı tepkilerini, 7 Ekim 2000 tarihinde yaptıkları basın açıklamasıyla gösterdiler.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Burdur ve Bergama'daki katliam girişimleri ile devlet, çocuklarımıza ve bizlere yeni katliamlar dayatacağının mesajını veriyor. Devletin hapisanelere yönelik uyguladığı sistemli politikalar, bugün daha da boyutlandırılarak F Tipi olarak karşımıza çıkarılmıştır. Çocuklarımız hücrelere konularak yalnızlaştırılmak, kişiliksizleştirilmek ve teslim alınmak istenirken, aynı zamanda devrimci tutsaklar üzerinden tüm toplumun yaşamı hücreleştirilmek isteniyor. İradeleriyle, bilinçleriyle, biz de aynı kararlılıkla hücrelere koydurtmayacağız.

Devlet, bu politikalarını yaşama geçirmek amacıyla provokasyonlar yaratarak, katliam provaları yapıyor. Buca'da, Ceyhan'da, Ermenek'te arama bahanesiyle gerginlik yaratıyor.

Son günlerde de Ümraniye Hapishanesi'nde, Cezaevi İdaresi, İstanbul İl Jandarma Komutanlığı, İstanbul Valisi, Emniyet Müdürü ve Cezaevi eski savcısı Ertaç Giray'ın biraraya gelerek yaptıkları toplantı, Ümraniye Hapishanesi'ne bir operasyon hazırlığı yapıldığının, katliama alt yapı oluşturulduğunun sinyallerini veriyor.

Daha önceki cezaevi savcısı Ertaç Giray tarafından koşulların dinlenmesi amacıyla müşahade (arşiv) bölümünden başlayarak D-5, D-6 koşullarına kadar uzanan bir tünel kazıldığı ortaya çıkıyor. Yine son günlerde hapisane çevresinde dozerlerle yapılan kazılar, kesilen ağaçlar hapisane üzerinde sık sık askeri helikopterlerin dolaşması, yine mavi berelilerin de hapisane etrafında dolaşarak gerginlik yaratması, yaptıkları hazırlıkların, planların bir göstergesidir.

Son olarak aldığımız bilgilere göre; en son geçen hafta rutin aramaların dışında tünel bahanesi ile asker araması dayatıldığı, çocuklarımız tarafından asker aramasının kabul edilmemesinin ardından, cezaevi idaresine ve gardiyanlara bir seferliğine mahsus olmak üzere bu zamansız aramayı yapmalarına izin verilmiştir. Tüm bu gelişmelerden dolayı biz aileler büyük bir endişe duyuyoruz.

Daha dün Ulucanlar'da, Bergama'da katliam nedenine dönüştürülen "tünel var" iddiası bugün de Ümraniye Hapishanesi'nde gündeme getirilerek katliamlara gerekçe yaratılmak isteniyor.

Bizler tutsak yakınları olarak bu tür provokasyonlara karşı tüm devrimci-demokratik kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz ve olası katliam girişiminden İstanbul Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Alay Komutanı'nı, Cezaevi İdaresi'ni, Adalet Bakanlığı'nı ve Cezaevi eski savcısı Ertaç Giray'ı sorumlu tutuyoruz.

Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!

Anaların öfkesi katilleri boğacak!

TUYAB (Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Birliği)

Ümraniye Cezaevi'nden devrimci tutsaklar:

Filistin halkının yanındayız!

İsrail işgali altındaki Filistin topraklarında yıllardır süren İntifada, on yıllar boyu süren silahlı mücadelenin çocuğu olarak doğdu, yayıldı ve öne geçti. İntifada'nın Ortadoğu'daki gerici devletler ve emperyalizm için tehlike oluşturduğu bir zamanda ise, emperyalizm tarafından Filistin halkına emperyalist ve gerici çözüm dayatıldı. Barış söylemleri altında Filistin halkı teslim alınmak istendi.

Ama son yaşanan örnekte de olduğu gibi, İsrail'in giriştiği her saldırıya Filistin halkı, İntifada'yı yeniden ve yeniden yükselterek cevap verdi. Onlarca ölüm pahasına da olsa asla teslim olmayacaklarını, zafere kadar savaşıacaklarını her defasında ortaya koydular. Emperyalist teslimiyet politikasına verilmesi gereken cevabı gösterdiler.

Ortadoğu'da devrimci hareketleri yaymak, devrimci mücadeleyi geliştirmek Filistin devrimiyle eylemsel dayanışmadan geçiyor. Ortadoğu'da yıllardır devrim ocağı olan Filistin devriminin başarılı ilerleyişi, tüm bölgedeki halkları etkileyecek ve ileri itecektir.

Yıllarca Filistin halkının gerek fiili gerekse moral desteğini almış ve onunla dayanışmaya girmiş olan halklarımızı, tüm devrimci güçleri; tüm dünya gericiliğine karşı ayağa kalkmış olan Filistin halkıyla eylemsel dayanışmayı yükseltmeye çağırıyoruz. Unutulmamalıdır ki, Enternasyonal görevlerini yerine getirmeyen bir halk, tüm dünya gericiliğiyle birleşmiş olan düşmanını asla yenemez ve zafer yüzü göremez.

Bizler, 02.10.2000 tarihinde akşam sayımını vermeyerek emperyalizme, İsrail'e ve bölgedeki tüm gerici güçlere karşı ayaklanan Filistin halkının yanında olduğumuzu, kinlerini ve intikam yeminlerini paylaştığımızı ilan ediyoruz.

Ümraniye Hapishanesi'ndeki DHKP-C, TKP(ML), TIKB, TKP/ML, TKEP/L, MLKP, MLSPB, TKİP, TDP, TKP-Kıvılcım Davası Tutsakları

Buca'dan devrimci tutsaklar:

Saldırı ve provokasyonların sonu gelmiyor

Bergama Cezaevi'nde gerçekleştirilen saldırı sonrası 29.07.2000 tarihinde sevk olduğumuz Buca Cezaevi'nde yaşadığımız sorunlar çözülmediği gibi, basına yapılan açıklamalarda hakkımızda da doğru olmayan suçlamalar yapılmakta, yeni saldırılara zemin hazırlanmaktadır. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun tarafından 5 Ekim 2000 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan açıklamada, tedavisi yapılmayan Ali Mitil kastedilerek "... ancak tutuklu yasa, tüzük ve genelge hükümlerine göre yapılması gereken aramaları örgüt kararı gereğince protesto ettiklerini belirterek üst araması yaptırmayacağını ve üst araması yapılmadığı takdirde tedavi olmak istemediğini beyan etmiştir" denilmektedir. Bulduğumuz Buca Cezaevi'nde bulunan herhangi bir tutuklunun bu yönlü bir beyanı olmamıştır.

Cezaevine giriş ve çıkışlarda yapılan aramalara herhangi bir itirazımız yoktur. Ama buna ek olarak koşu kapısında ikinci-üçüncü bir aramanın dayatılması, güvenlikle ilgili değil, tamamen keyfi bir uygulamadır. Bu keyfiyet sonucudur ki; Buca Cezaevi'ne sevk edildiğimiz günden bu yana aile görüşüne, doktora, avukat görüşüne çıkmamakta, banyoya gidememekteyiz. Bu keyfi uygulamaya karşı çıkmak, kabullenmemek "örgüt tavrı" değil, insanlık onurumuza dönük bir saldırıyı kabullenmemektir. Gerçek durum bu olduğu halde, cezaevi idaresi ve Adalet Bakanlığı sorunlara bir çözüm getirmeyerek birçok ağır rahatsızlığı olan arkadaşımızı ölüme terketmiştir.

Var olan saldırı ve hak gasplarıyla yetinmeyen Cezaevleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun "aramayı kabul etmiyorlar" gibi demagojik söylemlerle, yeni katliam ve saldırılara zemin yaratmaya çalışmaktadır. Cezaevi idaresi ve dış güvenlik 04.10.2000 tarihinde daha önce Ulucanlar, Burdur ve Bergama'da yapılan saldırılarda kullanılan gaz bombalarıyla tatbikat yaparak, yeni katliam saldırılarına hazırlanmaktadır. Atılan gaz bombası sonucu adli tutuklulardan etkilenip hastaneye kaldırılanlar olduğu basında yer almıştır. Bulduğumuz koşu havalandırmalarına da dolan gaz sonucu göz yaşarması, sürekli öksürük, kusma gibi rahatsızlıklar yaşanmıştır.

Buca Cezaevi'nde gelişebilecek herhangi bir katliam saldırısının sorumlusu Cezaevi İdaresi, Cezaevleri Genel Müdürü ve Adalet Bakanlığı olacaktır. Kamuoyunu duyarlı davranmaya, yeni katliam hazırlıklarına, F Tipi (hücre) saldırısına karşı tavır almaya çağırıyoruz.

06.10.2000

Devrimci Tutsaklar/Buca Kapalı Cezaevi

Uşak Cezaevi'nde baskılar sürüyor

İHD İzmir Şubesi Uşak Cezaevi'nde yaşanan sorunlarla ilgili, Uşak Cezaevi'nden yeni tahliye olan Yıldız Yılmaz'ın katılımıyla bir basın açıklaması yaptı. İHD tarafından Uşak Cezaevi'yle ilgili olarak hazırlanan rapor da basın mensuplarına dağıtıldı. Şube Başkanı Günseli Kaya'nın okuduğu basın açıklamasında, Uşak Cezaevi'nde 1996'da başlayan ve halen sürmekte olan saldırılara değinildi, cezaevindeki kötü sağlık koşullarından, anti-demokratik insanlık dışı uygulamalardan bahsedildi.

Ayrıca yeni tahliye olan Yıldız Yılmaz da yaptığı kısa konuşmada; Uşak Cezaevi'nde bayan tutsakların bulunduğu, idare tarafından yapılan uygulamaların cinsel kimliklerine de bir saldırı olduğunu dile getirdi. Tutsaklara en doğal insani talepleri noktasında bir sürü keyfi zorluk çıkarıldığını belirten Yıldız Yılmaz, oysa Uşak Cezaevi'nde tatilini geçirmekte olan çete mensuplarının silahlarıyla birlikte dolaşıp gardiyanları garson olarak kullandıklarına dikkat çekti.

Kızıl Bayrak/İzmir

Onlara dair gecikmiş sözler...

Kavga yerinizi alacak yeni savaşçılar doğuruyor

Çok şey söylenip yazıldı onlara dair...

Onlara dair pek çok şey yazıldı, söylendi. Şiirlere, romanlara konu oldu, mücadeleleri, yaşamları. Birer komünist-devrimci olarak, birer militan olarak, birer komünist önder olarak, birer eş, dost, baba, oğul, kardeş ve yoldaş olarak kaleme alınan her anlatı, hayatlarını adadıkları mücadelede tuttıkları kendilerine özgü, benzersiz yere ışık tutuyor.

Onları yakından tanıyanların tanıklıkları, gözlemleri ve anıları, bu iki yiğit insanın yalnızca komünist kimliklerine değil, insani-kişisel özelliklerine duyulan saygı ve hayranlık dolu cümlelere dökülürken, biz kucağımızda yan başımızda ölen bu iki yoldaşa dair konuşmadık henüz.

Yiğitliklerine ilişkin söylenebilecek herşey söylendi neredeyse. Partili kimlikleri, düzeyleri ve parti içinde tuttıkları yer ile, partinin en ileri temsilcileri arasında olmaları, direnişte ve zindanda tuttıkları yer arasında, herhangi bir kuşkuyla yer bırakmayacak bir bütünlük var. Evet, onlar söylenegeldiği gibi, "partimizin özü ve özeti"dirler. Partiye, mücadeleye adanmış hayatlarının, dolu dolu geçen mücadele yıllarının çok sınırlı ama bir o kadar anlamlı bir kesitinde, Ulucanlar'da yaşadığımız birliktelikten geniyeye kalanları değerlendirmek adına söyleyebileceğimiz herşey, artık bilinenlerin bir tekrarı olmaktan öteye geçmeyecektir yazık ki.

Bizlere bıraktıkları mirası daha da ileriye taşıyacağız ve ödetilmesi gereken hesabın takipçisi olacağız. Onlarla birlikte olma şansını yakalamış herkes için, bir başka görevimiz daha var. Yaşadığımız, paylaştığımız şeyleri anlamak ve anlatmak, onların devrimci-komünist kişilik ve kimliklerini kendimize ve genç kuşaklara maletmek. Bu yazıyı bu amaçla kaleme aldığımı belirtmeliyim.

Kendi adıma onlara dair birşeyler yazma görevini yene getirmede geciktim. Basit bir ihmal ya da vefasızlıktan değil. En başta, yazma girişimlerimi boşa çıkaran bir zorlanma yaşadığımı söylemeliyim... Arkasında hala da süren kabullenememe duygusu var. Öfke nöbetleri ve duygusallığın etkisinden kurtulamamak var. Ve daha da önemlisi, yazılacak, söylenecek hiçbir şeyin yeterli olmayacağı kaygısı var. Onlara dair yazmak, bir anlamda bir hesaplaşma da demek. Zamanında ödenmeyen bir gönül borcunun, ihmalkarlığın, paylaşmayı sınırlayan ufuk darlığının ve daha pek çok eksik ve zaafın yolaçtığı bir hesaplaşma...

Ve bugün, alev yalımı o günlere, kül renkli acılara, barut kokulu anılara bizi yeniden götüren anmanın ardından, çok sınırlı bir çerçevede de olsa, konuşabilirim artık.

Çünkü, artık biliyorum, onlara ödemeye fırsat bulamadığım gönül borcumu bir yara gibi taşımak zorundayım. Başka hiçbir şeyle ödenmeyecek bir gönül borcu... Sıram geldiğinde, o gün yaklaştığında, onu kendi ellerimle götüreceğim onlara. O güne kadar gönül borcunu sorulacak hesaba, kavga ya katık yapmak dışında bir seçeneğim yok. Ancak o zaman kaldığımız yerden devam edebiliriz Habip'le, barikat ateşi başında hep kesilmek zorunda kalan doyumsuz sohbetlere. İşte o zaman Ümit'le, havalandırmada yanyana uzandığımız yataklarımızda, uzayın derinliklerinde parlayan yıldızlar arasında hangisinde hayat belirtisi olabileceğini tahmin etmeye devam edebiliriz. Orada yaşayanların bunu mutlaka komünist bir yaşam birliği sayesinde başardıklarından en küçük bir kuşku duymaksızın.

Kaya gibi inatçı, gökyüzü gibi ferah

Dolu dizgin yaşanan on ay... Temposunu giderek artıran bir çalışma, uzun tartışmalar, barikat, kar, yağmur, tıklım tıklım bir koğu, yağmur gibi kurşun sağanağı, ateş, uzayan günler ve geceler, anmalar, daima sıkı yumruklar!.. Sanki hiç bitmeyecekmiş gibi gelirdi bana. Bir kış günü işkenceye çekildiğimizde birlikte tereddütsüz direnmenin tarifsiz coşkusuyla geldiğimiz Ulucanlar'da başımız dik, fakat hata ve zaaflarımız karşısında içimiz ezikti. Daha işin başında, daha ilk adımda nasıl olurdu? Yapılacak onca iş varken, partinin bayrağını dalgalandırmadan nasıl bu kadar kolay ve çabuk? Öfkemiz, kızgınlığımız kendimizydi artık. Açıklarımızı kapatmalı, dışarıdaki çalışmanın yükünü paylaşmak için elimizden gelen herşeyi yapmalıydık. Birbirimizi kırmak pahasına, bir görevdi bu bizim için. Onları sekiz siper yoldaşımızla beraber bizden alan katliam gününe kadar bir solukta yaşadık herşeyi.

Çelikten bıçaklar bileyen bakışlarıyla Habip'in, uçsuz bucaksız bir bozkır gibi uzayıp giden yüzüyle kapıaltında ilk karşılaştığımızda, nedendir bilmem öpüşmedik, kucaklaşmadık. Bu erken bir ayrılığa hazırlığın belirtisiydi belki. Aydınlik bakışları nasıl da sarıp sarmalamıştı hepimizi. Fırtınada yavrularını kanatlarının altına alan bir anaç kartal nasıl korur gözetirse, öyle çırpınıyordu bizim için. Yardıma ihtiyacı olan herkes için öyleydi. Nasılsa öyle bulduk Habip'i. Anlatıldığı gibi. Kaya gibi inatçı, gökyüzü gibi ferah. Ve daima seferber. Daha sorgudayken, düzenin onu içine sindiremediğini ifade etmekten kendini alamayan sözlerine muhatap olmuştuk. Onlar korkmakta ne kadar haklıydırlarsa, biz o kadar gururlanıyorduk.

Ama biz yanıltık onu galiba. Bazen sevincine düşen gölgenin serinliğinde onu sükunetle dinlemeyi, anlamayı başaramadık. Çatılmış kaşlarının altındaki kaygıya ortak olamadık. Yıllardır yalnız başına sırtında taşıdığı sorumluluğu istediğimiz gibi paylaşamadık.

Daha beraberliğimizin ilk aylarında açığa çıkan tünelle beraber ondaki özgürlük sevdasının, başarısızlık ve aksilikler karşısında kendi içinde korkunç bir sürgüne dönüşecek kadar yakıcı bir tutku olduğunu anlayamadık. Deneyimsizdik. Aceleciydik, acemisiydik mahpusluğun. Kavga ateşinde yeterince kavlanmamıştı bilincimiz.

Daha ilk sınavda çuvallamıştık. Aylarca, sabırla, bıçak sırtında harcanmış emekti; onurun, kavga ya adanmışlığın, cüretin; ve suyunu bir an önce kavga denizine ulaştırmaya çalışan büyük bir coşku pınarının adıydı, sende özgürlük tutkusu. Laf değildi "unutun gitsin" diyebileceğin. İştii, emekti, tırnakla-dişle kazıp gün ışığına çıkarmaya çalıştığın, karanlığın göğsüne saplanmış bir ışık demetiydi, umuttu senin için. Senin gibi yılları zindanlarda geçen bir insan için bu en zor anın geçici de olsa seni bu denli etkilemesi bundandı. Anlayamadık, başışla! Sevincinden pay çıkarmada gösterdiğimiz tezcaneliği, sorunlar karşısında gösteremedik. En sıkıntılı sorunları paylaşmak için gereken çabayı gösteremedik. Habip nasıl olsa her sorunu çözer diye baktık. Seni bunalttık. Çokça tartışıp iş yapmayı önemsemedik, seni yalnız bıraktık.

Oysa, çokça tanık olduğumuz gibi, söz kalabalığına ne hacet, dostça uzanan bir el, paylaşmaya hazır bir çift gözbebeği yeterdi sana. Bunları gördüğünde asla hayır demezdin. Yoksulluğun, yokluğun ve düşmanın önünde

eğilmeyen başını, yaslanacak sağlam bir omuza dayamayı zayıflık olarak görmezdin. Ama bu samimiyeti bulamadığında da asla yakınmazdın. Beklemezdin de. Kendin için hiçbir şey istemezdin. Tek başına da olsa katlanırdın, düşmanın zulmünü de dostun kusurunu da.

"Üstüne gelen kurşunu bile paylaşmalı..."

Bu konuda Ümit'le benzer kişilik özelliklerini z olduğunu söylemeliyim. "Üstüne gelen kurşunu bile paylaşmalı" derdi, bilirsin. Yoldaşlığı bu kadar yalın ifade eden başka bir sözcük dizgesi, başka bir cümle kurulabileceğini hiç sanmıyorum. "Üstüne gelen kurşunu bile..." Oysa öyle olmadı. Siper yoldaşlarıyla beraber en ağır, en öldürücü kurşunlara siper etmek için bedeniyle öne atılırken, bu yalın paylaşım kuralını ihmal ettiğini bilmiyor olabilir mi? Ümit işte. Gençliğinin ateşiyle yanıp tutuşan, deli bir fişekti o kavgada.

Hatırladıkça hala gülerim. Eskişehir'de hücrelere kapatılan iki devrimci tutsak için yaptığımız eylemin en gerilimli anlarından birinde, kulelerdeki askerlerden biri Ümit'e bakıp, "şuna bak, sanki Mareşal Fevzi Çakmak gibi, ortalıkta dolaşıp duruyor" demişti. O günden sonra "Mareşal" diye çağırır olduk onu. Yaşasaydı, korkusuz yüreği ve kocaman kafasıyla, daha büyük saldırılarda düşmana korku salmaya devam edecekti.

Hayır, sevgili mareşal ölmedi, savaşı terketmedi. "Bitirdik, öldürdük" dedikleri her yerde ve her zaman, o korkunç kahkahalarıyla savaşa devam etmeye hazır o. Katliamdan sonra konduğumuz hücrelerde, koğuştta, havalandırmada bomba gibi patlayan kahkahaları yankılanarak ulaşıyordu bize. Çarpışıyordu. Herkes tanıdığıdır bu sesin. Bir kez daha yanılmıştı düşman. Habip yine firar etmişti.

Düşmana çevrilmiş bir çift namı olan mareşalin gözleri, sevdiği, dostu, yoldaşı karşısında ay parçası gibi süzülmesini de bilirdi ama. Yalnız sevdiklerinden saklamazdı gözyaşlarını. Öylesine doğal, öylesine içten. Bir keresinde, böyle bir anda, göz göze geldiğimizde "sonra konuşuruz" deyip ertelediğim konuşmayı yapamamaktan ne kadar pişmanım şimdi. Her görüşme gününde kuş gibi çırpınan yüreğine biraz olsun kulak vermeye fırsatım olmadı diye avutuyorum-kandırıyorum kendimi. Hayır, hafıfsemediğimden ya da garipsediğimden değil. Anlamsız ve yersiz bulduğumdan hiç değil. Bundan özellikle kaçındım, çünkü söyleyeceğim, söylemeyi düşündüğüm şeyler onu mutsuz kılacaktı. Bir de coşkulu yüreğinin karşısında benim de kanım tutuşacak diye korktum açıkçası. Aşk da bir savaştı, sürmekte olan büyük savaş kazanılmadan eksik kalmaya ya da yenilmeye mahkum olan. O ise, böyle olsa bile, "berabere" kalınmasından mutluluk duyulacak tek savaş derdi.

Yarım kalan tartışmalara devam edecek fırsatı sonsuza kadar kaybettiğim için nasıl bir pişmanlık duyuyorum şimdi. Yalnızca özel konularda değil, en karmaşık sorunlarda kendine özgü çözümlemeleriyle tartışmalara her zaman bir açıklık getirmesi bizim için güçlü bir dayanak, bulunmaz bir olanaktı. Okumak, incelemek, sorunlar üzerinde düşünmek, yalnızca biriki miyle değil yaklaşımındaki duyarlılık ve titizlikle insanları geliştirmek, şevkle yerine getirdiği olağan görevlerdi onun için. Hem kafası hem yumruklarıyla kavga ya katılan komünistlerin öncülerindendi o.

Söyle(n)meyin, gerçekleştirin, bizi aşın!

Sıkça birbirimizi eleştirdiğimiz bir dönemden geçiyorduk. Kendilerine yöneltilmiş doğru ve yerinde bir eleştiriden kaçmayı kavgadan kaçmakla bir gören bu iki yoldaş, en ağır eleştirileri yapmaktan da asla geri durmazlardı. En başta birbirlerine karşı. Alınganlık, kibir, gurur meselesi yapmazlardı. Öyle değil mi Ümit? Ok gibi hedefini bulan ağır eleştirilerininin de benzer bir olgunlukla karşılanacağını düşünmen ise senin önemli bir yanılgındı.

Bir de haksız eleştiriler karşısında gösterdiği tahammülsüzlük. Bunun için seni eleştirmek herkesin harcı değildi. Yersiz bir eleştiriye karşı Habip'in de benzer bir tutum içinde olması hiç şaşırtıcı değil. Ama iki saat boyunca kendisini eleştiren bir insanı tek bir karşılık vermeksizin olgunlukla dinleyen bir insandı aynı zamanda Habip. Yeter ki arkasında devrimci bir kaygı, samimiyet ve sorumluluk olsun. Böyle durumlarda eleştiri diye bıçak da saplansa, mesele etmezlerdi. Öyle değil mi Habip? Devrimci bir insanın herhangi bir eleştirisinin, itirazının olmamasından şüpheye düşmek gerek. Böylelerinin bağlılık ve uyum gösterilerinin içinin boş, katkılarının hesaplı olduğu bilinir. Eleştiriden uzak durmayı ya da onu başka bir şeyle ikame etmeyi büyük bir zaaf olarak gören bu iki yoldaşın kararlılıkları, cüretleri, hesapsızca kavgaya adanmaları ile bu tutum ve anlayışları arasında kopmaz bir bağ olduğu, ölümleriyle son bir kez daha kanıtlandı.

Hayır, katledilişlerinin yarattıkları sarsıntı ne kadar büyük olursa olsun, övmek gibi tek yanlı bir tutum içerisinde değilim. Bunu en başta siz doğru görmezsiniz. Bütün zaaflarınız ve yanlılığınızla sizler, bugün de aramızdasınız, yaşıyorsunuz. Öylesine yaşıyorsunuz ki, size dair bir konuşma-eleştiri ancak (...../silinti) eleştirisiyle yapıldığında anlamını bulabilir. Öylesine aramızdasınız ki, "söyle(n)meyin, gerçekleştirin, bizi aşın!" diyen sesinizi duyuyor gibiyiz.

Söylenecek sözler vardı, yapılacak işler, halledilmesi gereken sorunlar. Bir an olsun hiçbirinin sızız yapılabileceğini düşünmemiştim. O alevli günlerin üzerine, sıkılan kurşunların, köpüğün, üstümüze atılan bombaların, taşların altında can verirken sizler, nerden bilebilirdim bir daha bunlara fırsat olmayacağını? Oysa daha aynı günün gecesinde, saldırıdan birkaç saat önce, Ümit, o şiiri okumalıydım sana. Özlemlerinin şaha kalktığını görmeliydim gözlerinden. Yeni şiirler yazman için kıskırtmalıydım seni. Yaşanan tatsızlıklar için gönlünü almalı, her seferinde bir yerlerimi yaralamamı bilerek ve göze alarak sataşmalıydım bir kez daha. Devrilen ağaçlar gibi yorgunluktan serilince yere, daha ciddi sorunlara el atmalıydık. Parti kuruluş etkinliklerini konuşmalıydık mesela. Teorik yayın konusunda hala aynı şeyleri düşünüp düşünmediğini öğrenmeliydim. Nereden bilirdim, bir daha yataklarımızı yıldızların altına seremeyeceğimizi. Nerden bilebilirdim Habip, seninle memleket üzerine yalnızca birkaç keimelik bir sohbetle yetinmek zorunda kalacağımı? Çocukluğumun geçtiği çayırda durmadan koşan ve asla ıslah edilemeyen o yaban atlarının peşinden senin de koşup koşmadığını niçin sormadım?

**"Şafağı bensiz karşılayacaksınız. Hoşçakalın.
Hepinizi seviyorum..."**

Son gördüğümde, yaralı durumdaki Ümit'in yanında oturmuş ağlıyordu Habip. Kafasını kaldırıp çağırırdım, artık beni duymuyordu. Hiç kimseyi duymayacaktı. "Ümit yoldaş ölümsüzdür!" sloganlarına katiller silah tarakalarıyla karşılık veriyordu. Onun duyacağı tek ses buydu artık. Birazdan dışarı fırlayıp kurşunlara siper edeceği bedeninin üzerine yığılan taşların, kiremitlerin altında, son kez tünelin ucundaki ışığa uzanıp firar edecekti. Bu, ikisi arasında yapılmış sessiz bir anlaşmaydı belki. Katilleri bir kez daha atlatıp Ümit'le ve diğer siper yoldaşlarıyla buluşmak üzere son randevusuna yetişecekti "tünelci". Acelesi bundandı. Suskunluğu bundan. Vedasız, törensiz. Olabildiğince yalın, olabildiğince kararlı.

Saldırı başladığında Ümit, her iki kapıdan yüklenen askerlerin içeriye girmesini engellemek için, elinde sopasıyla bir o tarafa bir bu tarafa koşturup duruyordu. (...../silinti) Yalnızca bu başlangıç anında göğüs göğüse gelerek süren saldırıda geri püskürtülen düşman, başaramayacağını anlayarak dört bir yandan taramaya başladı. İki ateş arasında kalan Mareşal, vurulduğu yerde düşüp kaldı. Onu diğerleriyle beraber 4. koğuşa taşıdık. Yarası ağırdı. Her hareket ettirildiğinde acıdan yüzü geriliyordu. Kanı çekildikçe yüzünün rengi değişmeye, gözleri kaymaya başlıyordu. Sürekli konuşturuyorduk. Yükselen köpüklerden korumak için koğuşun girişine aldık. Şafak sökerken yaslandığı duvarda, sanki çetrefilli bir sorun üzerinde düşünüyor gibi, sanki bir kitabı okuyormuş gibi, sanki birazdan çoktandır beklediği bir yolculuğa çıkacakmış gibi, öylesine sakin çekip gitti aramızdan. Son sözlerini alıp kalbimize bastık. "Gece battı. Şafağı bensiz karşılayacaksınız. Hoşçakalın. Hepinizi seviyorum..."

Ölümü halayla karşılayanları unutmayın!

"Arkadaşlar ölüyorlar ve bir daha doğmuyorlar." Yıllar sonra kendisiyle yapılmış bir söyleşide yaşlı bir İtalyan partizanın sarfettiği bu sözleri ilk okuduğumda, ürperdiğimi hatırlıyorum. "Ölüyorlar ve bir daha doğmuyorlar.." Ölenlerin bir daha geri gelmezliği gerçekliğini aşan hüznün dolu bu cümlenin sırrını çözmek ve bu tezde saklı tezi çürütmek için, birkaç yıl beklemem, onların ölümlerini yaşamam gerekiyormuş meğer.

Cümleye hüznün ve esrar katan şey yalnız başına ölüm değil burada, doğmamak. Yani ölen yoldaşların yerinin dolmaması, '30'lar, '40'lar boyunca faşizme karşı mücadele ederken pek çok yoldaşını yitiren bu ihtiyar İtalyan partizanın acısı, gidenlere duyduğu özlemde değil, yerine yenileri dolmayan kavganın acısı, gidenlere duyduğu saygıda ve onların bıraktığı boşlukta oluşuyor.

Yeni neferleri doğmayan davada, kaybedilenler, tarihin derinliklerinde -uzak bir geçmişte- sonsuz bir yalnızlık duygusuna gömülü olarak algılanıyor ve anılıyorlar. Unutmamak üzerine ne kadar parlak sözler verilirse verilsin, geçici bir süre için bile olsa, takipçisi olunmayan, sürdürülmeyen bir kavgada yitirilenlerin unutulmak ve bir daha doğmamak gibi bir akibetle karşılaşacağı, iç burkan bir gerçek olarak duruyor. Toplumların, ezilen-sömürülen emekçilerin, en çok da bu geçici-tarihsel unutkanlıkları arasında daha büyük yıkımlarla karşılaştığı da bir gerçek. Bu anlamda insanlık, Nagasaki'yi, Hiroşima'yı, 2. Dünya Savaşı'nı ve bütün yıkıcı savaşları unuttuğu için; orada çekilen acıları ve kıyımları, bu kıyımlara karşı savaşan yiğit kuşakları unuttuğu için; yıkımlar ve katliamlar bugün hala sürüyor. Karşı durulmayan, bertaraf edilmesi için mücadele edilemeyen yıkımlarda kaybedilen değerler ise gerçek anlamda tarihte "kayıp" dipnotu olarak düşüyor.

Sizler yoldaşlar, siper yoldaşları. Çağımıza yaraşır bir yiğitlik destanının yaratıcıları... Daha büyük bir buluşma için artık vedalaşalım. Yaşadıkça kalbimizde, yumruklarımızda ve soluklarımızda taşıyacağız sizleri. Çürüyen düzen ayakta kalmak için daha çok kan ve can istiyor. Bu daha büyük bir kavga, daha büyük bir doğum demek. Yani daha büyük bir buluşma. Yerlerinizi almak üzere kavga yeni savaşçıları doğuruyor, daha şimdiden yarının Habipleri, Ümitleri, Abuzerleri, Halilleri, Ahmetleri, İsmetleri, Önderleri, Azizleri, Mahirleri ve Zaferleri ileriye çıkıyor.

Öyleyse; "İçinde hançerlendiğimiz hamamı unutmayın!"

Teslimiyete verilen bu tok yanıtı unutmayın! Kurşunlara-işkencelere taş, yumruk ve yürekle de direnilebileceğini unutmayın!

Sanki bir düğündeymişçesine, bir bayramdaymışçasına ölümü halayla karşılayanları unutmayın!

On'lann, sınırsız ve sömürsüz bir dünya, onurlu ve özgür yaşam uğruna öldükleri kavgayı yarıda bırakmayın!

R. Ayaz

(Parantez içinde silinti olarak gösterilen yerler, cezaevi idaresinin sansürü nedeniyle okunamamıştır.)

Ölü mü denir

Ölü mü denir şimdi onlara

Durmuş kalpleri çoktan

Ölü mü denir şimdi onlara

Kimildamıyor gözbebekleri

Ölü mü denir peki

En büyük limanlara demirlemiş

En büyük gemiler gibi

Kimildamıyor gözbebekleri

Ölü mü denir şimdi onlara

Suratları gergin

Suratları kararlı

Belli ki çok beklemişler

*Kabuğundan çıkan bir portakal gibi
gelen sabahı*

Suratları gergin

Bir savaş alanına benziyor suratları

Dudakları nemli

Son defa kendi etini öpüp

Yani son defa gerçek bir insan etini

Hazla kaplamışlar öyle

Geçirmiyor gövdeleri soğuğu

Ve ikiye ayrılmış bir nehir gibi

bacakları

Akıyorlar sonsuza

Ölü mü denir şimdi onlara.

Kimse hüznü olmasın

Sırası değil hüznün daha

Bir gün bir şehrin alanında

Bir mermer yığınının gözlerine

Omuzlarına düşerse bir çınar yaprağı

Hüznü lensin yaşayanlar o zaman

Sırası değil hüznün daha.

Öylesine sıkılmış ki yumrukları

İyice sıkılsın yumruklar

Saklansın diye bir armağan gibi bu

katılık

Öylesine sıkılmış ki yumrukları

Kimse hüznü olmasın diye

Sırası değil hüznün daha.

Unutulsun bir gövdeye duyulan hasret

Unutulsun bu alışılmış duyarlık

O kadar sade, o kadar kalabalık ki

Unutulmaya değer onların insan

gövdeleri

Ve unutmaları mutlaka

Dolsun diye yüreklere

Dolsun damarlara.

Ölü mü denir

Ölü mü denir şimdi onlara

Edip Cansever

“Örgütsel güvenlik sorunları”

Partinin sınıf düşmanı karşısında yıkılmaz kalabilmesi için...

(TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri kapsamında yayınlanan Örgütsel Güvenlik Sorunları başlık yeni kitabın Önsöz’ü)

Elinizdeki derleme, TKİP Kuruluş Kongresi’nin örgütsel güvenlik sorunlarına ilişkin değerlendirme ve tartışmalarından oluşmaktadır. Bu metinler daha önce TKİP Merkez Yayın Organı *Ekim*’de yayınlanmışlardır (201 ve 202. sayılar, Şubat-Mart ‘99). “Sunuş” olarak konulan “Devirmeyen darbe güçlendirir” başlıklı metin, *Ekim*’in Mart ‘99 tarihli 202. sayısının başyazısıdır. Derlemenin sonuna ise, TKİP Kuruluş Kongresi’nin “Siyasi poliste, mahkemede ve zindanlarda tutum” başlıklı metni konuldu.

Örgütsel güvenlik, illegal temeller üzerinde örgütlenmek zorunda kalan her devrimci parti için temel önemde bir sorunlar alanıdır. Siyasal yaşamımıza egemen sistematik baskı ve terör rejimi, Türkiye’de bu temel soruna apayrı bir önem ve anlam kazandırmaktadır. MİT’in ve siyasal polisin en temel uğraşı, tümenden tasfiye edemeseler bile sürekli darbelerle devrimci örgütleri mümkün mertebe güçten düşürmek, sürekli bir savunma konumuna iterek onları rahat çalışamaz koşullara mahkum etmektir. Siyasal polisin bu çabasını boşa çıkarmaya, örgütsel ve dolayısıyla da siyasal faaliyette sürekliliği güvence altına almaya yönelik tüm ilke ve kurallar, buna dayalı örgütsel düzenlemeler ve çalışma tarzı, “örgütsel güvenlik sorunları” denilen konunun genel kapsamını verir bize.

Temelde siyasal olan, sağlıklı ve kalıcı çözümünü de ancak siyasal zeminde, kitlelerle birleşme çabası ve başarısı içinde bulabilen bu sorun, bunun henüz başarısız olduğu bir evrede teknik ve pratik yönleriyle de apayrı bir önem kazanabilmektedir.

Bir kuruluş kongresinde, bu kuruluşun temellerini oluşturan program ve tüzük gündemlerini bile önceleyen bir konu olarak örgütsel güvenlik sorunlarının ele alınması yoluna gidilmesi, bu sorunun belli durumlarda kazanabildiği çok özel öneme somut pratik bir gösterge sayılmalıdır.

Hareket noktası parti öncesi örgütsel sürecin somut sorunları olsa bile, bu sorunların dünya ve Türkiye deneyimlerinden süzülmuş bir bakış açısıyla ele alındığını, bu kitabı inceleyecek olan herkes açıklıkla görebilecektir. Bu, yapılan değerlendirmelerin en temel üstünlüğüdür. Bu üstünlük sayesinde ki, TKİP Kuruluş Kongresi’nin konuya ilişkin değerlendirme ve tartışmaları, illegal örgütsel yaşam ve faaliyetle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili her devrimci militan için aydınlatıcı, eğitici ve yol göstericidir.

Öte yandan bu değerlendirmeler, döneme özgü sorunlardan hareketle yapılmış somut ve canlı tartışmaların ürünü olmak gibi bir üstünlüğe de sahiptir. Bu ise sorunların anlaşılmasını, deneyimlerin özümsemesini kolaylaştırmaktadır.

Bu kitabı inceleme yoluna gidecek her devrimci militan, onda ele alınan konu çerçevesinde gerekli yaran fazlasıyla sağlayacaktır. Gerek temel bakış açısı, gerekse somut deneyim yönünden... Çalışma alanından bağımsız olarak, Parti’nin saflarında mücadele eden her komünist militanın bunu yapması ise, ihtiyaçtan da öte bir zorunluluktur. Konuya ilişkin temel bakış açısı sorunları ve paha biçilmez canlı yaşam deneyimleri saflarda yerleşip kökleştiği ölçüde, Parti de düşman karşısında yıkılmaz kalacaktır.

1 Ekim 2000

EKSEN YAYINCILIK KİTAP LİSTESİ

1-	Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı	1.200.000 TL.
2-	Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi)	2.600.000 TL.
3-	Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi)	600.000 TL.
4-	Devrimci Harekette Reformist Eğilim	1.500.000 TL.
5-	Teori ve Program Sorunları	2.200.000 TL.
6-	Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)	800.000 TL.
7-	Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi	1.900.000 TL.
8-	EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirmeler ve Kararlar ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)	2.400.000 TL.
9-	ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi	4.000.000 TL.
10-	Teorik Siyasal Dergi	4.500.000 TL.
11-	Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)	2.000.000 TL.
12-	İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tükendi)	1.600.000 TL.
13-	EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tükendi)	2.750.000 TL.
14-	Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	2.500.000 TL.
15-	Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	3.500.000 TL.
16-	Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar (Tükendi)	1.900.000 TL.
17-	Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı	2.000.000 TL.
18-	Gebze Direnişinin Ardından	500.000 TL.
19-	20 Temmuz Dersleri (Tükendi)	500.000 TL.
20-	Dünya’da ve Türkiye’de Özelleştirme Saldırısı	500.000 TL.
21-	“İş-Ekmek-Özgürlük” sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskı	1.200.000 TL.
22-	EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler	2.400.000 TL.
23-	Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem’e Cevap)	2.000.000 TL.
24-	EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)	3.000.000 TL.
25-	Demokratizmi Savunmanın Sınırları	800.000 TL.
26-	EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine	900.000 TL.
27-	Partileşme Süreci-1 Perspektif ve Değerlendirmeler	2.800.000 TL.
28-	Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya’ya yanıt	2.300.000 TL.
29-	Demokrasi ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.400.000 TL.
30-	Bağımsızlık ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	2.400.000 TL.
31-	Demokrasi, Devrim ve Oportünizm	1.500.000 TL.
32-	Ulusal Sorun ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.800.000 TL.
33-	Parti programı üzerine/1, Program yöntemi ve yapısı	2.250.000 TL.
34-	Parti Tüzüğü Üzerine	1.750.000 TL.
35-	Uluslararası Durum Üzerine Değerlendirmeler	2.000.000 TL.
36-	TKİP Program ve Tüzüğü (broşür)	1.000.000 TL.
37-	Parti programı üzerine/2, Teorik ve ilkesel bölüm	2.250.000 TL.
38-	Partinin adı ve amblemi	1.750.000 TL.

Örgütsel güvenlik sorunu devrimci bir örgüt için her zaman en temel sorunlardan biridir. Bu, devrimci bir örgütün karşısına maddi açıdan varlık yokluk meselesi olarak çıkabilen bir sorundur. Siyasal mücadelede süreklilik esastır. Siyasal mücadelenin sürekliliği ise, ancak sürekliliği korunan bir örgülle sağlanabilir. Kurulu düzene karşı mücadele eden illegal bir örgütün sürekliliğini koruması ise, örgütsel güvenliğe ilişkin sorunlarda gösterebildiği başarı ölçüsünde mümkündür.

Örgütsel güvenlik sorunu kuşkusuz teknik değil, temelde siyasal bir sorundur. Temelde kitlelerle birleşme, kitlelerin içinde erime, kitlelerden kendine bir koruma duvarı oluşturma sorunudur. Ama yine siyasal yaşamın kendi gerçekliğinden biliyoruz ki, sözkonusu örgüt yeni bir örgüte, hele de devrimci siyasal mücadelenin durgun bir döneminden geçiyor ve böylece dönemlerde devrimci bir örgütün kitlelerle birleşmesi kolay olamıyorsa, bu durumda bu meseleyi kitlelerle birleşme temeliyle çözmek, ancak bir zaman ve süreç sorunudur. Ama bu genel planda, stratejik bir bakış açısı çerçevesinde böyledir.

Tam da bu noktada, karşımıza önemli bir sorun çıkmaktadır. Yeni şekillenmekte olan bir örgütün kitlelerle buluşması, maddi bir güce dönüşmesi ve kitlelerle örünmesi bir süreç sorunuydu eğer, böyle bir süreçte, böyle bir taktik gelişme evresinde (ki bu taktik gelişme evresi yılları alabilir), örgütsel güvenlik sorunlarında ustalaşmak, ayakta kalabilmenin çok temel, hatta belirleyici bir etkeni haline gelir.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Örgütsel Güvenlik Sorunları

Örgütsel Güvenlik Sorunları

ISBN 975-7271-29-2

Fiyatı: 2.250.000 TL. (KDV dahil)

EKSEN YAYINCILIK

Almanya'da yabancı düşmanlığı ve ırkçılık hangi ihtiyacın ürünü?

Yaklaşık 6 aydır Alman burjuva basınında ırkçı-faşist saldırılar ve NPD'nin (Alman Milliyetçi Parti) kapatılması ile ilgili tartışmalar sürüyor. İki Almanya'nın birleşmesi üzerinden 10 yıl geçti. 3 Ekim '90 tarihinden (birleşmeden) bu yana, faşist saldırılar sonucu yaşamını yitiren yaklaşık 73 kişi, Almanya'nın yabancılar politikasını açık ve net bir şekilde ortaya seriyor. İnsan hakları, can güvenliği, demokrasi gibi argümanları dilinden eksik etmeyen Alman devleti, 73 kişinin 10 yılda sağcılar tarafından öldürülmesini nasıl açıklayabilir?

İhtiyaç duyduğunda faşist kurumları ortaya süren, sonra da büyük bir pişkinlikle televizyonlarda "Almanya yabancılar için en güvenli ülkedir" naraları atan yöneticileriyle bugünün büyük Almanya'sı, Nazi döneminin ırkçı faşist zihniyetini derinden derine taşıyor. Sanki bu saldırılar yeni yaşanmış gibi, şu sıralar ikiyüzlülükle bu tür sahte tepkiler ortaya konuluyor.

Özellikle bilgisayar alanında uzmanlaşmış yabancı iş gücüne ihtiyaç duyduğu bir dönemde NPD'nin kapatılmasından dem vuruyor ve böylelikle kendi imajını ve itibarını kurtarmaya çalışıyor.

Dünya çapında işsizliğin ve yoksulluğun arttığı, sosyal hakların yağmalandığı ama aynı zamanda dünya çapında bir hareketliliğin yaşandığı ve sınıf mücadelesinin keskinleştiği bir dönemden geçiyoruz. Bundan dolayıdır ki kapitalist düzen saldırılarını pervasızca sürdürüyor.

Almanya'da dipten dibe resmi çevrelerce koltuklanan yabancı düşmanlığı ve buna eşlik eden faşist saldırılar da bundan ayrı değildir. Böyle bir dönemde, Alman tekeli burjuvazisi yabancı düşmanlığını kışkırtarak ve böylelikle yerli ve yabancı işçilerin birliğini engelleyerek, işçi ve emekçilerin düzene karşı hoşnutsuzluğunu saptırmaya, karşı karşıya bulunduğu sorunları hafifletmeye çalışıyor.

S. Bahar/Almanya

Yunanistan'da genel grev

Dünyanın birçok ülkesinde öfke sokağa taşıyor...

Yunanistan'da hükümetin işçi ve emekçilerin iktisadi ve sosyal haklarını tırpanlamaya yönelik hazırlıkları, işçi sınıfı ve emekçiler tarafından 11 Ekim'de yapılan genel grevle cevaplandı. Yunan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) ve Devlet Memurları Sendikası'nın (ADEDY) ilan ettiği 24 saatlik uyarı amaçlı genel grev, işçi ve emekçilerin yüksek katılımıyla gerçekleştirildi. Ülkede hayat dururken, sendika konfederasyonları talepleri kabul edilmediği takdirde eylemlerine devam edeceklerini duyurdular.

Genel greve; halk otobüsleri ve trolleybüsler, metro, devlet demir yolları ve hava işletmesinde çalışanlar; banka ve kamu işçileri, devlet hastaneleri personeli, öğretmenler, vergi daireleri ve gümrük memurları, sosyal sigorta çalışanları katıldılar. Yunanistan gazeteciler cemiyeti de genel grevi desteklemek için iş bıraktı.

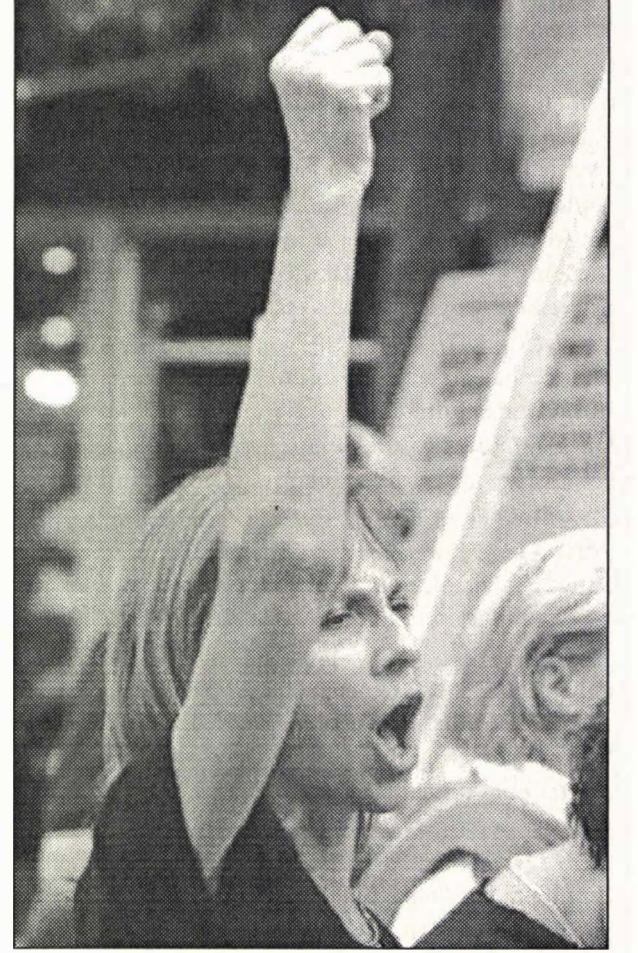
Genel grevin başlıca talepleri ise şöyleydi:

Ücretler düşürülmeksizin haftalık çalışma saatlerinin 40'tan 35 saate indirilmesi.

35 yıl çalışanlara yaş haddine bakılmaksızın emeklilik hakkının tanınması.

İşsizlik ücretinin, asgari ücretin %80 olması.

Genel grev üzerine açıklama yapan hükümet sözcüleri, grevin işçilerin en doğal hakkı olduğunu söylerken, saldırı programından ödün vermeyeceklerinin mesajını verdiler.

Avusturya'da üniversiteli gençliğin

"paralı eğitime hayır" mitingi

Dünyanın birçok ülkesinde (kendilerine ister sosyalist maskesi takmış olsunlar, isterse faşist-muhafazakar) hükümetlerin ortak icraatları, IMF patentli "istikrar programı" adı altında yürüyen saldırıları hayata geçirmektir. Bu saldırıların ortak yönelimi ise aynı. Kamu harcamalarını kısmak adı altında sosya harcamaları budamak, ücretleri düşürmek, devlet kuruluşlarını özelleştirmek ve insani olan ne varsa hepsini ticarileştirmek. Tek merkezli bu saldırı programları tüm düzen partileri tarafından aynı kararlılıkla uygulanıyor.

Avusturya'nın faşist-muhafazakar koalisyon hükümeti de "istikrar programı"nın gereklerini bir bir yerine getiriyor. Sürdürülen saldırıların yeni halkası, önümüzdeki yıldan itibaren üniversitelere harç zorunluluğunun getirilmesi oldu. Ancak bu saldırı, bu kez muhatapları tarafından eylemlilikle yanıtlandı.

Viyana'da öğrenci derneklerinin düzenlediği protesto mitingine, yaklaşık 40 bin kişi katıldı. Eyleme üniversite öğrencileri yanında, üniversite rektörleri, öğretim görevlileri, liseliler ve öğrenci velileri de katılarak destek verdiler.

Viyana'daki çeşitli üniversitelerden gelen katılımcılar parlamento önünde toplandılar. Burada eğitimin paralı hale getirilmesini sloganlarla protesto ettikten sonra, şehir merkezine kadar yürüyerek trafiği felç ettiler.

Bu eylemi bir başlangıç olarak nitelemek gerekiyor. Çünkü "istikrar programı"nın püskürtmek için daha çetin ve militan eylemlilikleri gerçekleştirmek bir zorunluluk olarak duruyor. Ancak "istikrar programı"nın şiddeti, hem mücadelenin şiddetlenmesini ve hem de toplumun farklı kesimlerinin bu mücadeleye katılmasını koşulluyor.

Berlin'de ırkçılığa ve faşizme karşı yürüyüş

Belirli bir dönemdir gündeme oturan ırkçı-faşist saldırılar, Alman milliyetçi partisi NPD'nin kapatılmasını gündeme getirdi. Bu konuda çeşitli partilerin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği başvuru dilekçelerini kısa sürede sonuca bağlanması bekleniyor.

Bu vesileyle, 7 Ekim'de Almanya'nın başkenti Berlin'de 10 bine yakın insan "ırkçılığa karşı birlikte mücadele" şiarı altında ırkçılığa ve faşizme karşı bir gösteri düzenlediler.

Özellikle anti-faşist gençlerin yoğunlukta olduğu yürüyüşte, polisin tutumu her zaman olduğu gibi saldırgan ve provokatifti. Sınırdışı edilme

hapishanesi önünde kitleye polis tarafından tazyikli su sıkıldı ve gözaltına almalar yaşandı. Daha sonra NPD merkez binası önünde toplanan kitle, ırkçılığa ve faşizme karşı sloganları hep bir ağızdan haykırdı. Polisin yeniden saldırısı sonucu 40'a yakın insan gözaltına alındı. Polisin bu tutumu teşhir edilerek geri çekilmesi sağlandı. Miting alanında ise kitleye dönük konuşmalar coşkuyla karşılandı.

Yaklaşık 5 saat süren bu yürüyüş ve miting, Alman faşistlerine verilecek en anlamlı cevaptı. Faşist saldırılar ancak örgütlü bir mücadele ile geri püskürtülür!

BİR-KAR/Berlin

Bidon

Daha henüz şafak sökmemişti. Çift römorklu traktör büyük bir gürültüyle gecekondu mahallesinin sessizliğini bozarak geniş meydanlığa yanaştı. Motorun sesini duyan evler ışıklarını yakmıştı. İlk kalkan evin yaşlıları, kendi kendilerine söylenmeye başlamışlardı...

Alışık olunan bu gürültüye Gülbahar da uyanmıştı: "Allahın belaları: Bu sabahın köründe bizleri nereye götürürler? Tarla bile görünmez ki" diye yakınarak, sabah ihtiyacını görüp, yemek çıkınına hazırlamaya koyuldu. Akşamdan hazırlanmış olduğu iki haşlanmış patates, kuru soğan ve üç tane yufka ekmeğini çıkınına içine sararak hazırlığını tamamladı.

Gülbahar, orta yaşlarda olmasına rağmen, yorucu iş koşullarının ve yakıcı sıcaklığın altında sürekli çalışmaktan tüm bedeni siyah kesmiş ve bu ağır koşullar onu oldukça yaşlandırmıştı.

Gülbahar'ın kocası, tuğla-kiremit fabrikasında çalışırken iş kazası geçirmiş, sigortasız ve sendikasız çalıştırıldığından, hiçbir hak talebinde bulunamamıştı. Yalnızca sus payı olarak küçük bir miktar para tutuşturulmuştu eline. Sakatlığı da yanına kâr kalmıştı!

İki küçük çocuğun, sakat kocasının bakımı, evin tüm yükü Gülbahar'ın sırtına binmişti. Bu ağır zorluklara rağmen, kocasına karşı asla yorgunluk ve sıkıntılarını belli etmez, ona sürekli moral ve destek olmaya çalışırdı.

Gülbahar'ın iş hazırlığı telaşına uyanan kocası, düştüğü durumun ezikliğiyle söylenmeye başlamıştı:

"Ne olacak bu halimiz, Gülbahar? Bütün evin yükü senin sırtında. Sabahın dördünde kalkar, akşamın altısına kadar; sıcaklığın altında, tarlada çapadasın. İşten gelirsün, çocuklarla uğraş, çamaşır-bulaşık, buna can dayanmaz."

Kocasının bu dokunaklı konuşması karşısında oldukça hüzünlü Gülbahar eğik başını kaldırdı, kocasının gözlerinde kendisini arayan bir edayla, "Ne varmış ki halimizde? Buna da şükür. Bizden daha kötüler var. Çok şükür geçinip gidiyoruz. Benim bir şikayetim yok. Biraz para biriktirdik mi, sana bir tabla alırız. İçine üç-beş öteberi koyar, oturduğun yerde satarsın."

Gülbahar'ın bu içten sevgi ve sıcak yaklaşımı karşısında tüm karamsarlığını üzerinden atan kocası, aniden oturduğu yerden kalkmaya çalışırken, bir an ayağının sakatlığını unutmuştu ki, bu durumu farkedenden Gülbahar yardım için uzanırken; kocası oturduğu yataktan kalkmaktan vazgeçerek "he valla" dedi. "Bunu kahveci İsmail'de söylemişti bana. Ne sermaye lazımsa vereyim. Biz arkadaşız, ileride satış yapar, yavaş yavaş ödersin bana demişti. Allah razı olsun, iyi bir arkadaşdır. Sever beni. Olmazsa bir an önce başlayayım. Eve de yakın. Çocuklara da bakarım. Sen meraklanma."

Gülbahar'la kocası üzerlerindeki tüm hüznü attıkları bu konuşmalarının ardından, elçi Resmiye'nin cırtlak sesiyle haydi haydisi, velvelesi tüm gecekondu mahallesini ayağa kaldırmıştı. Tam Gülbahar'ın avlusuna girmişken, elinde çıkınıyla kapıda karşılamıştı. Bugün işçileri her günden daha geç toplamasının siniriyle, Gülbahar'a çıkıştı: "De haydin. Ben ağaya ne diyeceğim? Çapayı bugün bitirmemiz lazım. Paraya geldiniz mi, abla para lazım, abla para lazım dersiniz. İşe geldiniz mi,

avluunuza girmesek evden çıkmazsınız."

Bu azarlanmanın üzüntüsüyle Gülbahar, "Tamam abla ya! Sanki durumumu bilmezsin gibi. İşte hazırım geldim." diyerek römorka doğru koşmaya başladı. Römorklar her zaman hınca hınç dolu olurdu.

Gülbahar'ın arkasından, elçi Resmiye iki genç kızı önüne katmış, onların yürümelerini çabuklaştırmak için söylenerek sürüklüyordu.

"Allahın belaları, tarlaya çapaya değil, sanki düğüne gidiyorlar. Aynanın karşısına geçmişler, süsleniyor püsleniyorlar. Tövbe tövbe."

Elçinin bu tavırlarına alışık olan genç kızlar, gülererek karşılık verdiler.

"Aman be abla, saçımızı da mı taramayalım?"

Bu cevap karşısında iyice sinirlenen elçi Resmiye, genç kızların üzerine yürüyerek:

"De haydin! Bana laf yetiştireceğinize motora binin. Ağaya ben ne diyeceğim? Umurunuzda mı?"

"Tamam abla tamam, aha bindik" diyerek römorka çıktılar.

Resmiye tüm ırgatı römorka bindirdiğine emin olduktan sonra, görevini başarmasının edasıyla şoförün yanındaki koltuğa oturdu. Son bir kez daha arkasındaki römorklara baktıktan sonra, ağanın kahyası şoföre döndü:

"Tamam yavrum. Geç kaldık biliyorum. Sür de gidelim."

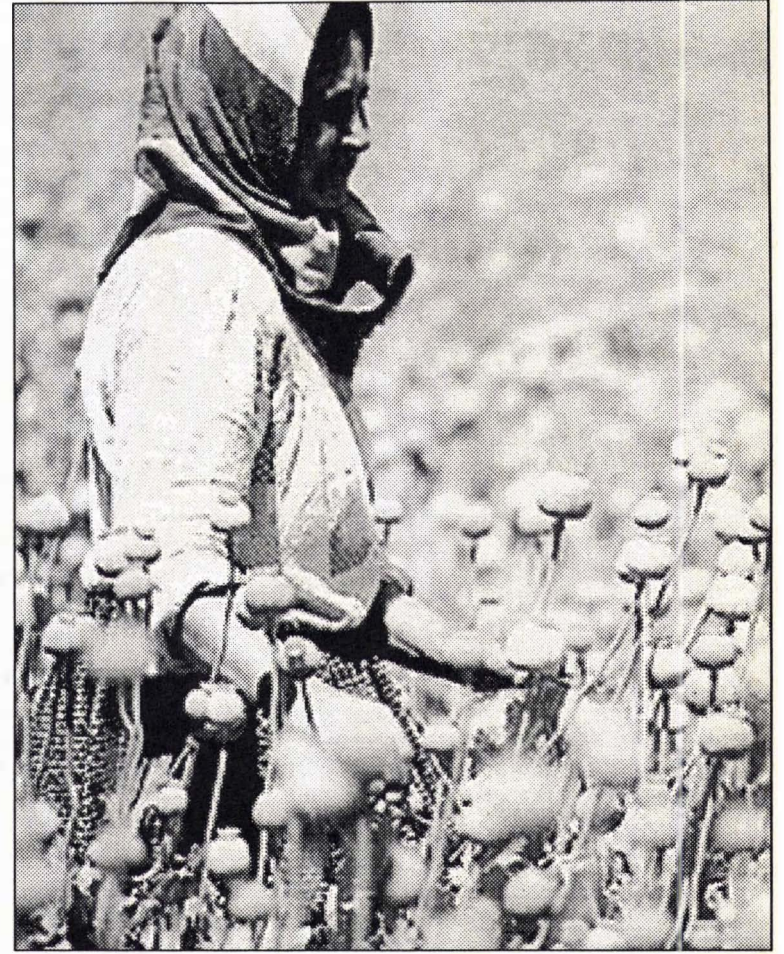
Traktör hızla arkasından tozlar bırakarak gecekondu mahallesinden uzaklaşırken, mahallenin köpekleri de bir süre traktörün peşinden havlayıp koştuktan sonra, geri dönmüşlerdi.

Traktör bozuk yollardan tarlaya doğru hızla, sarsıla sarsıla ilerliyordu. Bu sarsıntının etkisiyle ırgatlar, kâh birbirlerinin üzerine düşüyorlar, kâh sağa sola çarpıyorlardı. Bu çarpmaların etkisiyle bağrıışmalar başlıyordu...

Durumu anlayan elçi ve şoför, bağrıışmalar yükselince motorun hızını yavaşlatıyor, kısa bir süre sonra tekrar aynı durumda devam ediyorlardı. Bir saatlik bu zorlu yolculuk sonrasında tarlaya varmışlardı. ırgatların sinirleri oldukça gergin, bağıra bağıra motordan iniyorlardı. Sarsıntıdan en çok etkilenen Gülbahar iner inmez doğru şoförle elçinin üzerine giderek "Hiç mi vicdanınız yok? İçimizi dışımıza çıkardınız. Biraz yavaş gelseydiniz ne olurdu?" diyerek çıkıştı. Gülbahar'ın bu öfkesini ırgatların desteklediğini gören elçi ve şoför, bu yoğun öfke karşısında:

"Tamam Gülbahar bacı. Bugün biraz geç kalmıştık, onun için böyle oldu. Bir daha böyle olmaz. Kusura bakmayın." deyince Gülbahar ve diğer ırgatlar yatıştı.

Şafak yeni sökmüştü. ırgatlar yeni doğan günün umuduyla kazmalarına sarılıp, çapaya başlamışlardı. Uçsuz bucaksız pamuk tarlasının büyük bölümünü işlemişlerdi. Kalan küçük bir bölümün de, ağanın elçiye talimatıyla bugün bitirilmesi gerekiyordu. ırgatlar, elçinin daha hay-haydisiyle hergünkinden daha bir hızla çapalarını sallıyorlardı. Daha önce ırgatları tarlaya getirince saat ona kadar yatan elçi, bugün bu rahatını yaşayamıyor, ırgatları yakından denetliyordu. Vakit öğlene yaklaşıyordu. Yakıcı güneşin altında ırgatlar sıralı sıklam olmuş, terden tüm elbiseleri vücutlarına yapışmıştı. Herkesi susuzluk sarmıştı. Ağanın çiftliğinden motorla su tankerini getirmeye giden şoför, bir türlü

dönmemişti. Öğlen molası verilip yemekler yenilince, su ihtiyacı daha bir artmaya başladı. Tüm gözler çiftlik yoluna dikilmiş, su tankerinin gelmesini gözlüyorlardı. Bu duruma fazlaca dayanamayan yaşlıca bir ırgat, elçiye seslenerek:

"Resmiye bacı, Kerbela'ya döndü burası. Başımız dönüyor, bayılacağız valla. Hiç olmazsa su tankeri gelene kadar, ilerideki kanaldan getirelim."

Elçi Resmiye de bu durumu onaylayarak:

"Getirelim ama, kanalın suyu çok kirli. İçerisinde her türlü pislik var. Hayvan leşlerini dahi atıyorlar içine. Nasıl içeceksiniz? Ben içmem valla" diyerek ırgatlardan onay beklerken, içerisine hayvan leşi atıldığını duyan genç kızlar:

"Bööö... ölsek de içmeyiz. Biz tankeri bekleriz." diye güldüler.

Bunun üzerine elçi Resmiye: "Biz bidonlarla kanaldan getirelim, içmek isteyen içer, içmek istemeyen içmez. Zaten tankerin gelmesi de yakın."

Kanaldan su getirme işi, Gülbahar suçuluk yaptığı için ona verildi. Yanına genç kızlardan Elif'i de alarak, dört tane bidonun kulplarına uzun bir deynek sokup, bir ucundan Gülbahar, bir ucundan Elif, kanala doğru yürümeye başladılar. Gülbahar'la Elif kanala varmışlardı. Kanal üç metre derinliğinde, yirmi-yirmibeş metre genişliğinde, tabanı ve çevresi betondan, oldukça akıntılı ve su kirliydi.

Elif Gülbahar'a takılarak:

"Gülbahar abla! Yüzme bilseydik, şimdi bi güzel yüzer, serinlerdik. Ne güzel olurdu yaa..."

Elif'in muzipliğine gülen Gülbahar:

"Allah canını almasın kız, bizi rezil ederler. İyi ki yüzme bilmiyoruz. Bir gören olurdu, İbrahim abin beni öldürürdü."

Elif: "Niye abla ya! Televizyonda görmüyor musun? Kadınlar, genç kızlar, erkeklerle beraber denizlerde yüzüyorlar."

Gülbahar elini sallayarak Elif'in sözünü kesti:

"Kız, onlarla biz bir miyiz? Onlar öyle şeylere alışıklar. Sonra bizim erkekler kesinlikle izin vermezler. Amaaan Elif, lafa daldık, Resmiye'nin diline düşeceğiz. Suları alıp, hemen gidelim."

Kanalın merdiveni buldukları yerin oldukça uzağındaydı. Geç kalmanın da telaşıyla, Gülbahar,

kanalın yatay kenarından otlara tutunup su seviyesine uzanarak bidonları dolduracak, Elif de dolan bidonları yukarıya çekecekti. Bu şekilde anlaşip başlamışlardı doldurmaya. Üç bidon doldurulmuş, sonuncusuna sıra gelmişti ki, Elif olacağı sezer gibi:

“Aman abla dikkat et!” demesine kalmadı..

Gülbahar, “Merak et..” cümlesini tamamlamadan, tutunduğu otların kopmasıyla, dengesini kaybedip suya gömüldü. Elindeki bidon suyun üstünde kayıp ortalara doğru gitti. Dibe batan Gülbahar, tüm gücüyle çırpınarak, önce kollarını, ardından başını hafif su yüzüne çıkarabildi. Bir şey söylemeye çalıştı. Son bir şey... Ama, başaramadı. Boğazındaki sular engeldi. Hiç gücü kalmamıştı. Gözlerini yumdu. Kendini öylece akıntıya bıraktı.

Elif, öyle bir içten “vayy ablaaa!..” çekti ki, sesi öğlen istirahatindeki diğer ırgatlara yetti. Bu acılı sesi duyan ırgatlar önce bir şok geçirdiler. Ardından durumu anlayarak herbir ağızdan değişik bir haykırmayla, kanala doğru koşmaya başladılar. Tüm kadınların, genç kızların yalıkları başlarından düşmüş, nefesleri kesilmiş, dizlerinde derman kalmamış, bir kısım yaşlı kadın da kendilerini yerlere atmış tepinip dururken, diğerleri kanala doğru koşuyorlardı.

Elif, Gülbahar’ın kanala düştüğünü gördüğünde şoka girmişti. Olduğu yere çöküp, ne söylediğinin bilincinde olmadan ağızından çıkan herşeyi ağda döküyor, iki eliyle de saçlarını yoluyordu. Avuçlarını yumruk yapıp göğsüne vuruyor, vuruyor,

vuruyordu...

Kadınlar ve genç kızların bir kısmı kanalın başına varmıştı. Elif’in başına toparlanmışlardı. Bir kısmı da, düştükleri yerde tepinip duruyorlardı. Kanala baktıklarında, suyun üstünde akıntının alıp uzaklaştığı su bidonunu gördüler. Bağışmalar daha da yükseldi. Tüm kadınlar kenardaki toprak yoldan, suyun üzerinde, akıntının sürükleyip kapaklara doğru götürdüğü bidonun peşinden gidiyorlardı.

Beyaz su bidonu, sulama kanalının akımını ayarlayan kapaklara gelip takılmıştı. Ardından Gülbahar’ın cansız bedeni de geldi. Kapakların önündeki güçlü girdap, Gülbahar’ı su yüzüne çıkarıyor, geniş daireler çizdiriyor, tekrar dibe alıyordu.

ırgatların tümü kapaklara varmışlardı. Geride yalnız Elif ve Resmiye kalmıştı. Elif bir ara baygınlık geçirdi. Resmiye’de Elif’i yatıştırmak için yanında duruyordu. Elif’i yatıştırmaya çalışırken, yaşamış oldukları bu acı durumdan o da çok etkilenmiş bir halde, yarı ağlayarak ellerini dizlerine vuruyordu:

“Oooy... Ooy! Ellerim kırılıydı da göndermeseydim.” “Allah belanı versin senin kahya” “Hep senin yüzünden oldu bunlar. Motorun altında kalasın emi.”

Elif’in sanki dili tutulmuştu. Ağlamaktan göz pınarlarında yaş kalmamıştı. Sıkılı avuçlarının içinde tomarla saç vardı. Göğsüne vura vura parçaladığı tişörtü kanlanmıştı. Ayağa kalkacak

takati yoktu. Öylece kala kaldı yerinde. Resmiye de başından ayrılmadı.

ırgatlar, kapakların önünde su yüzüne çıkan Gülbahar’ın cesedini çıkarıp yol kenarına yatırmış, takatsız bir şekilde ağlaşıyorlardı. Gençten bir kız güzel sesiyle ağıt yakıyordu.

Gülbahar’ın vücudu şişmiş, her yanı morarmıştı. Yüzünde sanki bir küslük hali vardı... Küslük. Herşeye ama, herşeye küslük...

Uzaktan bir traktör sesi geliyordu. Bu sesi duyan ırgatlar ağıdı kesip, sesin geldiği yöne baktılar. Ağanın çiftliğine tankerle su getirmeye giden kahyanın kullandığı traktörün sesiydi bu. Arızalanan motorun arızasını gidermiş, ancak gelebilmişti. Tarlaya geldiğinde ırgatları görememiş, daha sonra motorun üstünden etrafına bakınıp tüm ırgatı topluca kanalın başında görünce, “Hayırdır inşallah” deyip motorun arkasındaki su tankerini tarlaya bıraktıktan sonra, ırgatın olduğu yere doğru sürmüştü motorunu.

Bu sesteki irkilen ırgatlar, motor tam yanlarına yanaştığında, yerden aldıkları taşlarla, küfürler eşliğinde kahyaya saldırmaya başladılar. Neye uğradığını şaşırarak kahya, kafasına aldığı taşların acısıyla, motoru son sürat sürüp arkasında toz duman bırakarak ağanın çiftliğine doğru yol aldı.

Bir süre motorun peşinden koşan ırgatlar, motorun çok uzaklaştığını görünce, tozun içinde öylece kala kaldılar...

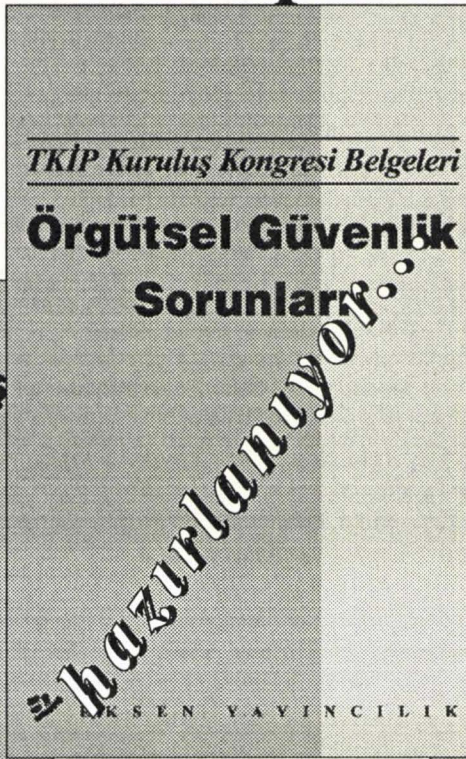
Yorgun, öfkeli ve acılıydılar...

Hasan Emre/Ceyhan Cezaevi

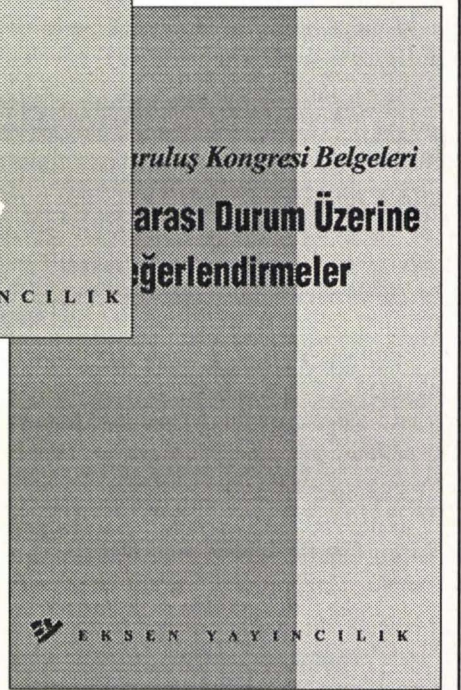
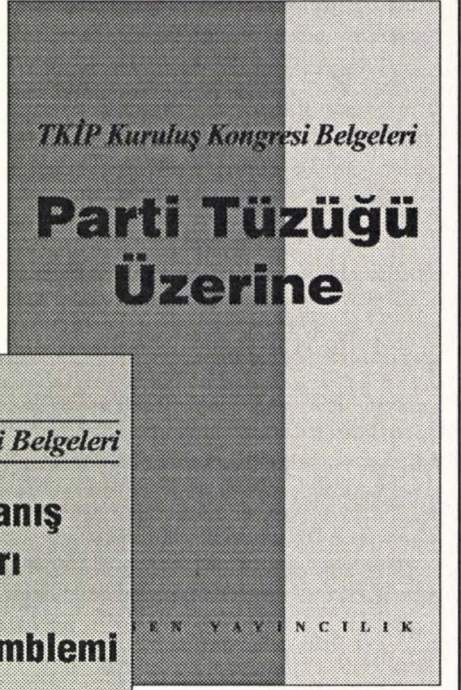
Yeni Kitaplarımız

Türkiye Komünist İş Partisi Program Tüzük

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri Açılış ve kapanış konuşmaları Partinin adı ve amblemi

EKSEN YAYINCILIK

Laleli Cad. Çim Apt. 52/5 Aksaray/İSTANBUL
Tel/Fax: (0 212) 638 28 83

EKSEN YAYINCILIK

Davasına ömrü boyunca bağlı kalan ve bu uğurda büyük fedakarlıklara katlanan Doktor Hikmet Kıvılcımlı'yı ölümünün (11 Ekim 1971, Belgrad) 29. yılında saygıyla anıyoruz... 1930'larda kaleme aldığı kapsamlı "Yol" incelemesinin Sunuş bölümünden aldığımız bir parçayı, kendi koyduğumuz başlık altında okurlarımıza sunuyoruz.

Parti, dava ve "küçük-burjuva yiğidi!"

(...)
Çete savaşı bilindir. Biraz gönüllü savaşmasıdır. Gönüllü demek, hani ya, canı istemiş de gelmiş demek gibi bir şeydir. Öyleyse, canı istedi mi, geldiği gibi gider de.

Gönüllüler içinde savaşın sapılmaz hedefine yaşamsal bir zorunlulukla candan itilmeyenler, herhangi bir ikinci derece hoşnutsuzluktan kopup takılmışlardır. Ya da Lenin'in Almanca'dan aktardığı sözcükle *mitlaufer* (birlikte yürüyüş ve yol arkadaşı): Bizimle ancak bir konağa kadar gidebilecek ve ondan sonra bizden kendi yolunca ayrılacak yolcular sanıldığından daha çoktur...

Bu gibileri uzun ve acı tatlı deneyimlerle anladığımız göre, onlar yola çıkarken bizden ve herkesten daha kıyak nara atarlar ve hedefe bir iki gün içinde varılıverirse, bu gibiler yaygaralarının önüne geçilemeyen kişiler oluverirler.

Kimden sözettiğimiz anlaşılıyor: küçük-burjuvaziden!

Bir zamanlar işçi sınıfına, hele onun keşif koluna adım uydurmuş olan küçük-burjuvazinin ünlü beceresini kanıksamayan bilinçli işçi bilmem kalmış mıdır?

Beceri şudur: Bir küçük-burjuva -sınıfça ya da asılca küçük-burjuvazi kafası- parlak bir gönüllü çeteci olabilir. Ancak yaylımı geniş bir meydan savaşında kesin sonuca kadar siperini bırakmamaya gelmez. Hele siperini bırakmamaya "zorunlu" edildiğini görmeye hiç dayanamaz. Onun için savaşçı ordu disiplini altına sokulacağını sezmemek ölümdür.

Küçük-burjuva yukarıdan gelen bir emirle ve aşağıdan vuran bir zorla değil, aklınca "canı istediği" için işçilerle yan yana gidiyordur. O mübarek canı istemedi mi, dilediği gibi hareketine hiçbir şey engel çıkarmamalıdır.

Çete savaşı geliştirdi de gönüllüler keşif kolu düzeninde bir hizaya getirilmeye başlandı mı, çingar kopar. Türkçe'deki tiryaki sözüyle: "zor oyunu bozar". Ancak oyunu bozan aktör, küçük-burjuvadır.

Küçük-burjuvanın kendine göre muazzam bir "namus"u, müthiş bir "özsaygısı" vardır. O hiçbir zaman açıkça ve mertçe "ben şahımı bu kadar severim!" deyip çekilemez. Buraya kadar birlikteydik, artık ben gidemeyeceğim tarzında bir allahısmarladıkla ayrılamaz.

Öyle açık görünüş ve açık yürek onun mistik ve esrarengiz ideolojisine ve psikolojisine karşı olduğu kadar namusuna ve özsaygısına da pek dokunur.

Öyleyse?.. Öyleyse, bütün parti tarihlerinde görülen şu iki kategori eğilim fıskırır:

1- *Kaçma eğilimi*: Parti içinde kırılacak putlar bulunduğunu, ayrıcalıklı otorite zorbalığına karşı koymak gerektiğini, "denetim, eleştiri" vb. özgürlüklerinin kalmadığını söyler durur küçük-burjuva. Bulanmak için fırsat kollayan, karışmaya elverişli düşünceleri büsbütün bulandırmak ve karıştırmak... Lenin'in sık sık kullandığı deyimle "konfüzyonizm" (karmakarışıklık) olayının iş ve disiplin alanına dökülmesi alır yürür. Bu durum,

daha ünlü adı ve sanıyla anarşidir...

2- *Kaçmak eğilimleri*: Küçük-burjuva yiğitinin kendine göre bir yoğurt yiyişi vardır. Onun öyle derin "kendi kanıları", öyle değeri ağır "kendi bakışları", o kadar özgün "kendi düşünceleri" vardır ki, mutlaka dikkatli bir gözle ele alınmalıdır. Yoksa parti tehlikededir. Yangın var! Bu hal konfüzyonizmin söz ve teori alanına sokulması olur. Bu, daha ünlü adı ve sanıyla oportünizmdir!

Proletaryanın çetin sınıf savaşına dayanamayıp tabanı yağlayanlar sanıldığı kadar tehlikeli değillerdir. O içten karactersizlere ve korkaklara hatta şöyle bir teşekkür etsek, pek de hesapsız bir iş yapmış sayılmayız.

Büyük tehlike, bu mücadele kaçaklığını bir sürü kaçamakla karmakarışıklaştırmaktır. Kendi bozgununu parti bozgunu gibi görmeye ve göstermeye gitmektir. Asıl tehlike bu kaçamak ve bozgun yapmaya kalkışmış pratik ve teorik sapıklardadır. Yani oportünistlerde ve anarşistlerdedir. Bu sapıklar -bütün onurlu küçük-burjuva sapıklar gibi- biz sapıttık diyemezler. Sapıttık demek için doğru yola, devrim yoluna girmeyi göze alabilmek gerekir. Oysa "çeteci" küçük-burjuva unsurunun sonuna dek gitmeye ne gücü, ne de niyeti kalmamıştır. Kalmadığı içindir ki, bu sapıtma ortaya çıkmıştır.

O zaman her sapıtma kendi kendisine haklı bir düşünce ya da doğru bir görüş süsü vermeye kalkar. Sözüm yabana düşünce ayrılıkları başgösterir. Mezhep özentileri, tarikat görüntüleri alır yürür. Örgüt deyimiyle hizipler türer, fraksiyonlar ürer.

Buraya dek açıklamamızın gelişen anlamı bir cümleyle şudur: Çete mücadelesinden parti savaşına geçen örgüt içinde, yeni doğrultumuzdan ve hızımızdan ürken küçük-burjuva unsurları fraksiyonlaşır...

(...)

(Yol/1, Bibliotek Yayınları, s.14-16)

Ekim Gençliği

Ekim '00 tarihli 41. sayısı çıktı!...

Büyüyen sorunlar ve mücadelenin yakıcılığı

Yeni öğretim yılı paralı eğitim soygunuyla başladı

Kışlalaşan üniversitelerin apoletsiz askerleri

YÖK'e karşı mücadeleye!

12 Eylül faşist darbesi 20. yılında!

İMF'nin son teftişi protestolarla karşılandı

Yeni dönem, yeni bir başlangıç ve örgütlü faaliyet... (orta sayfa)

Lise çalışmasında yönelimimiz ve politikalarımız üzerine

Ulucanlar katliamının hesabını soralım!

Habip ve Ümit yoldaşa

26 Eylül direnişi: Devrimci mücadele tarihinde şanlı bir sayfa

Fırsat eşitsizliğinin tablosu

"Sokak çocukları"nın dilinden düzene yanıt

Ölümünün 16. yılında Yılmaz Güney'i saygıyla anıyoruz

Victor Jara:

Devrimci direnişin evrensel sesi

Genç bir devrimci işçiden ailesine mektup

Bir okurun tanıklığı...

Hizbullah, devlet eliyle nasıl beslendi?

Değerli dostlar,
Burada yazdıklarımı yaşadım. Bu Hizbullah denilen örgüt Beykoz'daki evle ortaya çıkmadı. Hizbullah'ın '89-90 yıllarından bugüne kadarki sürecini yazacağım sizlere.

Hizbullah örgütü ilk olarak Humeyniciler olarak ortaya çıktılar. Sözde kemalist rejimle savaş, islami düzeni getireceklerdi. Camilerde, düğünlerde ilahilerle kendilerini halka kabul ettirmeye çalışıyorlardı.

Hizbullah örgütü bu tip çalışmalar yaparken, PKK gündüz ortasında Serhıldanlar düzenleyip Kürdistan bayrağını dalgalandırıyor. Kürt halkını arkasına alan PKK, devleti hem korkutuyor, hem de devlet için ciddi bir sorun oluyordu. Buna bir çözüm gerekiyordu.

Bir gün PKK'nin üst düzey militanlarından bir kişi, Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi önünde gündüz ortasında vuruldu. Onu vuran kişi tabancası elinde, elini kolunu sallayarak gitti. O militanın cenazesi Diyarbakır'ın Silvan ilçesine getirildi. PKK ve halk yürüyüşe geçti; "Katil devlet!", "Kürdistan faşizme mezar olacak!" vb. sloganlar attı. Buna rağmen asker, polis tepki göstermeye cesaret edemedi. Bundan sonra Silvan'da faili meçhul cinayetler, yol kesip adam öldürmeler başladı.

Olaylar devam ederken, Silvan'ın Susa (Yolaç) köyünde bir gece camide 13 Hizbullahçı öldürüldü. Olaydan bir gün sonra köy Hizbullah akınına uğradı. Köydeki Hizbullah taraftan olmayan insanlar, Hizbullah canileri tarafından köyden çıkartıldılar, bazı köylüler de öldürüldüler. Caniler bırakmadılar ki, masum insanlar evlerindeki değerli ziynet eşyalarını alsınlar. Hatta bazı insanları PKK taraftan diyerek katlettiler. Daha sonra nerede bir Hizbullahçı öldüyse cesedini Susa köyüne getirdiler. Ve köye Şehitlik-Ziyaret adını verdiler. Susa köyüne gelen kişiler maske takıp yol kestiler. Ellerinde de devletin verdiği koruculuk silahları ve dürbünleri vardı.

Hal böyle iken, Silvan'da faili meçhul olayları hız kazandı. Silvan'ın nüfusu altı ay içinde 75 binden 25 bine düştü. Silvan'ın Susa, Zêrê, Weysikanê jêrine, Garsiyê ve Hogîra köyleri Hizbullahçılar tarafından işgal edildi. '90-91-92-93 yıllarında, Susa köyünün yanından yaya geçenlerin dönüşü yoktu.

Plakasız beyaz bir taksi, gündüz ortasında köy yollarını kesiyor, birkaç kişiyi öldürüp kimliklerini ve paralarını alıyordu. Kimliklerini de devlete verip karşılığında ayrıca para alıyorlardı, "terörist öldürdüm" diye. Bazılarını da kaçırtıyorlardı. Kaçırılanların çoğu fidye karşılığında serbest bırakılıyordu. Fidyesi verilmeyenleri ise katlediyorlardı.

Bunlar böyle devam ederken İçişleri Bakanı ve burjuva medyası 1992 yılında Susa köyüne gittiler. Köyde yaşayanların masum halk olduğunu ve köyün PKK'liler tarafından yakılıp, yıkıldığını ifade ettiler. İsmet Sezgin'e soruyorum, bu açıklamayı yaparken

üzerinde silahlı kuvvetin baskısı mı vardı? Eğer yoksa niye böyle bir açıklama yaptınız? Askeriye Susa köyünün yanından geçerken, gündüz el sallayıp selam veriyordu. Gece far yakıp söndürüyordu...

Ve Hizbullah örgütü Silvan halkını ezip çiğnedikten sonra eylemlerine Batman'da, Diyarbakır'da, ve diğer çevre il ve ilçelerde devam ettirdi. Tansu Çiller'e soruyorum, "terör ya bitecek, ya bitecek" sözüyle Kürdü Kürde karşı kullanıp etnik temizlemeye mi gitmişiniz? Diyarbakır mitinginde "Ben de müslümanım" sözü, Hizbullah'a verdiği bir mesaj mıydı? Hizbullah'ın eylemlerine NİYE GÖZ YUMDUNUZ?

1993 Eylül ayında Salık ve Tokluca köylerinde birkaç kişi öldürüldü, birkaç kişi de kaçınıldı yol kesme eyleminde. Askeriye Salık köyüne gitti sordu, bu olayları kim yaptı diye. Katledilen insanların yakınları, Caarsiyê ve Susa köylerinde oturanları yaptığını söylediler. Askeriye, kesinlikle bu olayları PKK'nin yaptığını söyleyeceksiniz diye tehdit etti. Ayrıca askeriye Terâ (Beypınar) köyüne gidip köyü tehdit etti. İki hafta sonra köyden iki kişi katledildi, bir kişi kaçırıldı.

Bu ve bunun gibi olaylarda kaçırılanların çoğunluğu Nisan '94'te Susa köyünde çıktı. Bir kişi Hizbullah zindanından kaçıp zindanda olanları askeriyeyle söyledi. Askeriye kendi elleriyle zindanda ölümle yüzyüze olan insanları çıkardı. 30'un üzerinde kişi vardı zindanda. Buna rağmen devlet, hem zindanları hem de zindandaki insanları basın ve medyadan gizledi. Oradaki zindanları ancak 1998'de medyaya gösterdiler. 2000 yılındayız, hala zindanlar Hizbullah'ın köylerinden çıkıyor.

Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'e soruyorum. Hizbullahçılara niye silah verdin? Zindanları niye kamuoyundan gizledin?

'92-93 yıllarında Hüseyin Velioglu'nu Susa köyünde görenler var. Ayrıca Silvan'dan geçen E-5 yolunun üzerine Susa köyü Ziyaretin yazılı pankart asmışlardı. 1995 seçimlerinde HADEP'in Silvan'da %70'lik oy almasıyla halkın Hizbullah'tan korkusu ortadan kalktı. Ayrıca zindanların ortaya çıkması Hizbullah'ın belini büktü. Hizbullah bundan sonra gücünü batıya kaydırды. Gericiğin liderlerine soruyorum. Hizbullah'ın Beykoz'daki evde ortaya çıkması tesadüf mü, değil mi?

Abdullah Öcalan Suriye'den çıkıp İtalya'ya gittiğinde, Türkiye'deki 4 bin faili meçhul cinayetin Türk devleti tarafından işlendiğini Avrupa

kamuoyuna açıklamıştı. TC de bu faili meçhul olaylarının PKK tarafından işlendiğini söylüyordu. Oysa faili meçhul cinayetlerinin netlik kazanması gerekiyordu.

Hatırlarsanız, Ağustos '99'da, ABD'nin Dışişleri Bakanı Yardımcısı Koch Diyarbakır'a gidip birkaç aileyle konuşmuştu. Hepsisi de cinayetler devlet eliyle işlendi demişti. Bu duruma burjuva medyası tepki göstermişti (ve de şöyle demişlerdi; HADEP'li Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Feridun Çelik aileleri önceden seçmiş, ABD'li Dışişleri Bakanı Yardımcısı'yla öyle konuşmuş...) Bu ve bunun benzeri bir sürü Avrupa'dan heyetler Diyarbakır'a geldiler. Ama değişen bir şey yoktu, çünkü herkes biliyordu ki olaylar devlet eliyle ve de devletin silahıyla işlenmiş. Belki hatırlıyorsunuz, Ecevit şöyle demişti: "Türkiye'nin başkenti Ankara'dır, heyetler niye Diyarbakır'a gidiyor?"

Devlet eninde sonunda cinayetleri aydınlatmak zorundaydı, Avrupa Birliği yolunda. Ve devlet en sonunda Beykoz'daki evde Hizbullah liderini öldürüp Hizbullah'ı ortaya çıkarttı. Böylece sözde faili meçhul cinayetlerini aydınlattı.

Burada bir açıklama yapmak istiyorum: Aydınlatılan cinayetlerin büyük çoğunluğu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde Türkiye aleyhine dava konusu olmuş cinayetlerdi. Şunu da ekleyeyim; devletin daha çok açığının ortaya çıkmaması için, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Feridun Çelik'in pasaportuna el konuldu.

Bir Kızıl Bayrak okuru

Sizleri kutluyorum!

ON'ları anmak için toplananlara saldıranları gördüğümde, ilk defa anne, kardeş, baba, yar olmanın acısını; kalplerde ON'lara ayrılan yerin büyüklüğünü; devletin ise küçüklüğünü, acizliğini, çaresizliğini, Emniyet Müdürü'nün yüzündeki çirkinliği, korkaklığı gördüm. Çünkü bir avuç inançlı devrimci insan, "işte biz böyle gençlerin anneleriyiz, kardeşleriyiz, eşleriyiz" dercesine, devletin hunharca parçaladığı bedenlerin her damlasından fışkıran kanla yoğrulmuş bir bütün olmanın haklı onuruyla ON'ları andılar.

Selam sana; öfke, sabır ve inatla yürüyen güzel kızım!

Selam sana; evlat acısıyla yanan gözlerinde fer, ayaklarında hal kalmayan arkadaşım, hemcinsim, fedakar anam!

Selam sana; mücadelenin içinde tekme ve tokatlarla ayak altında kalıp, sonra kanlar içindeki yüzünle o acizlere zavallılıklarını anlatan güzel evladım!

Selam size; insan göğsünde çarpan şuurun neferleri!...

Sizleri kutluyorum! Altmış yaşında bir anayı nasıl irşad ettiyseniz, bu olayın benim yaşımın çok çok altındaki gençlerde daha da ateşli, daha da bilinçli bir şekilde algılanacağına inanıyorum.

Ben sizin sayenizde ve sizin şahsınızda, görmek istemeyen gözlerle inat, yüreği sağır olmayan bir neslin habercisi olduğunuzu görüyorum.

Kızıl Bayrak okuru bir anne

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17 Kızılay/ANKARA
Tel: 0 (312) 419 18 32

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi 734. Sokak Bekir Kadı Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

İsmet Paşa Cad. Beşiroğlu Altın Han Kat: 5
No:89 Gebze/KOCAELİ

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 5 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 10 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına,
* Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb. * DM için: * TL için:
3002991-8 0079219-2

* İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. * DM için:
1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırdım. Maktubun fotokopisi ektedir.

Ulucanlar davası

24 Ekim'de Ankara'da...

**Katliamcılardan
hesap sormak için
Ankara'ya!**